

Årsredovisning 2025

Innehåll

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
---------------------------------------	---

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling, fem år i sammandrag	8
Den kommunala koncernen	10
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	11
Händelser av väsentlig betydelse	16
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	18
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	28
Balanskravsresultat	37
Väsentliga personalförhållanden 2025	38
Strategiskt hållbarhetsarbete	42
Förväntad utveckling	45

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning, mnkr	48
Balansräkning, mnkr	49
Kassaflödesanalys, mnkr	51
Notförteckning	53
Driftredovisning	67
Investeringsredovisning	70

Nämndernas verksamhetsberättelser

Kommunfullmäktige	74
Revisionen	75
Överförmyndaren	77
Kommunstyrelsen inklusive kommunledningsförvaltningen	78
Tekniska förvaltningen	82
VA-verksamheten	87
Räddningstjänsten	92
Byggnadsnämnden	98
Fritids- och kulturnämnden	102
Barn- och utbildningsnämnden	108
Socialnämnden	115
Miljönämnden	120

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse	124
---------------------	-----

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Ännu ett år har gått och jag har åter förmånen att se tillbaka, minnas och reflektera över vad som hänt under 2025.

Vad hände under 2025? Och kanske framförallt vilka erfarenheter och lärdomar tar vi med oss in i 2026. Vad hjälper oss att utveckla och förbättra arbetet i kommunen för våra kommuninvånare?

Under 2025 ställdes vi inför flera utmaningar. Vi ställdes inför en demografisk förändring, liksom övriga kommunsverige, där födslosten gick ned, vi blev allt fler över 80 år. Vi brottades med att skolfrånvaron var fortsatt hög i vissa årskullar. Ungdomsarbetslösheten var fortsatt hög för att vara i vår kommun. Den psykiska ohälsan var fortsatt hög, framförallt bland kvinnor mitt i livet. Men trots att detta är alarmerande siffror så får man någonsins landa i att vi har fantastisk personal som tar initiativ till förslag på lösningar och en politik som vågar prioritera och ta besluten som behövs. Och nu ser vi resultat, vi ser att skolnärvaron ökar i alla årskurser. Vi har länets lägsta arbetslöshet. Vi har genom den strategiska planen tydligt prioriterat arbetet med folkhälsa och under 2026 kommer vi lägga särskilt fokus på psykisk hälsa.

Vi har som sagt, haft utmaningar och det kommer vi fortsätta ha, trots det känner jag en otrolig tacksamhet över förmånen att bo och leva i Habo kommun.

Vi har så mycket som är bra, vi har ett rikt föreningsliv, starkt civilsamhället och ett gott lokalt näringsliv.

Jag ser fram emot att tillsammans med politiken och vår personal fortsätta jobba för att utveckla Habo kommun för våra kommuninvånare.

Vårt arbete med trygghet har fortsatt varit i fokus och vi har gjort insatser i totalförsvaret, såsom energiförsörjning, vattentankar för nödvatten, livsmedelslager m.m. Vår samverkan med Polismyndigheten är fortsatt god och sedan 2025 är den i ny form med anledning av ny lagstiftning.

Sammantaget kan man säga att trygghetsarbetet har varit gott och att vi flyttade fram vår placering till toppen av 290 kommuner utifrån den rapport vi fått från vår Räddningstjänst.

Vi kommer fortsätta arbetet med att Habo kommun upplevs som en trygg kommun. Habo ska vara en kommun där det sker få olyckor och där få brott begås. Vi ska vara en robust kommun som kan möta framtidens utmaningar och där våra kommuninvånare känner sig trygga.

Vi flyttade fram våra positioner när det gäller hållbarhetsarbetet – vi har minskat matsvinnet, klimatpåverkan per kilo livsmedel har minskat, vi har 100 procent svenskt kött i all vår måltidsverksamhet. Vi har minskat vår totala energianvändning och vårt arbete med energieffektivisering gav effekt.

Så ett stort, stort tack till alla ni anställda och förtroendevalda för det arbete ni gjort och för ert engagemang för Habo kommun och dess invånare.

Vi vill leverera en god välfärd och för att kunna göra det behöver vi en budget i balans, god ekonomisk hushållning och ett bra resultat. Årets resultat är 48,6 mnkr för kommunen. Kommunens investeringar för 2025 var 106 mnkr.

Våra bolag redovisade ett resultat på 10,3 mnkr efter finansiella poster för 2025.

Vi behöver fortsatt arbeta för att befintliga företag i kommunen ska vara välmående, att fler företag kan välja att växa och att fler företag väljer att etablera sig i vår kommun. Vi behöver hålla en hög servicenivå och gott bemötande till såväl företagare som kommuninvånare.

Habo kommun har under 2025 ökat befolkningsmässigt med 55 personer och är nu 13 511 invånare, vilket är en avsevärt mindre ökning än prognosticerat. Detta medför att vi har ett ansvar att ha en ekonomi som möjliggör att behålla och utveckla välfärden. För att göra det är det viktigt att vi fortsätter arbetet med trygghet, att öka den psykiska hälsan, att öka bostadsvariationen och att stärka det lokala näringslivet.

Det är, vi, tillsammans som utgör Habo kommun. Jag ser fram emot att under 2026 tillsammans med er, politiken, medarbetare, föreningar, civilsamhälle och företagare fortsätta utveckla vårt, Habo kommun.

Susanne Wahlström
Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling, fem år i sammandrag

Nyckeltal/År	2025	2024	2023	2022	2021
Folkmängd 1 november	13 501	13 422	13 276	13 092	12 790
Skattesats, kronor	22:17	22:17	22:17	22:17	22:17
Kommunkoncernen					
Årets resultat (mnkr)	56	24	89	90	106
Balansomslutning (mnkr)	2 371	2 375	2 301	1 995	1 792
Eget kapital (mnkr)	874	818	794	705	616
Soliditet inkl. pensionsförmåner intjänade före 1998 (%)	30	27	27	27	29
Resultat för kommunen					
Årets resultat (mnkr)	49	22	82	86	96
Verksamhetens nettokostnader (mnkr)	952	936	851	789	720
Årets resultat i förhållande till skatter och statsbidrag (%)	4,8	2,2	8,8	9,9	11,8
Skattefinansieringsgrad av investeringar (%) *	108	80	47	67	100
Balans för kommunen					
Balansomslutning (mnkr)	1 546	1 568	1 489	1 206	1 072
Eget kapital (mnkr)	734	685	664	583	496
Långfristig låneskuld (mnkr)**	390	455	465	305	275
Nettoskuld (mnkr)	306	370	380	220	141
Borgens- och ansvarsåtaganden (mnkr)	794	791	741	729	680
Soliditet exkl. pensionsförmåner intjänade före 1998 (%)	48	44	45	48	46
Soliditet inkl. pensionsförmåner intjänade före 1998 (%)	37	33	33	35	30
Investeringar					
Årets bruttoinvesteringar, kommunen (mnkr)	107	135	327	233	144
Personal					
Antal årsarbetare***, kommunen	805	797	768	735	700

* Med skattefinansieringsgraden avses förhållandet mellan årets resultat plus avskrivningar dividerat med årets investeringar

** Exklusive periodiserade anslutningsavgifter

*** Baserat på totalt antal arbetade timmar under året

Av översikten framgår att antalet invånare ökat även under 2025. Ökning uppgår till 55 st (0,4 procent). Habo har under många år haft en stark befolkningsutveckling som nu mattats av något under 2025. Osäkerheten har ökat avseende hur befolkningstillväxten förväntas bli under åren framöver. Detta hänger samman med att befolkningsutvecklingen i landet som helhet enbart ökar marginellt, att Jönköpings kommun inte längre har samma befolkningstillväxt, en klart lägre inflyttning samt att det föds färre barn.

Det ekonomiska resultatet för 2025 är bättre än utfallet 2024 samt även bättre än budget. Detta är välkommet och har medfört att kommunen kunnat minska sin lånebörda. Kommunen står inför stora investeringar kommande år varför det är väldigt viktigt med goda ekonomiska resultat för att låneskulden inte ska växa sig för stor. Kommunens nettoskuld har ökat från 2021 då den var 141 mnkr till 306 mnkr 2025 och skulden kommer fortsätta öka åren framöver. Det är naturligtvis viktigt att kommunen investerar och bygger för framtiden och kan detta kombineras med en klok ekonomisk styrning så finns det goda förutsättningar för kommunen att vara fortsatt stark och välmående.

Den kommunala koncernen

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Befolkning

År 2025 har antalet invånare i Habo kommun ökat med 55 invånare, från 13 456 till 13 511. Under den senaste tioårsperioden har födelseöverskottet i genomsnitt varit 74 per år men föll till 40 för år 2025. Födelseöverskotten har minskat sedan 2022 jämfört med den senaste tioårsperioden och är som lägst under 2025. Flyttnettot har sedan många år tillbaka varit positivt för kommunen och medeltalet för åren 2016 till och med 2025 är 144 nyinflyttade invånare per år. År 2025 har flyttöverskottet minskat väsentligt och uppgår till 15 stycken, vilket är 129 färre än genomsnittet för de senaste tio åren. Under 2025 har befolkningsprognoserna reviderats ned för åren fram till 2030. Kommunen genomför för närvarande en översyn av prognos för befolkningsutvecklingen för åren framöver.

Befolkningsförändringar 2016 till 2025 (st).

Antalet invånare påverkar naturligtvis kommunens ekonomiska förutsättningar. Kommunen och de kommunägda bolagens ekonomi påverkas av i vilka åldersgrupper befolkningstillväxten sker. Barn- och unga respektive äldre, framförallt personer över 85 år, innebär större intäkter via kostnadsutjämnningssystemet men också högre verksamhetskostnader för kommunen. För bolagen innebär fler invånare ökade intäktsmöjligheter i form av ökad efterfrågan på bostäder, bredband, el m.m. Kommunen förväntas fortsätta växa de närmaste åren men inte i lika snabb takt som tidigare.

Bostäder

Under 2025 har 34 bygglov för småhus beviljats, jämfört med 2024 då det var 8 st. När det gäller flerbostadshus är marknaden fortfarande trög och det har inte beviljats några ansökningar för sådana projekt.

Framtagande av detaljplaner har gett gott resultat och kommunen har en god planberedskap för bostäder. Ungefär 1 300 bostäder kan byggas inom gällande detaljplaner. Flera detaljplaneuppdrag pågår i Habo tätort, till exempel arbetet med att möjliggöra byggnation av cirka 20 bostäder i området Kyrkeryd/Kråkeryd.

Arbetsmarknad

Habo kommun har enligt senast kända uppgifter en sysselsättningsgrad på 89,6 procent (2024). Kommunen har Jönköpings läns lägsta arbetslöshet om 3,3 procent december 2025. Habo har ett diversifierat näringsliv med många mindre företag. Den största privata arbetsgivaren är Fagerhults Belysning AB som har ca 600 medarbetare. Habo kommun är den största arbetsgivaren och hade 1 038 tillsvidareanställda medarbetare 31 december 2025.

Under perioden 2010 till 2024 har sysselsättningsgraden ökat i Habo kommun från 86 procent till 89,6 procent. Sysselsättningsgrad i riket ligger för närvarande på ca 70 procent.

Hög förvärvsintensitet och låg arbetslöshet är huvudsakligen en styrka för kommunen. Den låga arbetslösheten kan dock innebära svårigheter i samband med rekrytering.

Kommunen har satsat på att stärka entreprenörskap och innovation, vilket gör att småföretagande och nya företag har möjlighet att växa. Det finns lokala nätverk och resurser för att stödja entreprenörer och skapa ett klimat som uppmuntrar till att starta och utveckla företag. Under 2025 startades 99 nya företag i Habo.

Habo är en företagsvänlig kommun som prioriterar god kontakt mellan kommunen och näringslivet. Habo är även en tillväxtkommun som under flera år hamnat i topp när företagen betygsätter sina kommuner i Svenskt Näringslivs undersökningar. Vid 2024 års mätning landade kommunen på tredje plats i länet.

Utbildning och förskola

Habo kommun är en av de kommuner i hela landet som har den yngsta befolkningen. Per den sista december 2025 var det 4 023 invånare som var 19 år eller yngre. Kostnaderna för barn- och utbildningsnämndens verksamhet uppgått till nära 60 procent av kommunens totala kostnader. Nämndens nettokostnader har ökat med 26 procent från 429 mnkr år 2020 till 548 mnkr år 2025. Habo kommun har en hög servicegrad inom bland annat förskoleverksamheten och är en av de kommuner i landet som snabbast kan erbjuda en plats på förskola.

Det finns ett antal fristående huvudmän som bedriver förskola, grundskola samt gymnasieverksamhet och dessa är (avgränsning från 1 mnkr och uppåt);

- Förskola Ur och Skur Oxdragaren
- Förskola Äventyret
- Förskola Habo Montessori AB
- Förskola Solstrålen
- För-, grund- och gymnasieskola Jönköpings kristna skola
- Grund- och gymnasieskola Magelungen utveckling AB
- Gymnasieskola Ljud&Bildskolan LBS AB
- Gymnasieskola Praktiska Sverige AB
- Gymnasieskola Wetterbygdens gymnasium AB

Vård och omsorg

Habo kommun har en relativt liten andel av verksamheten knuten till vård och omsorg i jämförelse med en genomsnittskommun. År 2025 var 27 procent av kommunens nettokostnader hänförliga till socialnämndens verksamhet. Under de senaste fem åren har behoven av vård inom hemtjänst och äldreboende varierat men under kommande år ökar behoven på grund av en åldrande befolkning. Antalet utförda hemtjänsttimmar och antalet belagda platser i särskilt boende har ökat och förväntas öka successivt under många år framöver.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Identifierad risk	Beskrivning	Hantering av risk
<i>Omvärldsrisk</i>		
Brist på arbetskraft	Habo kommun har en av Sveriges högsta förvärvsfrekvenser och lägsta arbetslöshetstal. Arbetskraftsbrist kan i värsta fall innebära att företag inte kan verka fullt ut i kommunen.	Utbudet av arbetskraft påverkas av tillgången på bostäder, transportmöjligheter och utbildningsplatser. Kommunen arbetar kontinuerligt med att skapa förutsättningar för byggande, bra trafiklösningar och relevanta utbildningar.
Demografiska förändringar samt netto inflyttning	Antalet födda barn per kvinna har minskat under flera år i hela världen och i Sverige. Nu är fruktsamheten den lägsta sedan den började mätas på 1700-talet. Förändringen påverkar behov av förskola och skola. Samtidigt blir befolkningen äldre och behovet av äldreomsorg förväntas öka. Under senare år har den omfattande in flyttningen minskat påtagligt och den var förhållandevis låg under 2025.	Befolkningsprognoser är viktiga för att kunna ställa om verksamhet. Kommunen och dess nämnder måste kunna fatta snabba beslut kring resursfördelning mellan verksamheter. När befolkningsutvecklingen inte går så snabbt som tidigare kommer detta påverka kommunen genom att ekonomin inte växer lika snabbt samt att det kan behöva göras prioriteringar av planerade investeringar.
<i>Verksamhetsrisk</i>		
Brist på personal	Flera prognoser visar på kommande svårigheter när det gäller att rekrytera kompetent personal till flera kommunala verksamheter. Brist på arbetskraft kan även leda till ökade personalkostnader som tränger undan verksamhet.	Ett program för att vara en attraktiv arbetsgivare har arbetats fram. Ett antal mått följs löpande. Se även texten under rubriken "Demografiska förändringar". Kommunen kommer behöva konkurrera om arbetskraft framöver.
Ränterisk	Vid en hög skuldsättning ökar risken för betydande kostnadsökningar vid räntehöjningar.	I finanspolicy för koncernen beskrivs hur risker kring räntor, finansiering, valuta och motpart ska hanteras. Under rubriken räntor anges regelverket för räntebindningstider. Andelen lån med ränteförfall mellan 0 och 1 år får vara max 60 procent. Per 2025-12-31 var andelen 47 procent. Andelen lån med ränteförfall mellan 1 och 5 år får inte överstiga 80 procent. Vid årsskiftet var andelen 53 procent. Andelen lån med ränteförfall mellan 5 och 10 år får inte överstiga 50 procent. Vid årsskiftet var andelen 0 procent. Den genomsnittliga räntebindningstiden ska vara i intervallet 0,5 till 2,5 år. Per 2025-12-31 var genomsnittstiden 1,8 år.

Identifierad risk	Beskrivning	Hantering av risk
Finansieringsrisk	En skuldportfölj där inte lånens förfalldatum är spridda i tiden på ett bra sätt ökar risken för refinansieringsproblem.	I finanspolicy för koncernen beskrivs hur risker kring räntor, finansiering, valuta och motpart ska hanteras. Under rubriken finansiering anges regelverket för lånens förfallostruktur. Andelen lån med förfall inom 12 månader får inte överstiga 60 procent. Vid årsskiftet var andelen 47 procent. Lånens genomsnittliga återstående löptid ska vara minst 2,5 år. Här finns en låg avvikelse – genomsnittstiden är 2,4 år.
Cyberattacker	<p>Cyberattacker har blivit ett vanligt förekommande inslag i vår omvärld och närmiljö. Antalet och omfattningen av dessa ökar ständigt. Attacker har de senaste åren också blivit en del av hybrid krigföring och används därför i större utsträckning av statsmakter för att skapa oreda och osäkerhet runt om i världen.</p> <p>I sin värsta form kan en cyberattack orsaka fara för liv, om det skulle vara så att någon form av livsnödvändigt system slås ut vid en attack. Men även attacker på icke livsviktiga system kan självfallet skapa stor skada för kommunen, såväl ekonomiskt som förtroendemässigt, om det till exempel skulle ske ett dataläckage eller förlust av data.</p>	<p>Habo kommun bedriver ett systematiskt informationssäkerhetsarbete och IT-enheten jobbar löpande med IT-säkerhetsarbete, vilket inbegriper livscykelhantering av befintliga system och hårdvara, löpande uppdateringar och åldersutbyten. Enheten jobbar också mer strategiskt, genom stöd vid upphandlingar, vilket lägger grunden för säkrare IT-system.</p> <p>Samtliga förvaltningar jobbar med att upprätthålla aktuella kontinuitetsplaner för att på så vis kunna vara förberedda vid eventuella driftstörningar. Alla anställda utbildas löpande i informations- och cybersäkerhet, med regelbundna miniutbildningar.</p>

Händelser av väsentlig betydelse

Internationell oro och ekonomisk utveckling på nationell nivå

Omvärlden fortsätter att präglas av stor osäkerhet. Rysslands anfallskrig i Ukraina fortsätter och det är oroligt på många håll i vår omvärld. Risker för eskalerande handelskrig är högst påtagliga. Den höga inflationen har gett vika på de flesta håll i västvärlden och riksbanken har sänkt räntorna. Osäkerheten i omvärlden påverkar Sveriges ekonomi i stort och enskilda kommuners ekonomi. Dock tyder mycket på att Sverige går mot en starkt ekonomi under 2026 till följd av stabila prisnivåer, lägre räntenivåer samt statliga stimulansåtgärder främst riktade mot hushållen.

Demografi

Antalet födda barn per kvinna har minskat under flera år i hela världen och sedan 2022 även i Sverige. Nu är fruktsamheten den lägsta sedan den började mätas på 1700-talet. Förändringen kommer innebära minskat behov av förskola och skola. Samtidigt blir befolkningen äldre och behovet av äldreomsorg förväntas öka. Kommunens befolkningsutveckling påverkar såväl intäkts- som kostnadssidan. Antalet invånare per 1 november året innan verksamhetsåret utgör bas för skatte- och bidragsintäkter. Dessa intäkter bestäms bland annat av skatteunderlagets storlek. En lägre befolkningsstillväxt kan påverka Habo kommun på två sätt, dels genom lägre inflyttning, dels genom att skatteunderlag försämras. Under augusti 2025 färdigställdes en ny befolkningsprognos för Habo kommun. I jämförelse med den tidigare prognosen som låg till grund för budget 2026–2028 från februari 2025 har antalet invånare reviderats ned. Arbete pågår med att se över modellen för att upprätta befolkningsprognos och en ny prognos är på väg att tas fram. Mycket talar för att kommande befolkningsprognos kommer visa en lägre befolkningsutveckling än tidigare prognoser. Detta kommer då medföra att beräknade intäkterna för skatter och generella statsbidrag kommer minska under åren framöver.

Inflation, räntor och löner

Nivåerna för inflation och räntor påverkas av och påverkar den ekonomiska aktiviteten i samhället. Inflationen är i nivå med riksbankens inflationsmål. Prognoser från svenska ekonomer pekar på att riksbanken kommer lämna styrräntan oförändrad under 2026. Under 2026 finns avtal som reglerar löneökningar men under 2027 ska avtalen omförhandlas. Att inflationen gått ned samtidigt som skattesänkningar kommit hushållen tillgodo torde lindra kraven på löneökningar. Löneökningarna i kommunsektorn bör över tid inte vara högre än i konkurrensutsatta sektorer. En löneökning med en procentenhet innebär att kommunens kostnader för personal exklusive pensioner ökar med ca 6 mnkr.

Räntenivån under 2025 har fallit ned på en nivå i närheten av genomsnittet för den senaste tioårsperioden. Kommunens räntekostnad på den långfristiga låneskulden var under 2024 17,2 mnkr vilket var en ökning med 7 mnkr jämfört med 2023. Under 2025 blev utfallet för räntekostnader kopplat till långfristig upplåning 13,7 mnkr. Den genomsnittliga låneskulden har minskat från 477 mnkr för 2024 till 422 under 2025.

Genomsnittsräntan har gått från 3,6 procent under 2024 till 2,9 procent vid utgången av 2025. Kommunens långfristiga låneskuld beräknas enligt Budget 2026–2028 vara ca 548 tkr vid utgången av år 2028. Räntekostnaderna beräknas då vara ca 14 mnkr.

Tillväxt – Kärnekulla

I november 2019 vann detaljplanen för Kärnekulla 1:4 laga kraft. På området byggs och planeras för upp till 800 bostäder – villor, grupphus och lägenheter. Under 2023 färdigställdes en förskola, en grundskola och en sporthall. Utvecklingen av området kommer att påverka kommunen under många år framöver. Vid en nybyggnad av 800 bostäder beräknas detta kunna innebära mellan 1 200 och 2 000 nya invånare. Antalet nya invånare bestäms till stor del av vilken typ av bostäder som byggs. Investeringsutgifterna för att bygga förskola, skola och sporthall uppgår till 258 mnkr. Dessa investeringar har genomförts för att täcka behov i hela kommunen. Utöver investeringar i byggnader tillkommer investeringar i främst vatten- och avlopp och gator. För bolagskoncernen innebär exploateringen av Kärnekulla investeringar i elnät, fjärrvärmenät och fibernät. Utöver utgifter för investeringar tillkommer löpande verksamhetskostnader.

Nytt utjämningsystem

En parlamentarisk utredning har på uppdrag av regeringen sett över utjämnings-systemet för kommuner och regioner. Utredningen överlämnades till regeringen i juli 2024. Alla kommuner gavs möjlighet att lämna yttrande på förslaget senast den 5 november. Förslaget har ännu inte antagits. Under 2026 kommer visa delar kopplat till utredningen införas men dessa kommer inte ha någon märkbar inverkan på kommunen. Om det förslaget genomförs från 2027 och då utan förändringar kommer det innebära att Habo kommuns intäkter, allt annat lika, försämras med 16,5 mnkr uttryckt i 2024 års förutsättningar. Förändringarna kommer att genomföras stegvis. Habo kommuns intäkter förväntas minska med 5,3 mnkr år ett, d.v.s. då från 2027.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är det högsta beslutande organet i Habo kommun. Här finns de 35 demokratiskt folkvalda politikerna. Kommunfullmäktige fastställer kommunövergripande visioner, planer och mål för den kommunala koncernen. I det årliga budgetbeslutet bestäms konkreta mål för god ekonomisk hushållning och ekonomiska ramar för kommande år. Kommunfullmäktige fattar beslut om frågor av principiell art, lägger fast reglementen, bolagsordningar och ägardirektiv. Fullmäktige tillsätter ledamöter i kommunstyrelsen och nämnder samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen. Det är fullmäktige som godkänner delårsrapporter och årsredovisning samt beslutar om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering. Här ingår ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelse

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. Det är nämnder och styrelse som utvecklar strategier, mål och indikatorer i förhållande till fullmäktiges visioner och mål.

Modell för styrning

Den modell för styrning som tillämpats under 2025 framgår nedan. Ett användarstöd finns framtaget avseende kriterier för hur bedömningar avseende måluppfyllnad ska göras.

Under 2025 har ett förändringsarbete inletts avseende styrmodell och den nya modellen kommer börja tillämpas från 2026.

Fokusområden för samhällsutveckling

Kommunfullmäktige har valt att prioritera tre områden som är särskilt viktiga att arbeta med inom ramen för kommunens roll som samhällsutvecklare. Det pågår inom respektive område ett flertal olika aktiviteter som bidragit till en god resultatutveckling.

Uppföljning under 2025

I vilken grad målen har uppfyllts följs med hjälp av en fyrgradig skala. Den lägsta nivån av måluppfyllelse är ”ej uppfyllt” följt av ”delvis uppfyllt”, i ”hög grad uppfyllt” och slutligen ”helt uppfyllt”.

Starkt lokalt näringsliv

Mål:	Goda möjligheter för ett starkt lokalt näringsliv
Uppfyllt:	Helt uppfyllt
Kommentar:	<p>Ett starkt och hållbart lokalt näringsliv är en grundpelare för en blomstrande samhällsutveckling. Genom att skapa förutsättningar för företag att växa och utvecklas på lokal nivå kan vi bygga en stark ekonomi som gynnar både individer och samhället i stort.</p> <p>Habo är en stark företagarkommun med många små- och medelstora entreprenörer inom många olika branscher. Bredden gör näringslivet mindre sårbart när omvärlden förändras, och Habos företag har i många avseenden klarat sig bra under pandemin och efterföljande oroligheter.</p> <p>I ett starkt lokalt näringsliv finns det en stabil grund av framgångsrika och växande företag, vilket skapar jobb och ekonomisk tillväxt i regionen. Dessa företag är flexibla och kan snabbt anpassa sig till förändrade marknadsförhållanden samtidigt som de har en långsiktig strategi för hållbarhet både ekonomiskt, socialt och miljömässigt.</p> <p>En viktig aspekt av ett starkt lokalt näringsliv är samarbetet mellan olika aktörer – från små och medelstora företag till större industriföretag, samt ett aktivt stöd från offentlig sektor. Detta samarbete kan inkludera gemensamma initiativ för att stärka kompetensutveckling, förbättra infrastrukturen och främja entreprenörskap. Det kan också handla om nätverksmöjligheter och kunskapsdelning som gynnar både nya och etablerade företag.</p>

Mål:	Bra samverkan mellan kommun och näringsliv
Uppfyllt:	Helt uppfyllt
Kommentar:	<p>Habo är en företagsvänlig kommun som prioriterar god kontakt mellan kommunen och näringslivet. Habo är även en tillväxtkommun som under flera år hamnat i topp när företagen betygsätter sina kommuner i Svenskt Näringslivs undersökningar. 2025 blev återigen ett bra år för Habo, som nu landar på en tredjeplats i Jönköpings län.</p> <p>En stark och hållbar utveckling av vårt samhälle bygger på en nära och effektiv samverkan mellan kommunen och näringslivet. Genom att arbeta tillsammans kan vi skapa en miljö där både företag och invånare får de bästa förutsättningarna för framgång.</p> <p>Ett framgångsrikt näringslivsklimat bygger på en bra samverkan mellan kommun och näringsliv. På så vis kan förutsättningar ges för tillväxt, attraktion och arbetstillfällen och det ger också en viktig bas för välfärdstjänster. Kommunen ska via en nära dialog och samarbete med företagen för att förstå deras behov och utmaningar. Genom regelbundna möten och en öppen dialog kan kommunen arbeta tillsammans med företagen för att identifiera problem som påverkar deras verksamhet.</p>

Bostäder för hela livet

Mål:	Ökat bostadsbyggande
Uppfyllt:	Delvis uppfyllt
Kommentar:	<p>Arbete pågår med att ta fram detaljplaner, vilka i sin tur innebär en möjlighet att bygga fler bostäder, specifikt i Furusjö och i Habo. Detaljplanerna medger en bostadsbyggnation med ett varierat bostadsutbud. Tomtsläpp har genomförts i Habo tätort (Solhöjden). 18 tomter fanns tillgängliga, 6 av dessa är köpta. Genomförandet av detaljplanen Munkvägen har påbörjats. I Furusjö planeras det att släppa 2 tomter.</p> <p>Habo kommun har en planberedskap på cirka 1 300 bostäder, som medger en variation av bostadstyper.</p> <p>Investering i mark är en pågående process där kommunen är aktiv i dialog och budgivning. Ingen mark har köpts för att öka markreserven för bostäder. Sammantaget blir måluppfyllelsen delvis uppfyllt, då det är processer som löper över en längre tid.</p>

Mål:	Ökad variation i bostadsutbudet
Uppfyllt:	I hög grad uppfyllt
Kommentar:	<p>Detaljplanarbetet för Habo bostäders mark i centrum är påbörjad, med målet att få fram ett samrådsförslag till början av år 2026. Detaljplaneprocessen beräknas pågå under hela år 2026. Byggnation av bostäder beräknas kunna påbörjas i slutet av år 2027. Det pågår även ett detaljplanearbete för ett område i Kyrkeryd/Kråkeryd. Bostadsbyggnation som möjliggörs i detta område blir ca 20 lägenheter i bostadsrättsform.</p> <p>Inom detaljplanen för Stormagärdet medges en variation av bostadsbebyggelse, där uppnås målet om variation. Marken har sålts vidare till bolaget Nivika. Planerad bostadsbyggnation beräknas kunna starta år 2027.</p> <p>Detaljplanen för Munkvägen har vunnit laga kraft. Påbörjad byggnation beräknas kunna starta slutet av år 2026. Ett genomförande innebär att ett homogent villaområde får ett tillskott av ca 30 lägenheter.</p>

Psyisk hälsa

Mål:	Utveckla möjligheter till förbättrad psykosocial hälsa hos äldre
Uppfyllt:	Helt uppfyllt

Mål:	Ökad kunskap och stöd kopplat till våld i nära relationer
Uppfyllt:	I hög grad uppfyllt

Mål:	Meningsfull fritid för att främja psykisk hälsa
Uppfyllt:	I hög grad uppfyllt

Mål:	Tidiga samordnade insatser för att förebygga psykisk ohälsa
Uppfyllt:	I hög grad uppfyllt

Mål:	Skapa förutsättningar för att främja psykisk hälsa och social hållbarhet
Uppfyllt:	I hög grad uppfyllt

Arbetet med psykisk hälsa syftar till att synliggöra och uppmärksamma behovet av att stärka folkhälsan och att nå sårbara grupper och individer på ett bra sätt. Det handlar

om att skapa förutsättningar och kunna bidra till en friskare och mer välmående befolkning.

Folkhälsa handlar om att ge alla kommuninvånare förutsättningar att leva ett gott och meningsfullt liv med god och jämlik hälsa. Det innebär att så många som möjligt ska ha en bra hälsa och att hälsan är jämnt fördelad oavsett bakgrund eller levnadsvillkor. Folkhälsoarbete omfattar att främja hälsa, stärka välbefinnande och förebygga ohälsa. Psykisk hälsa är den största folkhälsoutmaningen – i Habo och nationellt. Trots förbättringar i medellivslängd och självskattad hälsa ökar psykiska besvär bland både unga och vuxna. En ihållande ökande trend med stressrelaterad ohälsa finns bland kvinnor i Habo. Ojämligheten avseende stressrelaterad ohälsa är markant mellan kvinnor och män. Kvinnor, särskilt i åldern 55–59 år, drabbas hårdast av stressrelaterad ohälsa. Suicid är hög för båda könen. Även barn och unga, särskilt flickor, rapporterar höga nivåer av psykiska besvär. Långtidsarbetslösa är också en riskgrupp som behöver mer stöd. För att möta utvecklingen krävs ett samlat och långsiktigt förebyggande arbete som stärker skyddsfaktorer, minskar ojämlikhet och bygger tillit, delaktighet och meningsfulla sammanhang.

Rapporten ”Samhällsutvecklingsmålet psykisk hälsa - hur går det med folkhälsan i Habo?”, dnr KS25/359, innehåller en redovisning över nuläget med folkhälsan i Habo, resultat som uppnåtts i projektet och utmaningar och slutsatser kring fortsatt arbete.

Arbetet med psykisk hälsa har bidragit till att sätta folkhälsa och psykisk hälsa på agendan och lett till konkreta resultat, särskilt genom satsningar på barn och unga, samverkan mellan kommunen och civilsamhället samt breda förebyggande insatser som Hälsocenter, fritidsaktiviteter och föräldrastöd. Framgångsfaktorer har varit samverkan mellan olika aktörer, god kunskapsspridning och systematisk uppföljning. Utmaningar framåt är att bryta ojämlikheten och den ihållande ökande trenden med stressrelaterad ohälsa bland kvinnor, att nå vuxna mitt i livet, andra osynliga grupper och grupper som riskerar att ”ramla mellan stolarna”.

Vi har nått resultat med arbetet, men vi är långt ifrån i mål. Kommunen behöver fortsätta leda riktningen, utveckla generationsöverskridande insatser och säkra att fler sårbara grupper inkluderas. För framtida arbete kommer gemensamma mål och systematisk uppföljning, tvärsektoriell samordning över gränser, kopplingen till arbetsmarknaden och ett helhetsperspektiv på människors livssituation vara centrala för långsiktiga resultat.

För ett hållbart folkhälsoarbete behöver kommunen arbeta förebyggande i nära samverkan med civilsamhälle, näringsliv och kommuninvånare. Ett långsiktigt och samordnat folkhälsoarbete, där psykisk hälsa ges tyngd och kommunen tar en tydlig ledarroll, är avgörande för att Habo ska utvecklas som en hållbar kommun där alla kommuninvånare ges förutsättningar att må bra och bidra till samhällsutvecklingen.

Kommunstyrelsens bedömning

Kommunstyrelsen bedömer att samtliga tre områden inom ramen för samhällsutveckling utvecklas i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.

Fokusområden för verksamhetsutveckling

Kommunfullmäktige har beslutat om tre verksamhetsutvecklingsmål – Mod och innovation för effektiv resurshantering, Enkel och tillgänglig service och Attraktiv arbetsgivare. Detta är tre områden som kommunfullmäktige har prioriterat som särskilt viktiga att arbeta med under innevarande mandatperiod. Nämnderna har med utgångspunkt från de prioriterade områdena arbetat fram konkreta mål som följs upp och bland annat rapporteras i delårsboks slutet. Den rapportering som sker är i huvudsak inriktad på avvikelser.

Enkel och tillgänglig service

Fokusområdet Enkel och tillgänglig service är centralt i kommunens verksamhet. Kommunmedlemmarna ska på ett enkelt sätt kunna ta del av kommunens service. De kommunala verksamheterna ska hålla en hög servicenivå vilket skapar förutsättningar för nöjda kommunmedlemmar och hög attraktivitet. För att utveckla området krävs ofta att nya verksamhetsstöd används.

Mod och innovation för effektiv resurshantering

Fokusområdet Mod och innovation för effektiv resurshantering handlar om att utnyttja de egna resurserna på bästa sätt och ta tillvara utveckling som sker inom olika verksamhetsområden. Organisationen ska t ex våga använda ny teknik för att skapa en bättre verksamhet med samma eller mindre resursåtgång.

Attraktiv arbetsgivare

Redan idag är det svårt att rekrytera personal inom vissa områden. De flesta prognoser visar att behålla och rekrytera personal kommer att bli en ännu större utmaning de närmaste åren. Det är viktigt med kompetensförsörjning för att kunna erbjuda kommunmedlemmarna bästa möjliga service.

Uppföljning under 2025

I tabellen nedan beskrivs i vilken grad nämndernas mål har uppfyllts med hjälp av en fyrgradig skala. Den lägsta nivån av måluppfyllelse är ”ej uppfyllt” följt av ”delvis uppfyllt”, i ”hög grad uppfyllt” och slutligen ”helt uppfyllt”. I de fall då ingen uppföljning har gjorts markeras detta med ”ej utvärderad”. Om nämnden eller förvaltningen inte har något mål inom fokusområdet har ”saknas” angetts i matrisrutan. En kommentar lämnas i de fall där bedömningen är ”delvis uppfyllt” eller ”ej uppfyllt”.

Nämnder m.m	Enkel och tillgänglig service	Mod och innovation för effektiv resurs-hantering	Attraktiv arbetsgivare
Kommunstyrelsen - Kommunledningsförvaltningen	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt
Kommunstyrelsen - Räddningstjänsten	Helt uppfyllt	Helt uppfyllt	Helt uppfyllt
Kommunstyrelsen - Tekniska förvaltningen	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt	Delvis uppfyllt
Barn- och utbildningsnämnden	Helt uppfyllt	Delvis uppfyllt	I hög grad uppfyllt
Socialnämnden	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt	I hög grad uppfyllt
Fritids- och kultur- nämnden	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt
Byggnadsnämnden	I hög grad uppfyllt	Delvis uppfyllt	Helt uppfyllt
Miljönämnden	Delvis uppfyllt	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt

I tabellen redogörs för i vilken grad kommunens nämnder når målsättningar för respektive fokusområde.

Förvaltningarna har bedömt att 6 fokusområden är delvis uppfyllda, 13 i hög grad uppfyllda och 5 helt uppfyllda. Inom fokusområdet Attraktiv arbetsgivare bedömer samtliga förvaltningar utom en att området är helt eller i hög grad uppfyllt.

Kommunledningsförvaltningen har ett övergripande ansvar att arbeta för att stimulera såväl förbättringsarbeten som utveckling av enkel och tillgänglig service. Det finns medel i kommunens budget som är möjliga att utnyttja för att utveckla innovationer och förbättringar som är förknippade med initiala utgifter. Arbetet pågår löpande med att digitalisera interna- och externa processer. Sedan arbetet med enkel och tillgänglig service och innovationer startades har således flera förbättringar genomförts men ytterligare arbete krävs för att ta tillvara på de möjligheter som bl.a. ny teknik skapar.

Kommunen bedriver genom Räddningstjänstens försorg ett aktivt beredskapshöjande arbete där betydande anskaffningar gjorts och planeras i krisberedskapshöjande syfte. Utöver anskaffningar har även ett antal beredskapshöjande övningar genomförts under 2025 och det pågår ett arbete för att ytterligare förstärka kommunens resiliens.

Barn- och utbildningsnämnden har formulerat ett mål om att skapa tillgängliga lärmiljöer för alla barn och elever bl.a. för att ytterligare minska skolfrånvaro. Inledningsvis har fokus varit på den fysiska miljön som grund för vidareutveckling. Förvaltningen har ett pågående arbetet med att skapa samsyn och att genomföra kompetensutvecklande insatser riktad till all pedagogisk personal. Nämnden bedömer att utvecklingsmålet att skapa tillgängliga lärmiljöer är delvis uppfyllt.

Socialnämnden har under fokusområdet Enkel och tillgänglig service formulerat verksamhetsutvecklingsmålet God digital tillgänglighet. Inom ramen för utvecklingsmålet har ett flertal utvecklingsprojekt startat – några har gått i mål och några

är pågående. De nu pågående projekten är ”Mina sidor” som är färdig att publiceras när beslut om detta tagits. Syftet är att öka tillgängligheten för förvaltningens tjänster, e-tjänst för att ansöka om ekonomiskt bistånd och införande av säker digital kommunikation. Inom fokusområde Mod och innovation finns tydliga behov av att utveckla arbetssätt för att därigenom till del möta de ökade behov som den demografiska utvecklingen medför. Vid förvaltningen pågår arbete med att fullt ut implementera Combines mobilapp vilken kommer underlätta arbetet med att dokumentera och signera. Utvecklingsarbete pågår även avseende digital tillsyn, t.ex. nattlig tillsyn, som i vissa fall kan ersätta tillsynsbesök. Även inom beroendevården pågår arbete med att införa digitala verktyg som bedöms kunna vara bra komplement.

Kommunstyrelsens bedömning

Kommunstyrelsen bedömer att målen för samtliga tre verksamhetsutvecklingsområden i hög grad uppfyllda eller helt uppfyllda. I vissa delar bedöms de vara åtminstone delvis uppfyllda.

Kritiska kvalitetsfaktorer

Med kritiska kvalitetsfaktorer avses faktorer som är väsentliga för att verksamheten ska bedrivas i enlighet med grunduppdraget. Kritiska kvalitetsfaktorer följs upp i fyra perspektiv; medborgare (målgrupp), verksamhet, medarbetare och ekonomi.

Medborgarperspektiv (målgruppsperspektiv)

I medborgarperspektivet är kvalitet och effektivitet med utgångspunkt från kommun-medlemmarna i fokus. Det handlar om att t ex leverera goda prestationer, bemötande, rättssäkerhet, trygghet och korta väntetider.

Verksamhetsperspektiv

Verksamhetsperspektivet handlar om kvalitet och effektivitet i verksamhetsprocesserna. Det kan vara ledtider, felminimering, samverkan, ändamålsenlighet, system och metoder.

Medarbetarperspektiv

I medarbetarperspektivet är kvalitet och effektivitet med utgångspunkt från kompetens, medarbetarskap, ledarskap och arbetsmiljö centralt.

Ekonomiperspektiv

Ekonomiperspektivet sätter kvalitet och effektivitet med utgångspunkt från god ekonomisk hushållning i centrum. Exempel på faktorer är rätt kostnadsnivå och god produktivitet.

Uppföljning under 2025

I tabellen nedan beskrivs, med hjälp av kvalitetsindikatorer, i vilken grad nämndernas verksamhet bedrivs i enlighet med grunduppdraget. Den lägsta nivån är ”ej uppfyllt” följt av ”delvis uppfyllt”, i ”hög grad uppfyllt” och slutligen ”helt uppfyllt”. I de fall då ingen uppföljning har gjorts markeras detta med ”ej utvärderad”. I de fall då bedömningen är ”delvis uppfyllt” eller ”ej uppfyllt” finns en förklaring i texten under tabellen. De bedömningar per perspektiv som presenteras i tabellen består i sin tur av delbedömningar. I de fall där det finns delbedömningar med nivå ”delvis uppfyllt” eller ”ej uppfyllt” beskrivs de.

Nämnder m.m	Målgruppsperspektiv	Verksamhetsperspektiv	Medarbetarperspektiv	Ekonomiperspektiv
Kommunstyrelsen - Kommunledningsförvaltningen	I hög grad uppfyllt	Helt uppfyllt	I hög grad uppfyllt	I hög grad uppfyllt
Kommunstyrelsen - Räddningstjänsten	Helt uppfyllt	Helt uppfyllt	Helt uppfyllt	Helt uppfyllt
Kommunstyrelsen - Tekniska förvaltningen	Delvis uppfyllt*	Delvis uppfyllt*	Delvis uppfyllt	I hög grad uppfyllt
Barn- och utbildningsnämnden	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt	I hög grad uppfyllt
Socialnämnden	Delvis uppfyllt	I hög grad uppfyllt	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Fritids- och kultur- nämnden	I hög grad uppfyllt	Helt uppfyllt	I hög grad uppfyllt	Helt uppfyllt
Byggnadsnämnden	Helt uppfyllt	Helt uppfyllt	Helt uppfyllt	Helt uppfyllt
Miljönämnden	Helt uppfyllt	Helt uppfyllt	Helt uppfyllt	Helt uppfyllt

* Två kvalitetsfaktorer bedöms som ”ej uppfyllda”.

För 2024 redovisar nämnderna att perspektiven är uppfyllda i hög grad eller helt uppfyllda i 23 (20) fall av 32. I 9 (12) fall bedöms att perspektiven endast delvis är uppfyllda.

Kommunledningsförvaltningen kan konstatera att överlag förekommer det inte mycket klagomål på verksamhetssystem som därför bedöms vara överlag ändamålsenliga. Även servicenivån gentemot förvaltningar i övrigt bedöms, utifrån pågående dialog, fungera bra.

Habo kommun ligger i topp avseende trygghetsmätningar som vilket är ett resultat av det arbete som görs vid samtliga förvaltningar och inte minst då vid Räddningstjänsten. Personalen vid Räddningstjänsten har god kompetens att utföra sitt uppdrag och samarbeten med andra viktiga aktörer som t.ex. polisen fungerar mycket väl. Förmågan att agera på inkomna larm i god tid och med rätt insats är mycket god.

Tekniska förvaltningen anger under perspektivet verksamhet att nivån för ”hållbar avloppshantering” inte har uppfyllts men att det ser bättre ut 2025 än föregående år. Bedömningen baseras dels på den mängd avloppsvatten som bräddas vid Habo reningsverk, dels på den bräddning som återkommande sker till följd av begränsad kapacitet på överföringsledning från reningsverk till våtmark.

Barn- och utbildningsnämnden bedömer att målgruppsperspektivet med den kritiska kvalitetsfaktorn Ledning och stimulans är delvis uppfyllt. Ett flerårigt arbete sker inom förvaltningen för ökad tillgänglighet genom ledning och stimulans från fysisk-, social- och pedagogisk lärmiljö. Det har framkommit att stödinsatser för ökad tillgänglighet behöver utformas på olika nivåer. Den första nivån är klassrummet, gruppen, den andra nivån är särskilt stöd inklusive interna resursbelopp vid elevspeci-

fika insatser och den tredje nivån är stöd från en särskild resursenhet. Det återstår att utveckla tillgänglighet genom stödinsatser som organiseras från en resursenhet som finns utanför skolenheten. Inom medarbetarperspektivet bedöms den kritiska kvalitetsfaktorn Arbetsmiljö vara delvis uppfylld. Här hänvisas till att personaltätheten för 2025 är lägre i Habo kommun än för kommuner i länet.

Socialförvaltningen har klassificerat tre av perspektiven som delvis uppfyllda. Under verksamhetsperspektivet är det den kritiska kvalitetsfaktorn Rätt kompetens som bedöms som i hög grad uppfylld. Övervägande del av annonserade tjänster har kunnat tillsättas vilket är glädjande med tanke på brist på arbetskraft som finns inom kommuner i Sverige. Inom ramen för målgruppsperspektivet konstaterar förvaltningen att det under perioden september till december rapporterats att sex beslut om bistånd inte har kunnat genomföras inom tre månader vilket i fem fall medfört rapportering till IVO. Under medarbetarperspektivet har de kritiska kvalitetsindikatorerna bedömts vara delvis uppfyllda. Långtidssjukskrivningen är 4,7 procent och korttidssjukfrånvaron 3,7 procent. Rutinen för avgångssamtal har brister – under 2025 finns endast 9 av 37 avgångssamtal dokumenterade. Inom perspektivet för ekonomi har kvalitetsfaktorn effektiv resursanvändning bedömts vara ”ej uppfylld” på grund av stort övertidsuttag och inhyrd personal. Dock har förvaltningen ett överskott då totala kostnader är lägre än tilldelad budgetram.

Fritids- och kulturförvaltningen bedömningar är helt eller i hög grad uppfyllt för de olika perspektiven. Bland annat lyfter förvaltningen det förtjänstfulla trygghetsskapande arbete som görs kopplat till ungdomar och det nära arbete som bedrivs med föräldrarna.

Kommunstyrelsens bedömning

Kommunstyrelsen bedömer med utgångspunkt från redovisade kritiska kvalitetsfaktorer att nämndernas grunduppdrag med några undantag fullföljs på ett tillfredsställande sätt. Det är viktigt att påbörjade förbättringsarbeten fortsätter och att nämndernas grunduppdrag kan genomföras på ett helt tillfredsställande sätt.

Kommunens modell för uppföljning

Verksamhetsutvecklingsmålen och kritiska kvalitetsfaktorer följs upp i delårsrapport och årsredovisning. Under innevarande år sker uppföljning i form av dialogmöten mellan representanter för kommunstyrelsen (budgetberedningen) och respektive nämnd och förvaltningsledning i april, augusti och oktober. Utöver detta sker uppföljning inom respektive nämnd och förvaltning.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

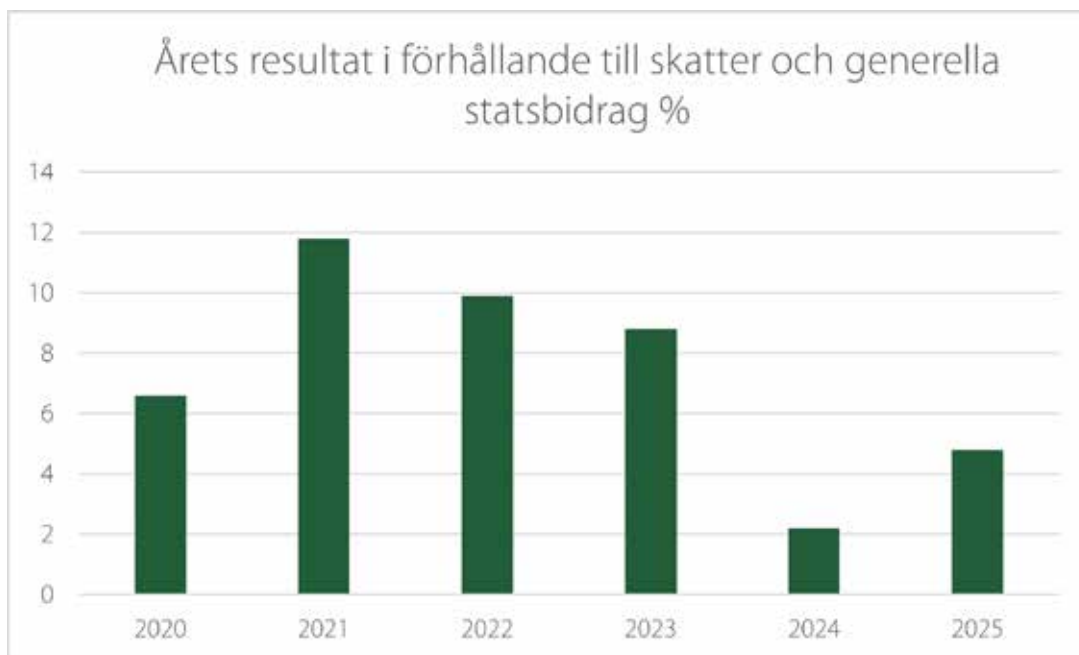
God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning, som regleras i kommunallagen, innebär bland annat att kommunal verksamhet ska drivas så att kostnaderna för verksamheten inte skjuts på kommande generationer. Kommunfullmäktige har beslutat om fyra finansiella mål för God ekonomisk hushållning.

1. För år 2025 ska resultatet vara minst 3 procent i förhållande till skatter och bidrag
2. För åren 2025 till 2027 ska skattefinansieringsgraden exklusive VA varje år vara minst 87 procent räknat som rullande femårsmedelvärde
3. Soliditeten exklusive ansvarsförbindelse för pensioner innan 1998 ska inte understiga 36 procent något av åren 2025–2027
4. Nämndernas samlade budgetutfall ska inte överstiga budgeten.

Årets resultat (1)

Resultatet för år 2025 är 48,6 mnkr vilket motsvarar 4,8 procent av skatter och generella statsbidrag. Det innebär att mål 1 nås.

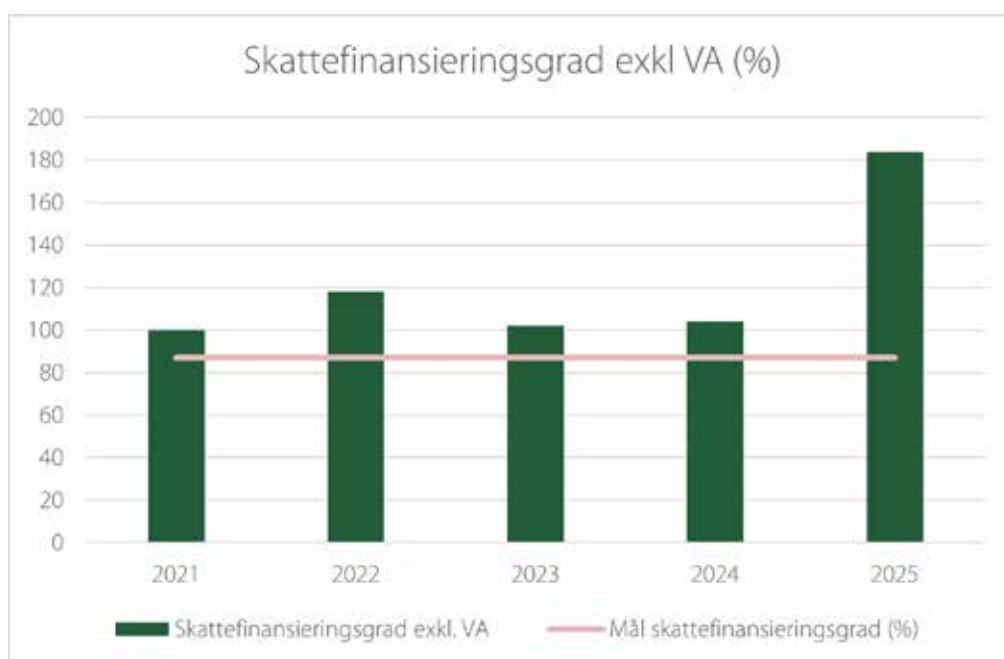
Årets resultat i förhållande till skatter och generella statsbidrag under perioden 2020-2025.

Det ekonomiska resultatet om 48,6 mnkr för 2025 är drygt 18 mnkr bättre än budget och en klar förbättring jämfört med 2024. Överskottet i förhållande till budget förklaras huvudsakligen av nämndernas budgetöverskott på ca 18 mnkr. Under en lång följd av år har Habo kommun redovisat stora budgetöverskott. En viktig förklaring har då varit att skatter och generella statsbidrag överstigit budgeten. Från 2024 har denna trend brutits och kommunen redovisar även under 2025 ett budgetunderskott

för denna post på ca 4 mnr. Kostnaderna för pensioner har överstigit budget med drygt 5 mnr medan det finansiella nettot har varit ungefär lika med budget. I övrigt redovisas överskott för ett antal övergripande kostnader på ca 9 mnr.

Skattefinansieringsgraden exkl VA (2)

Årets bruttoinvesteringsutgifter är 107 mnr. Om vatten- och avloppsverksamheten (VA) exkluderas stannar utgifterna på 63,4 mnr. Årets resultat är 49,6 mnr (exklusive VA) och avskrivningarna 67,1 mnr (exklusive VA). Det rullande femårsmedelvärdet blir 122 procent. Det innebär att mål 2 uppfylls.

Skattefinansieringsgraden för gjorda investeringar exklusive VA som ett rullande femårsmedelvärde.

Det rullande femårsmedelvärdet för skattefinansieringsgraden exklusive VA överstiger 100 procent. För det enskilda året 2025 är skattefinansieringsgraden 184 procent vilket är en hög nivå av självfinansieringsgrad som förklaras av låg genomförandegrad av investeringar.

Soliditeten (3)

Soliditeten för Habo kommun är 47,5 procent per 2025-12-31 och mål 3 nås.

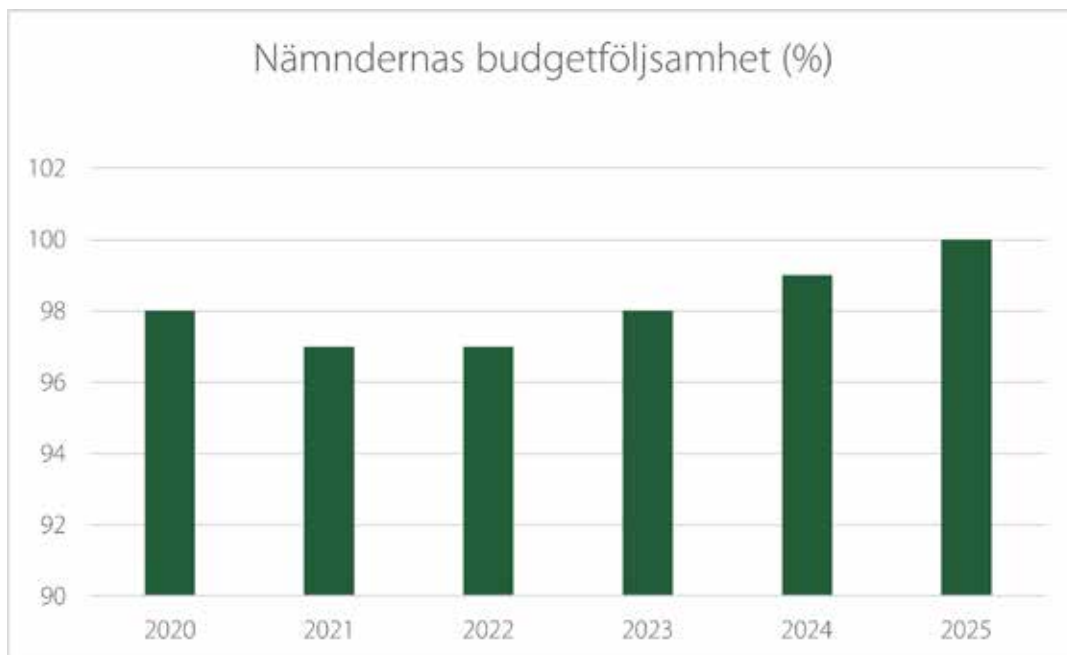

Kommunens soliditet inklusive och exklusive pensionsåtaganden innan 1998.

Soliditeten exklusive pensionsåtaganden har inte förändrats så mycket de senaste fem åren. Måttet som visar soliditeten inklusive pensionsåtagandena innan 1998 har sedan 2020 ökat med tolv procentenheter till 37 procent. Det egna kapitalet har under den senaste tioårsperioden ökat med 482 mnkr, från 252 mnkr till 734 mnkr. Balansomslutningen har ökat med 846 mnkr och är nu 1 546 mnkr. Pensionsåtaganden innan 1998 har sjunkit med 7 mnkr, från 170 mnkr till 163 mnkr från 2024 till 2025.

Budgetföljsamhet (4)

Nämndernas samlade budgetöverskott är drygt 18 mnkr för år 2025. Mål 4 om budgetföljsamhet har nåtts.

Nämndernas samlade avvikelse i förhållande till budget för perioden 2020-2025.

Nämnderna i Habo kommun fortsätter att redovisa bra ekonomiska resultat i förhållande till budget. Den ekonomiska följsamheten gentemot budget är en av kommunens styrkor. Om resultaten justeras för jämförelsestörande poster redovisar nämnderna överskott gentemot budget samtliga år under den senaste femårsperioden. Under avsnittet "Driftredovisning" nedan redogörs mer detaljerat för nämndernas ekonomiska resultat.

Sammanfattning (5)

Sammanfattningsvis konstateras att samtliga fullmäktiges fyra finansiella mål om God ekonomisk hushållning har uppnåtts år 2025.

Övrigt om kommunens finansiella situation

Årets resultat för kommunkoncernen är 56,1 mnkr. Resultatet är tydligt högre än 2024 men lägre än genomsnittet för de senaste fem åren. Bolagskoncernens totala intäkter var 181,2 mnkr 2025 vilket är en ökning med 15,4 mnkr sedan 2024. I moderföretaget, Habo Energi AB, minskade de totala intäkterna med 1,5 mnkr till 88,2 mnkr 2025. Omsättningsminskningen förklaras främst av lägre intäkter från elhandeln till följd av lägre produktionsnivåer p.g.a. lägre vattenflöden. Täckningsbidraget från elhandeln har varit i nivå med 2024. Anslutningsavgifterna för bredband är också i nivå med 2024. Resultatet efter finansiella poster förbättrats till ett överskott om 0,1 mnkr att jämföra med förra årets förlust om 3,4 mnkr. Volymen såld fjärrvärme är något lägre jämfört med 2024.

Habo Energi Kraft AB:s omsättning har ökat med 4,2 mnkr och blev 55,6 mnkr och resultatet efter finansiella poster är något lägre än förra året och uppgår till 6,7 mnkr. Antal kunder i elnätet, 5 138 st, vilket är 17 fler än 2023. Energiförbrukningen i elnätet minskade med 1,3 GWh till 92,3 GWh. För att möta framtida krav på elnätet krävs fortsatta ombyggnader och förstärkningar.

Habo Bostäder AB:s omsättning ökade år 2025 med 3,0 mnkr till 61,3 mnkr. Resultatet efter finansiella poster blev 3,4 mnkr vilket är en ökning med 2,1 mnkr sedan 2024. Resultatet efter finansnetto är nu högre än åren 2024 samt 2023 och är nu i nivå med tidigare år vilket främst beror på lägre kostnader för underhåll samt realisationsvinst.

Kostnadsutveckling

Utvecklingen av skatter- och bidragsintäkter bör ställas i relation till verksamhetens kostnader. I diagrammet nedan visas utfallet för de senaste tio åren.

Verksamheternas nettokostnader förhållande till intäkter från skatter och generella statsbidrag under den senaste tioårsperioden.

Det genomsnittliga förhållandet mellan verksamhetens nettokostnader och intäkter från skatt och generella statsbidrag är 94,5 procent för de senaste tio åren. Motsvarande kvot för åren 2020 till 2025 är 93,3 procent. Kvoten för 2025 är 94,1 procent. För 2025 ökade skatter och generella statsbidrag med 4,1 procent medan verksamhetens nettokostnader ökade med 1,7 procent. En mer detaljerad förklaring kring kostnadsutvecklingen finns i avsnittet om driftredovisning.

För vissa kommunala verksamheter varierar kostnaden beroende på strukturella faktorer. Det handlar t ex om åldersstruktur, invånarnas sociala bakgrund och elevernas programval i gymnasiet. För att utjämna strukturella kostnadsskillnader finns det ett kostnadsutjämningsystem mellan Sveriges kommuner.

Standardkostnaden är den beräknade teoretiska kostnaden som motiveras av kommunens struktur. Den kan också beskrivas som den kostnad kommunen skulle ha haft om verksamheten bedrevs till en genomsnittlig avgifts-, ambitions-, och effektivitetsnivå med hänsyn till de egna strukturella faktorerna enligt kostnadsutjämningssystemet. Vid kostnadsjämförelser mellan kommuner är det lämpligt att jämföra skillnader mellan kommunens verkliga kostnad och den beräknade standardkostnaden för verksamheten. En negativ avvikelse innebär att kommunen har en kostnadsnivå som är lägre än vad strukturen motiverar.

Enligt tabellen nedan är kostnaderna för Habo kommun år 2024 högre för fritidshem, förskola, äldreomsorg och LSS (insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) än vad som kan förväntas med hänsyn till strukturella faktorer. Kostnaderna är lägre än vad som kan förväntas för grundskola, gymnasieskola och individ- och familjeomsorg. Kostnadsavvikelsen för äldreomsorg har sjunkit från över 50 procent år 2014 till 17 procent 2024. En nettokostnadsavvikelse kan ha olika förklaringar. Det kan t. ex. vara så att en kommun har valt att satsa extra resurser på en eller flera verksamheter. En annan förklaring kan vara att verksamheten skulle kunna bedrivas mer effektivt.

Nyckeltal	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nettokostnadsavvikelse fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, (%)	-2,4	0,8	-4,4	-2	5,4	18,4
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%)	6,5	13,7	8,7	7,8	11,2	9,7
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%)	-6,1	-6,4	-7,9	-5,5	-8,7	-5,7
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%)	-5,8	-6,9	-6,2	-7,8	-9,3	-9,5
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)	-2,9	-1,6	-10	-19,4	-15,4	-7,4
Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	17,4	17,1	16	12,4	8,7	12,7
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	20	16,8	16,3	13,9	20,6	17,1
Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%)	1,7	2,5	0,1	-0,1	0,8	2,3

Nettokostnadsavvikelser för Habo kommun under åren 2019-2024.

På kommunnivå drivs verksamheterna på en kostnadsnivå som är ungefär i nivå med vad som kan förväntas med hänsyn till förutsättningarna.

Investeringar

År 2025 uppgår investeringsutgifterna inklusive anslutningsavgifter till 107 mnkr vilket är 20 mnkr lägre än år 2024. Affärsverksamheten, vars verksamhet bekostas av abonnenterna, står för 43 procent av investeringarna.

Bruttoinvesteringsnivån per år de senaste fem åren.

Investeringsutgifterna har varit 117 mnkr per år i genomsnitt under perioden 2015 - 2025. Årets nettoinvesteringsutgifter uppgår till 103 mnkr och det är ett förhållandevis lågt utfall. Åren 2022 och 2023 var år med mycket höga investeringsnivåer. Investeringsnivån för de närmast kommande åren beräknas vara på en hög nivå. En mer utförlig redogörelse för investeringar finns i stycket investeringsredovisning 2025.

Nettoinvesteringsutgifterna i bolagskoncernen uppgick till 50 mnkr under 2025. Det är 163 mnkr lägre än 2024 och mnkr 150 mnkr lägre än genomsnittet för de senaste fem åren.

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Det görs inte någon avsättning eller uttag från resultatutjämningsreserven för år 2025.

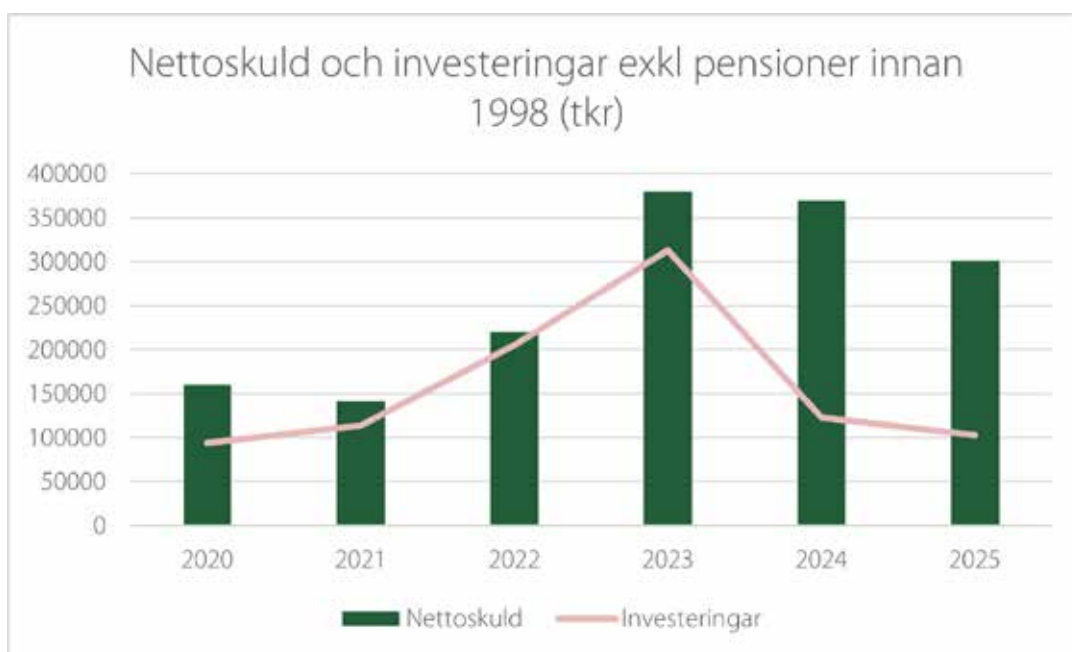
Soliditet

En organisations soliditet visar betalningsförmågan på lång sikt. Måttet beskriver hur stor del av organisationens tillgångar som finansieras med egna medel. I kommunal redovisning redovisas ofta två soliditetsmått, dels ett mått där pensionsförpliktelserna innan 1998 redovisas som en skuld, dels ett mått där förpliktelserna redovisas inom linjen.

Soliditeten i kommunkoncernen exklusive pensionsåtaganden innan 1998 var 37 procent och inklusive pensionsåtagandena innan 1998 30 procent per 2025-12-31. Soliditetsvärdena har förbättrats för kommunkoncernen sedan 2024. Under de senaste fem åren har soliditeten inklusive pensionsåtagandena innan 1998 förbättrats med 8 procentenheter. Den förbättrade soliditeten förklaras huvudsakligen av goda resultat inom såväl kommunen som de kommunala bolagen.

Låneskuld och finansnetto

Den långfristiga externa låneskulden minskade under 2025 från 455 mnkr till 390 mnkr. Kommunens nettoskuld var 301 mnkr, exklusive pensionsåtaganden innan 1998, vid utgången av år 2025. Det är en minskning med 68 mnkr sedan 2024. Under perioden 2020 till 2025 har nettoskulden ökat med 141 mnkr samtidigt som investeringsutgifterna har varit ca 952 mnkr.

Habo kommuns nettoskuld och investeringsnivån år 2020-2025.

Kommunkoncernens externa långfristiga skuld uppgår 2025 till 1 147 mnkr vilket är en ökning med 72 mnkr sedan 2024 och 406 mnkr sedan 2020.

Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelsen redovisas enligt den så kallade blandmodellen som innebär att pensioner intjänade från 1998 redovisas som en avsättning medan pensioner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse.

Pensionsförpliktelser (mnkr)	2025	2024
Avsättning inkl. löneskatt	89,0	86,0
Ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	163,4	170,3
Summa pensionsförpliktelser	252,4	256,3
Återlånade medel	252,4	256,3

Utbetalningarna från avsättningar gjorda före 1998 redovisas som en kostnad. Pensionsrätter intjänade från 1998 tas upp som en avsättning. Förändringen av avsättningen liksom utbetalningar från dessa pensionsrätter redovisas som en kostnad.

Ansvarsförbindelsen uppgår vid utgången av 2025 till 163,4 mnkr inkl. löneskatt. Det är en minskning med 6,9 mnkr jämfört med 2024.

Pensionskostnader	2025	2024
Löpande utbetalningar (mnkr)	50,0	56,9
Avsättning (mnkr)	-0,1	14,1
Löneskatt (mnkr)	12,5	20,3
Summa	62,4	91,3

Balanskravsresultat

Årets balanskravsresultat är 48,0 mnkr efter justering av samtliga realisationsvinster.

Balanskravsresultat	mnkr
Årets resultat enligt resultaträkningen	48,6
Samtliga realisationsvinster (-)	- 0,6
Realisationsvinster enligt undantag (+)	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper (-/+)	-
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper (+/-)	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	48,0
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv (-)	-
Användning av medel från resultatutjämningsreserv (+)	-
Balanskravsresultat	48,0

Väsentliga personalförhållanden 2025

Personalstatistik

Den 31 december 2025 har Habo kommun 1 101 månadsanställda. Av dem är 1 009 tillsvidareanställningar, vilket motsvarar 974 årsarbetare. Övriga anställningar, 92 st., utgörs av särskild visstidsanställning (SÄVA), vikariat, tidsbegränsad enligt skollagen (obehörig) och övrigt. I kategorin övrigt återfinns bl.a. de anställda som är över 67 år och medarbetare som har en provanställning.

Antalet tillsvidareanställda medarbetare har ökat med 10 jämfört med föregående år medan antalet visstidsanställningar har minskat med 2 medarbetare. De förvaltningar som ökat är barn- och utbildningsförvaltningen, 7 medarbetare, kommunledningsförvaltningen 2 medarbetare och socialförvaltningen, 5 medarbetare. Tekniska förvaltningen har minskat med 3 medarbetare och kultur- och fritidsförvaltningen har minskat med 1 medarbetare. I övriga förvaltningar är antal medarbetare i nivå med föregående år.

Inom barn- och utbildningsförvaltningen har ökningen främst skett inom fritidshem och i den anpassade grundskolan. Den anpassade grundskolan är en verksamhet som är resurskrävande då omsorgsbehovet många gånger är stort. Inom förskolan har antalet medarbetare minskat, vilket beror på färre barn jämfört med föregående år. En förklaring till ökningen inom socialförvaltningen är ökade behov inom hemtjänsten och inom funktionshinderomsorgen. Förändringen inom kommunledningsförvaltningen beror på att ekonomienheten ökat med en medarbetare medan IT-enheten nu är fulltaliga. Inom tekniska förvaltningen beror förändringen främst på vakanser inom kostverksamheten. Även inom kultur- och fritidsförvaltningen beror förändringen på vakans vid årsskiftet.

	2023	2024	2025
Tillsvidareanställda	982	999	1009
Provanställning	1	0	1
Tidsbegränsade enl. Skollagen (obehöriga)	34	34	35
Vikariat	41	44	37
Särskild visstidsanställning (SÄVA)	11	6	10
Övrigt	12	10	9
Totalt antal anställda	1 081	1 093	1 101

Antal anställda per anställningsform. Urval: Tillsvidareanställda och visstidsanställda.

Könsfördelning

I Habo kommun är andelen kvinnliga tillsvidareanställda 80 procent vilket är en liten ökning jämfört med föregående års nivå, 1,0 procentenhet. Inom barn- och utbildning och vård- och omsorg finns en överrepresentation av kvinnor, 83 procent respektive 88 procent. I dessa förvaltningar har andelen män minskat jämfört med föregående år, dock marginellt, från 18 procent till 17 procent respektive från 13 procent till 12 procent. De förvaltningar som har en överrepresentation av män är kultur- och fritidsförvaltningen 59 procent och räddningstjänsten 80 procent. Den förvaltning som är mest jämställd är kommunledningsförvaltningen där andelen kvinnliga tillsvidareanställda är 59 procent, en förändring med 4 procentenheter jämfört med föregående år.

	2023	2024	2025
Kvinnor	783	793	806
Män	199	206	203
Totalt	982	999	1 009

Antal tillsvidareanställda fördelat per kön. Urval: Tillsvidareanställda.

Åldersfördelning

Medelåldern bland kommunens tillsvidareanställda är 45 år, vilket motsvarar föregående års nivå.

	2023	2024	2025
Barn- och utbildningsförvaltningen	44	45	45
Kultur- och fritidsförvaltningen	45	45	49
Kommunledningsförvaltningen	49	48	47
Miljöförvaltningen	46	46	48
Räddningstjänsten	38	39	40
Socialförvaltningen	44	44	44
Tekniska förvaltningen	46	46	47
Totalt	45	45	45

Medelålder per förvaltning. Urval: Tillsvidareanställda.

Tidsanvändning

Arbetad tid

Den arbetade tiden ökade från 1 578 343 timmar 2024 till 1 594 384 timmar 2025. Både arbetad tid utförd av månadsanställda och arbetad tid utförd av timanställda ökade under 2025, en förändring med ca. 13 000 timmar respektive knappt 7 000 timmar. En förklaring till förändringen är att antalet medarbetare ökat under 2025.

Under året har 8,3 procent av arbetad tid inom kommunen utförts av timvikarier, vilket är 0,6 procentenheter högre än 2024 års nivå. Bland de tre största förvaltningarna har barn- och utbildningsförvaltningen och tekniska förvaltningen ökat andel arbetad tid som utförs av timvikarier, och ligger nu på 5,1 procent medan socialförvaltningen är på samma nivå som motsvarande år, 13,4 procent.

Övertid och mertid

Övertid och mertid minskade från 15 528 timmar till 11 185 timmar mellan åren 2024 och 2025. Deltidsanställda som arbetar utöver fastställd arbetstid får numera övertid och inte fyllnadstid som tidigare. Under 2025 har arbetad tid utförd av timvikarier ökat jämfört med 2024, vilket är en förklaring till att övertiden minskat. Vid tillfälligt behov av ytterligare personal i verksamheterna, när vikarier inte är tillgängliga, används fyllnadstid eller övertid.

Personalomsättning

Personalomsättningen i kommunen som helhet uppgick under 2025 till 9,3 procent, en ökning med knappt 2 procentenheter jämfört med 2024. Under året slutade 89 medarbetare vilket är 17 medarbetare fler än föregående år. Av de som slutade sin anställning under 2025 var det 12 medarbetare som slutade pga. pension. Den förvaltning där flest medarbetare slutat är socialförvaltningen, 40 medarbetare följt av barn- och utbildningsförvaltningen, 30 medarbetare. Under 2024 slutade 29 medarbetare inom socialförvaltningen medan det inom barn- och utbildningsförvaltningen slutade 22 medarbetare. Tittar man på personalomsättningen, medarbetare som slutat sin anställning i relation till medelantalet anställda, ligger miljöförvaltningen i topp. I en liten förvaltning får även en liten förändring stort genomslag och i detta fall handlar det om en medarbetare mer än föregående år.

Personalomsättningen bland chefer uppgick under 2025 till 8,8 procent, en minskning med 2,1 procentenheter jämfört med 2024. Det är 6 chefer som slutat under 2025 jämfört med 7 chefer under 2024. Den förvaltning där flest chefer slutat är inom barn- och utbildningsförvaltningen.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för samtliga anställda i Habo kommun 2025 har minskat marginellt med 0,1 procentenheter till 6,0 procent. Om vi endast tittar på tillsvidareanställda är sjukfrånvaron marginellt högre än 2024, 6,3 procent. Samtliga förvaltningar, förutom socialförvaltningen, har ökat sin sjukfrånvaro jämfört med 2024. Miljöförvaltningen och kommunledningsförvaltningen har ökat sin sjukfrånvaro mest. I en mindre förvaltningen ger det ett stort genomslag om någon/några medarbetare är sjuka. Åldersgruppen -29 år är den åldersgrupp där sjukfrånvaron minskat mest, 2,1 procentenheter. 8 procent av tillsvidareanställda inom kommunen är 29 år och yngre. I övriga åldersgrupper är sjukfrånvaron på ungefär samma nivå som föregående år.

	2023	2024	2025
Total sjukfrånvarotid	6,3%	6,1%	6,0%
Långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer)	35,9%	35,0%	35,3%
Sjukfrånvaro, kvinnor	6,7%	6,6%	6,5%
Sjukfrånvaro, män	4,8%	4,4%	4,3%
Sjukfrånvaro, -29 år	4,9%	6,0%	5,3%
Sjukfrånvaro, 30-49 år	5,8%	5,5%	5,8%
Sjukfrånvaro, 50-	7,5%	7,0%	6,6%
Totalt	45	45	45

Obligatorisk redovisning av sjukfrånvaro. Urval: Tillsvidareanställda, visstidsanställda samt timavlönade. Urvalet är gjort på SKR:s rekommendationer.

	2023	2024	2025
Barn- och utbildningsförvaltningen	4,9%	4,6%	4,7%
Kultur- och fritidsförvaltningen	4,2%	3,3%	4,2%
Kommunledningsförvaltningen	2,8%	3,1%	4,6%
Miljöförvaltningen	1,4%	7,4%	11,7%
Räddningstjänsten	0,4%	0,3%	0,8%
Socialförvaltningen	9,3%	9,2%	8,3%
Tekniska förvaltningen	7,5%	6,6%	7,4%
Totalt	6,2%	6,2%	6,3%

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid. Urval: Tillsvidareanställda.

Strategiskt hållbarhetsarbete

Habo kommuns strategiska hållbarhetsarbete utgår från visionen “Habo kommun - den hållbara kommunen för hela livet”. Kommunens strategiska hållbarhetsarbete omfattar alla dimensioner av hållbar utveckling och bygger på de åtta hållbarhetsprinciperna, Agenda 2030 med de globala hållbarhetsmålen, de nationella/regionala miljömålen och lokala mål samt den nationella klimatanpassningsstrategin.

Fokus under 2025

Under 2025 har det strategiska hållbarhetsarbetet varit fokuserat på att utveckla hur kommunen kan styra och leda med Agenda 2030, implementera program för hållbar miljö samt slutföra arbetet inom samhällsutvecklingsmålet psykisk hälsa.

Styra och leda med Agenda 2030

Agenda 2030 är en internationell överenskommelse för hållbar utveckling med 17 globala hållbarhetsmål. Ambitionen är att minska fattigdom, orättvisor, ojämlikheter och negativ klimatpåverkan.

Sedan tidigare har kommunen integrerat Agenda 2030 i Budget-dokument och arbetat in utvalda globala hållbarhetsmål i nämndernas och förvaltningarnas grunduppdrag. Med detta angreppssätt får globala hållbarhetsmålen konkret koppling till kommunens budget, resultat och uppföljning, vilket integrerar hållbarhetsarbetet in i kärnverksamheten.

Under året har utvecklingsarbete skett kring Agenda 2030 och den nya styrmodellen. Kommunen har under 2025 sjösatt en ny styrmodell, som är ett gemensamt ramverk för att säkerställa en tydlig, sammanhållen och transparent styrning av hela organisationen. Den utgör grunden för hur kommunen planerar, genomför, följer upp och utvecklar sin verksamhet och den bidrar till att alla delar av organisationen arbetar i samma riktning – kommunens vision. Visionen och de grundläggande förutsättningarna – god ekonomi, medarbetarkapital, klimat och Agenda 2030 – ligger till grund för den strategiska planen och kommunens grunduppdrag. Genomförandet av såväl den strategiska planen som grunduppdraget förutsätter att vissa grundläggande villkor är uppfyllda. De ekonomiska och mänskliga resurserna är några av de viktigaste faktorerna, men också att vi använder jordens resurser på ett ansvarstagande sätt. Mot den bakgrunden är Agenda 2030 en av de tre grundförutsättningarna.

Med Agenda 2030 som en grundförutsättning har varje nämnd under året fått i uppdrag att i arbetet med de nya verksamhetsplanerna välja ut och prioritera relevanta globala hållbarhetsmål i Agenda 2030. Utgångspunkten har varit att utgå från grunduppdragen och identifiera och prioritera de relevanta globala hållbarhetsmål, där det finns utmaningar.

Kommunen har arbetat för att utveckla, förfina och anpassa uppföljning av miljö- och hållbarhetsarbetet. En del i denna utveckling är att utveckla och förtydliga struktur och innehåll i Hållbarhetsbokslutet, så att både social hållbarhet och miljömässig hållbarhet blir synliga.

Kommunen arbetar kontinuerligt med att koppla styrande dokument till Agenda 2030 och väva samman i lokala mål, strategier och program. Under 2025 har kommunen på detta sätt arbetat med t.ex. reviderad näringslivsstrategi, utkast till grönpän, utkast till bostadsförsörjningsprogram och förslag till energiplan. Ungefär hälften av de styrande dokumenten inom kommunens verksamheter inkluderar numera Agenda 2030 och globala hållbarhetsmålen.

Exempel på insatser under 2025 och några utmaningar

Nedan följer exempel på insatser som har genomförts under året med koppling till de utvalda globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 i nämndernas grunduppdrag, enligt Budget 2024–2026. Detta är en del av rapporteringen och uppföljningen av hur genomförandet går med Agenda 2030.

Globalt hållbarhetsmål	Exempel på insatser under 2024	Exempel på utmaningar
1. Ingen fattigdom	Projektet NOVA, arbetsmarknadscoacher för de som står längst från arbetsmarknaden för att komma till rätt försörjning.	Ökad belastning pga. förskjutningen av Arbetsförmedlingens uppdrag, t ex förbereda inför lagkrav på aktivitetsstöd.
2. Ingen hunger	Inget att rapportera.	
3. God hälsa och välbefinnande	Hälsocenter. Projekt för att minska sjukfrånvaron. Tillsyn miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, förorenade områden samt livsmedel.	Förbättra psykisk hälsa och öka välbefinnande.
4. God utbildning	Tillgängliga lärmiljöer för ökad närvaro i skolan.	Trygghet i skolmiljön.
5. Jämställdhet	Aktivt arbete mot hot och våld inom kommunorganisationen.	Heltidsarbete. Jämställda mediannettoinkomster.
6. Rent vatten och sanitet för alla	Tillsyn små avlopp/dagvatten/miljöfarlig verksamhet.	
7. Hållbar energi för alla	Energiplanering för Habo.	Minska fossil energianvändning. Producera mer förnybar energi.
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	Feriepraktikanter, arbetsträning och social träning.	
9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	Stärkt koppling mellan skola och näringsliv.	
10. Minskad ojämlikhet	”Hälsan spelar roll” för att stärka brukare med funktionsnedsättning.	Att få barn- och hållbarhetsperspektiv att genomsyra beslut och kärnverksamhet.
11. Hållbara städer och samhällen	Kartläggning av resor inom koncernen. Förebyggande arbete kring översvämningsproblematik. Uppföljning av brottsförebyggande arbete.	Hållbart resande.

Globalt hållbarhetsmål	Exempel på insatser under 2024	Exempel på utmaningar
12. Hållbar konsumtion och produktion	Hållbar upphandling. Cirkulära verksamheter som biblioteket och Fritidsbanken.	Cirkulära konsumtionsmönster.
13. Bekämpa klimatförändringarna	Klimatsmart mat och resurseffektiv hantering. Övergång till HVO/biodiesel. Hälsoskyddstillsyn i ett varmare klimat.	Minska klimatpåverkan från livsmedel, energianvändning och resor.
15. Ekosystem och biologisk mångfald	Naturvård av Vätterbäckar.	Säkerställa biologisk mångfald.
16. Fredliga och inkluderande samhällen	Förberedelser inför valet 2026. Fortsatt uppbyggnad av funktioner inom civilt försvar.	
17. Genomförande och globalt partnerskap	Ingen nämnd/förvaltning har arbetat med detta mål under 2025.	

Förväntad utveckling

Kommunen och de helägda bolagen har under den senaste femårsperioden visat goda ekonomiska resultat vilket har inneburit en förstärkning av kommunkoncernens ekonomiska styrka. Kommunens ekonomiska resultat för 2025 är bättre än budget och får betecknas som ett bra resultat vilket medger att kommun kunnat stärka sin finansiella situation. Förra året, 2024, var ett något svagare år. Under 2022 och framförallt 2023 var det goda ekonomiska resultat och samtidigt mycket höga investeringsnivåer med åtföljande nyupplåning. Investeringsnivån för 2024 och 2025 har varit mycket lägre än för 2022 och 2023. Den externa långfristiga låneskulden i kommunen som vid slutet av 2024 uppgick till 455 mnkr har nu kunnat minskas till 390 mnkr den sista december 2025. Soliditeten, exklusive pensionsåtaganden innan 1998, är nu tillbaka på samma nivåer som åren 2021 och 2022 – omkring 46-48 procent.

För åren 2026 till 2030 beräknas de årliga investeringarna bli betydligt högre för kommunen jämfört med åren 2024 och 2025. Under förutsättning att resultaten kan bibehållas på den goda nivå som kommunfullmäktiga beslutat om finns möjlighet att den långfristiga upplåningen inte blir alltför hög. Kommunen är investeringsintensiv och det är viktigt att den upplåning som därför kan förutses under kommande år kan hållas på en sådan nivå att kommunens ekonomi inte skadas. Större investeringar som beslutats utgörs av reningsverk, centrumutveckling och satsningar på enhetlig lokalisering för kulturskolan men det kan mycket väl även bli så att investeringar kan behöva göras i ett nytt äldreboende. Med tanke på de stora investeringar som planeras kommer det behöva hållas ett starkt fokus på den finansiella utvecklingen under åren framöver.

Kommunen bedöms ha förutsättningar att växa framöver. Det är dock inte troligt att tillväxttakten kommer ligga i den nivå som den varit under perioden 2012 fram till och med 2024. Under 2025 har en tydlig nedgång syns i befolkningstillväxten vilket beror på lägre nettoinflyttning och lägre netto födelseöverskott. Osäkerhet i hur befolkningstillväxten kommer se ut är stor men påverkas av den låga ökningen av befolkningen i landet, som helhet, orsakat av låg inflyttning samt lägre födslootal samt att inte heller Jönköpings kommun nu växer i samma takt som tidigare. I den senaste befolkningsprognosen per augusti 2025 har invånarantalet reviderats ner i förhållande till prognosen per februari 2025. Nedrevidering per sista december 2026 har gjorts med 92 invånare, sista december 2027 med 329 invånare och per sista december 2028 med 466 invånare till 14 290 invånare. Även för åren 2029 och 2030 har nedrevideringar gjorts. Nedrevideringen innebär att trycket ökar på kommunens ekonomi de närmaste åren. Intäkter i form av skatter- och generella statsbidrag minskar samtidigt som det är svårt att minska kostnaderna i motsvarande grad. Kommunens modell för att upprätta befolkningsprognoser är under översyn och en ny modell förväntas kunna tas i bruk till den revidering av budgetförutsättningar som ska göras våren 2026.

Många kommuner ser nu tuffa år framför sig och en viktig förklaring är den demografiska utvecklingen i kombination med stora investeringsbehov. Framförallt kommer befolkningen över 80 år att växa snabbt såväl i absoluta som relativa tal. Det kommer med stor sannolikhet att innebära ökade ekonomiska kostnader samtidigt som andelen av befolkningen som är i arbetsför ålder minskar.

Habo kommun har en stor styrka av nämnderna som helhet, år från år, även 2025 redovisar ett ekonomiskt utfall som är lägre än budget samtidigt som prestationer och kvalitet hålls på en hög nivå. Verksamheternas nettokostnadsavvikelser följs årligen och analyseras i samband med budget och bokslut. De avvikelser som finns ska förklaras och i de fall där förklaringarna inte är tillfredsställande ska insatser göras för att komma till rätta med obalanserna. För vissa verksamheter har det genomförts medvetna satsningar som innebär att nettokostnadsavvikelserna avviker från det förväntade.

En av de stora utmaningarna för landets kommuner under överskådlig framtid kommer vara kompetensförsörjningen. Denna påverkas av att arbetskraften minskar jämfört med tidigare samtidigt som behoven inom välfärden ökar och inte minst då inom äldreomsorgen samt hälso- och sjukvården vilket inte bedöms kunna mötas med ett minskat tryck inom för- och grundskolor. Förutom att tillgänglig arbetskraft i landet kommer minska så ökar konkurrensen om arbetskraften ytterligare genom de stora statliga satsningar på personalintensiva verksamheter som kriminalvård, polis samt de satsningar som behöver göras på landets förvar. Habo kommun jobbar med planering av kompetensförsörjningsplaner och ser ett behov av att vässa sin konkurrenskraft på arbetsmarknaden för att kunna upprätthålla en fortsatt god välfärd.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning, mnkr

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Verksamhetens intäkter (not 3, 6,)	167,6	160,8	318,0	306,6
Verksamhetens kostnader (not 4, 6)	-1 038,3	-1 021,4	-1 134,2	-1 122,2
Avskrivningar (not 5)	-81,5	-75,3	-109,6	-102,0
Verksamhetens nettokostnader	-952,2	-936,0	-925,8	-917,6
Skatteintäkter (not 7)	766,8	721,0	766,8	721,0
Generella statsbidrag (not 8)	245,1	250,4	245,1	250,4
Verksamhetens resultat	59,8	35,4	86,2	53,7
Finansiella intäkter (not 9)	3,7	4,7	1,9	3,5
Finansiella kostnader (not 10)	-14,8	-18,5	-29,2	-31,8
Resultat efter finansiella poster	48,6	21,6	58,9	25,5
Skattekostnader			-2,8	-1,4
Årets resultat	48,6	21,6	56,1	24,0
Resultat i % av skatter och bidrag	4,8	2,2		

Balansräkning, mnkr

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
Imateriella anläggningstillgångar (not 11)	1,1	1,0	1,1	1,0
Materiella anläggningstillgångar				
- Mark, byggnader och anläggningar (not 12)	1 231,4	1 199,5	1 967,7	1 912,7
- Maskiner och inventarier (not 13)	60,0	51,0	85,2	61,5
- Pågående investeringar (not 14)	70,9	89,3	123,1	157,1
<i>Summa materiella anläggningstillgångar</i>	<i>1 362,2</i>	<i>1 339,7</i>	<i>2 176,0</i>	<i>2 131,3</i>
Finansiella anläggningstillgångar (not 15)	32,7	30,7	18,4	16,4
Bidrag till Infrastruktur (not 16)	13,6	12,3	13,6	12,3
Omsättningstillgångar				
- Övriga omsättningstillgångar (not 17)	78,1	96,4	103,6	125,9
- Kassa och bank (not 18)	57,9	88,2	57,9	88,5
<i>Summa omsättningstillgångar</i>	<i>136,0</i>	<i>184,6</i>	<i>161,5</i>	<i>214,3</i>
Summa tillgångar	1 545,7	1 568,4	2 370,7	2 375,4
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital (not 19)				
Årets resultat	48,6	21,6	56,1	24,0
Resultatutjämningsreserv	13,2	13,2	13,2	13,2
Övrigt eget kapital	671,9	650,3	804,5	780,4
<i>Totalt eget kapital</i>	<i>733,7</i>	<i>685,1</i>	<i>873,8</i>	<i>817,7</i>

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
<i>Avsättningar</i>				
- Pensioner (not 20)	89,0	86,0	89,0	86,0
- Övriga avsättningar (not 21)	10,3	6,9	46,1	39,8
<i>Summa avsättningar</i>	99,2	92,8	135,0	125,8
<i>Skulder</i>				
Långfristiga skulder (not 22)	517,2	580,5	1 147,0	1 200,2
Kortfristiga skulder (not 23)	195,5	210,0	214,9	231,7
<i>Summa skulder</i>	712,7	790,4	1 361,9	1 432,0
<i>Summa eget kapital, avsättningar och skulder</i>	1 545,7	1 568,4	2 370,7	2 375,4
Borgensåtaganden/ansvarsförbindelser (not 24)	793,9	790,8	163,4	170,3
Soliditet, exkl. ansvarsf pensioner	47,5%	43,7%	36,9%	34,4%
Soliditet, inkl. ansvarsf. Pensioner	36,9%	32,8%	30,0%	27,3%

Kassaflödesanalys, mnkr

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Löpande verksamhet				
Årets resultat	48,6	21,6	56,1	24,0
Justering för ej likviditetspåverkan- de poster				
- Avskrivningar	81,5	75,3	109,6	102,0
- Nedskrivningar	3,7	0,9	3,7	0,9
Avsättningar				
Deponi ny avsättning				
Deponi återförd avsättning	-0,3	-0,7	-0,334	-0,7
Avsättning till skatter			2,8	1,4
Övriga avsättningar	2,7	24,2	2,7	24,3
- Upplösning av bidrag till infrastruktur	1,2	0,7	1,2	0,7
- Övrigt	0,1			5,5
Summa ej likviditetspåverkande poster	88,9	100,3	119,7	134,0
Förändring av rörelsekapitalet				
- Ökn(+)/Minskn(-) periodiserade an- slutningsavgifter	0,5	8,3	0,5	8,3
- Ökn(-)/Minskn(+) varulager	1,1	-0,9	2,4	0,8
- Ökn(-)/Minskn(+) kortfr fordr	17,3	12,7	19,9	9,6
- Ökn(+)/Minskn(-) kortfr skuld	-14,5	34,3	-16,7	-18,9
Summa förändring av rörelsekapitalet	4,3	54,4	6,0	-0,2
Summa löpande verksamhet	141,8	176,4	181,8	157,8
Investeringsverksamhet				
Nettoinvesteringar *)	-106,7	-135,4	-157,0	-195,3
Köp finansiella anl tillgångar	-1,7	-1,1	-1,7	-1,1
Övrigt				
Summa investeringsverksamhet	-108,3	-136,5	-158,6	-196,4

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Finansieringsverksamhet				
Ökning(+)/minskning (-) långfristiga skulder	-63,7	-8,5	-53,7	36,5
Därav				
Upptagning av nya lån			10,0	45,0
Amortering av långfristiga skulder	-65,0	-10,0	-65,0	-10,0
Ny leasingsskuld	1,1		1,1	
Amortering av skulder för finansiell leasing	-0,4	-0,3	-0,4	-0,3
Förändring långfristig skuld off nv bidrag	0,6	1,8	0,6	1,8
Summa finansieringsverksamhet	-63,7	-8,5	-53,7	36,5
Bidrag till Infrastruktur				
Utbetalning av bidrag till Infrastruktur				
Årets kassaflöde	-30,2	31,3	-30,5	-2,1
Likvida medel vid årets början	88,2	56,8	88,5	90,6
Likvida medel vid årets slut	57,9	88,2	57,9	88,5

Notförteckning

Not 1, Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är i huvudsak upprättad i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Se särskild rubrik, avvikelse från RKR:s rekommendationer.

Kommunkoncernen och sammanställda räkenskaper

Kommunkoncernen består av följande kommunala företag:

Bolag	Ägarandel
Habo Energi AB (koncern), <i>Habo Energi Kraft AB, Habo Bostäder AB</i>	100 %
June Avfall och Miljö AB	5 %
Inera AB	0,2 %

Inga förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen har skett under räkenskapsåret. June Avfall AB och Inera AB ingår inte i de sammanställda räkenskaperna eftersom dess andel av kommunala kommunkoncernens omsättning och omslutning är obetydlig.

Den sammanställda redovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med rekommendation R16. Den sammanställda redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att anskaffningskostnaden för aktier i dotterbolag har eliminerats mot dotterbolagens egna kapital.

Värderings- och omräkningsprinciper

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp, vilket för 2025 motsvarar 58 800 kr.

Materiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus eventuell avskrivning och nedskrivning.

Avskrivning av anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. Ränta under byggtid tillämpas inte. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen: 3, 5, 10, 15, 20, 30, 50, 60 år. Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod framgår av not i respektive grupp.

Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (t.ex. verksamhetsförändringar, teknikskiften, organisationsförändringar). Normalt omprövas dock inte tillgångars nyttjandeperiod om avskrivningstiden är 10 år eller lägre och det bokförda restvärdet understiger 500 000 kr.

I Habo kommun tillämpas komponentavskrivning fr.o.m. räkenskapsåret 2014. Det har inte genomförts någon omräkning av investeringar genomförda före 2014-01-01.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna med det belopp de beräknas inkomma.

Omsättningstillgångar på exploateringsområden motsvaras av direkta och indirekta upparbetade kostnader på tomtmark som ska säljas.

Leasing

Aktuell leasing avser huvudsakligen fordon och inventarier. Vid upprättande av nya hyres/leasingavtal görs en bedömning av om dessa ska klassas som operationella eller finansiella. Vid utgången av 2025 klassificeras ett antal fordon samt en fastighet som finansiell leasing.

Skulder och avsättningar

Anläggningsavgifter inom VA-verksamheten bokförs som förutbetalda intäkter och periodiseras på 50 år.

Investeringsbidrag från offentliga organ bokförs som kortfristig skuld. I takt med att underliggande anläggningar skrivs av så periodiseras investeringsbidraget för att minska kapitalkostnaderna.

Avsättning för pensioner värderas enligt RIPS i enlighet med RKR 10.

Avsättning för återställande av deponi är upptagen till det belopp som beräknas betalas ut kommande år.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Löner har belastats med ett personalkostnadspålägg på 41,5%. Detta ska täcka sociala avgifter, avtalsförsäkringar och pensionskostnader.

Kapitalkostnad består av verklig avskrivningskostnad och internränta. Denna kostnad belastar investerande förvaltning. Internränta beräknas på ingående bokfört värde för varje redovisningsperiod, för respektive anläggning. Avskrivningar minskar bokfört värde varvid internräntan minskar över tid. Internräntan var under 2025 2,5% (affärsverksamhet 2,5%).

Avvikelser från RKR:s rekommendationer

Intäkter (RKR R2)

Överuttag av VA- avgifter bokförs i kommunens redovisning som ökning av eget kapital. I not 17 Eget kapital, specificeras ingående- och utgående värde avseende VA-verksamheten.

I rapporteringen av VA-verksamheten redovisas från och med 2022 överskott/underskott som förändring av förutbetalda intäkter VA-kollektivet, under rubriken kortfristiga skulder.

Not 2, Uppskattningar och bedömningar

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster redovisas i not till verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader (not 6). Realisationsposter, tomtförsäljning, exploateringsersättningar samt nedskrivningar redovisas alltid som jämförelsestörande.

Not 3, Verksamhetens intäkter

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Försäljning	22,6	30,8	13,5	25,7
Taxor och avgifter	59,6	54,4	59,6	54,4
Hyror	17,1	15,5	71,0	65,6
Bidrag från stat och myndigheter	61,0	56,2	61,0	56,2
El- och fjärrvärmedistribution			96,2	92,1
Realisationsvinster	0,6	0,2	0,6	0,2
Övrigt	6,7	3,7	16,0	12,3
Summa verksamhetens intäkter	167,6	160,8	318,0	306,6

Not 4, Verksamhetens kostnader

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Personalkostnader	-618,4	-585,7	-648,8	-615,2
Pensioner	-63,3	-91,2	-66,6	-93,7
Varor	-45,5	-41,1	-90,2	-87,3
Tjänster	-69,0	-64,3	-91,9	-87,5
Bidrag	-17,8	-17,6	-17,8	-17,6
Köp av verksamhet	-176,4	-178,6	-176,4	-178,6
Lokalhyror, fastighetsservice	-42,7	-42,2	-37,4	-36,0
Avsättningar	-1,5		-1,5	0,0
Nedskrivningar	-3,686	-0,9	-3,7	-0,9
Reaförluster		0,0	0,0	-5,6
Summa verksamhetens kostnader	-1 038,3	-1 021,4	-1 134,2	-1 122,2

Not 5, Avskrivningar

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Byggnader och tekniska anläggningar	-68,1	-61,7	-94,0	-86,1
Maskiner och inventarier	-12,8	-13,1	-15,0	-15,3
Finansiell leasing	-0,6	-0,5	-0,6	-0,5
Summa avskrivningar	-81,5	-75,3	-109,6	-102,0

Not 6, Jämförelsestörande poster

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Realisationsvinster	0,6	0,2	0,6	0,2
Övrigt, Försäljning av tomter	6,4	0,4	6,4	0,4
Övrigt, exploateringsersättningar		3,2	0,0	3,2
Bidrag till statlig infrastruktur			0,0	0,0
Avsättningar deponi utöver plan			0,0	0,0
Övriga avsättningar	-1,5		-1,5	0,0
Realisationsförluster		0,0	0,0	-5,6
Nedskrivningar	-3,7	-0,9	-3,7	-0,9
Kostnad sålda exploateringsfastigh/ tomter	-0,8	-0,4	-0,8	-0,4
Summa jämförelsestörande poster	1,0	2,6	1,0	-3,0

Not 7, Skatteintäkter

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Preliminära skatteintäkter	771,2	721,8	771,2	721,8
Slutavräkning	-0,1	2,5	-0,1	2,5
Preliminär slutavräkning	-4,3	-3,3	-4,3	-3,3
Mellankommunal utjämning			0,0	0,0
Summa skatteintäkter	766,8	721,0	766,8	721,0

Not 8, Generella statsbidrag och utjämning

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Inkomstutjämning	167,6	167,4	167,6	167,4
Kostnadsutjämning	34,3	40,1	34,3	40,1
Strukturbidrag			0,0	0,0
Införandebidrag			0,0	0,0
Regleringsbidrag	35,5	40,5	35,5	40,5
LSS-utjämning	-31,1	-34,9	-31,1	-34,9
Fastighetsavgift	34,6	33,2	34,6	33,2
Generella bidrag från staten	4,3	4,0	4,3	4,0
Summa generella statsbidrag och utjämning	245,1	250,4	245,1	250,4

Not 9, Finansiella intäkter

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Utdelningar från koncernföretag			0,0	0,0
Utdelningar på aktier och andelar	0,8	0,5	1,2	1,3
Ränteintäkter	0,7	2,2	0,7	2,2
Borgensavgifter	2,2	2,0	0,0	0,0
Summa Finansiella intäkter	3,7	4,7	1,9	3,5

Not 10, Finansiella kostnader

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Räntekostnad lån	-13,7	-17,2	-28,2	-30,5
Räntekostnad finansiell leasing	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Övriga finansiella kostnader	-0,4	-0,5	-0,3	-0,5
Summa Finansiella kostnader	-14,8	-18,5	-29,2	-31,8

Not 11, Immateriella tillgångar

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Ingående anskaffningsvärde	1,0		1,0	
Överfört från pågående anläggningar	0,1	1,0	0,1	1,0
Utgående anskaffningsvärde	1,1	1,0	1,1	1,0
Utgående redovisat värde	1,1	1,0	1,1	1,0

Not 12, Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Ingående anskaffningsvärde	1 844,7	1 657,6	2 937,8	2 739,9
Överfört från pågående anläggningar	103,6	190,5	115,6	219,3
Försäljningar	0,0	-0,4	0,0	-0,4
Utrangeringar	-14,5	-3,0	-21,7	-31,1
Omklassificeringar	0,0	0,0	40,3	10,2
Utgående anskaffningsvärde	1 933,8	1 844,7	3 072,1	2 937,8
Ingående ack. Avskrivningar	-621,9	-562,7	-965,5	-903,5
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangering	11,3	3,0	15,0	24,6
Överföringar				
Årets avskrivningar	-65,4	-62,2	-91,0	-86,7
Utgående ack Avskrivningar	-676,0	-621,9	-1 041,6	-965,5
Ingående ack. Nedskrivningar	-23,3	-22,4	-59,6	-58,7
Försäljningar				
Utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningar	-3,2	-0,9	-3,2	-0,9
Utgående ack nedskrivningar	-26,5	-23,3	-62,8	-59,6
Utgående redovisat värde	1 231,4	1 199,5	1 967,7	1 912,7
<i>Därav finansiell leasing</i>	<i>11,9</i>	<i>12,4</i>	<i>11,9</i>	<i>12,4</i>
Genomsnittlig nyttjandetid	25,2	26,4		

Not 13, Maskiner och inventarier

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Ingående anskaffningsvärde	169,7	159,7	193,8	184,6
Överfört från pågående anläggningar	21,3	10,7	29,3	11,4
Anskaffningar	1,1		1,1	
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	0,0	-0,7	-0,4	-2,5
Omklassificeringar			9,4	0,2
Utgående anskaffningsvärde	192,1	169,7	233,1	193,8
Ingående ack. Avskrivningar	-114,4	-101,9	-128,0	-115,1
Försäljningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangering	0,0	0,6	0,3	2,4
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassificeringar			0,0	0,0
Årets avskrivningar	-12,9	-13,1	-15,3	-15,3
Utgående ack Avskrivningar	-127,3	-114,4	-143,0	-128,0
Ingående ack. Nedskrivningar	-4,3	-4,3	-4,3	-4,3
Försäljningar				
Utrangeringar				
Årets nedskrivningar	-0,5	0,0	-0,5	0,0
Utgående ack nedskrivningar	-4,8	-4,3	-4,8	-4,3
Utgående redovisat värde	60,0	51,0	85,2	61,5
<i>Därav finansiell leasing</i>	<i>1,0</i>			
Genomsnittlig nyttjandetid	8,6	8,4		
Därav finansiell leasing	11,9	12,4	11,9	12,4
Genomsnittlig nyttjandetid	25,2	26,4		

Not 14, Pågående investeringar

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Redovisat värde vid årets början	89,3	155,7	157,1	202,5
Investeringar	106,7	135,4	140,6	166,9
Överfört till färdigställda anläggningar	-125,0	-201,9	-174,7	-212,2
Kostnadsfört		0,0		
Försäljningar/utrangeringar				
Redovisat värde vid årets slut	70,9	89,3	123,1	157,1
Summa pågående investeringar	70,9	89,3	123,1	157,1

Not 15, Finansiella anläggningstillgångar

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Aktier				
-Habo Energi AB	0,2	0,2		
-Villkorat aktieägartillskott, Habo Energi	15,0	15,0		
-June Avfall o Miljö AB	1,1	1,1	1,1	1,1
-Övrigt	0,0	0,0	0,9	0,9
Summa	16,2	16,2	1,9	1,9
Andelar i Kommuninvest	16,1	14,4	16,1	14,4
Lånefordringar				
-Kommunal Energirådgivning				
-Kommuninvest				
-Övrigt	0,3		0,3	0,0
Summa	0,3		0,3	0,0
Summa finansiella anläggningstillgångar	32,7	30,7	18,4	16,4

Not 16, Bidrag till statlig infrastruktur

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Bidrag till statlig infrastruktur-Trafikverket Rondell				
Ingående avsättning	16,6	16,6	16,6	16,6
Nya avsättningar			0,0	0,0
-Ack upplösning bidrag till statlig infrastruktur	-4,9	-4,2	-4,9	-4,2
Redovisat värde vid årets slut	11,6	12,3	11,6	12,3
Bidrag till statlig infrastruktur-Stängsel Järnväg				
Ingående avsättning				
Nya avsättningar	2,5		2,5	
-Ack upplösning bidrag till statlig infrastruktur	-0,5		-0,5	
Redovisat värde vid årets slut	2,0		2,0	
Summa Bidrag till statlig infrastrukt	13,6	12,3	13,6	12,3

Not 17, Övriga omsättningstillgångar

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Kundfordringar	8,2	11,8	15,2	18,7
- Varav koncerninterna	0,1	0,0	0,0	0,0
Diverse fordringar	53,7	70,4	56,2	73,3
Upplupna intäkter/förutbetalda kostnader	5,4	2,6	15,3	15,1
Fordran mervärdesskatt	1,5	1,3	2,8	2,4
Varulager	9,3	10,4	14,1	16,5
Summa omsättningstillgångar	78,1	96,4	103,6	125,9

Not 18, Kassa och bank

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Kassa och bank	25,8	56,0	25,8	56,3
Koncernkonto (fordran bolagskoncern)	32,1	32,1	32,1	32,1
Summa Kassa och bank	57,9	88,2	57,9	88,5

Not 19, Eget kapital

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Ingående eget kapital	685,1	663,5	817,7	793,6
Korrigeringspost Ingående eget kapital				
Därav affärsverksamhet (VA)	1,2	5,3	1,2	5,3
Årets resultat	48,6	21,6	56,1	24,0
Därav affärsverksamhet (VA)	-3,2	-4,1	-3,2	-4,1
Va-verksamhet ack eget kapital	-2,0	1,2	-2,0	1,2
Summa Eget kapital	733,7	685,1	873,8	817,7

Not 20, Avsättning för pensioner och likn. förpliktelser

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Avsatt till pensioner				
Pensionsbehållning OPF-KL	0,1	0,1		
Förmånsbestämd/kompl pension	64,6	62,5	64,6	62,5
Ålderspension	6,8	6,5	6,8	6,5
Pension till efterlevande	0,1	0,2	0,1	0,2
Summa pensioner	71,6	69,2	71,6	69,187
Löneskatt	17,4	16,8	17,4	16,8
Summa avsatt till pensioner	89,0	86,0	89,0	85,971
Ingående avsättning	86,0	62,0	86,0	62,0
Nya förpliktelser under året	1,8	19,2	1,8	19,2
Varav				
Förmånsbestämd pension	0,7	15,3	0,7	15,3
Övrigt	0,7	0,3	0,7	0,3
OPF-KL justering		0,1	0,0	0,1
Årets utbetalningar	-1,6	-1,4	-1,6	-1,4
Ränte- och basbeloppsuppräknig	2,5	5,2	2,5	5,2
Övrig post	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Förändring av löneskatt	0,6	4,7	0,6	4,7
Summa avsättning för pensioner och likn.förpliktelser	89,0	86,0	89,0	86,0

Not 21, Övriga avsättningar

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Uppskjuten skatt			35,8	32,9
Avsatt för återställning av deponi				
Redovisat värde vid årets början	6,6	7,4	6,6	7,4
Nya avsättningar				
lanspråktaget av tidigare avsättningar	-0,3	-0,7	-0,3	-0,7
Utgående avsättningar	6,3	6,6	6,3	6,6
Avsatt till bidrag medfinansiering stat- lig infrastruktur				
Avsatta medel till Stängsel Järnväg				
Redovisat värde vid årets början				
Nya avsättningar	2,5		2,5	
Utbetalda medel	0,0		0,0	
Återstående medel avsättning Stänsel Järnväg	2,5		2,5	
Övrigt				
Ersättningsanspråk	0,0	0,3	0,0	0,3
Rivning Vattentorn	1,5		1,5	
Summa övriga avsättningar	10,3	6,9	46,1	39,8

Not 22, Långfristiga skulder

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Långfristiga lån Kommuninvest	390,0	455,0	1 019,8	1 074,8
Långfristig skuld finansiell leasing	15,2	14,4	15,2	14,4
Anläggnings/anslutningsavgifter	98,3	97,8	98,3	97,8
Skuld för investeringsbidrag	13,8	13,2	13,8	13,2
Summa långfristiga skulder	517,2	580,5	1 147,0	1 200,2
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta (%)	3,4	3,6	2,3	2,8
Genomsnittlig kapitalbindningstid (år)	2,4	1,4	3,7	2,8
Kapitalförfall andel av lån (%)				
0-1 år	32	64	18	34
1-3 år	24	22	25	33
3-5 år	44	12	25	26
5-10 år	-	2	32	7
Över 10 år	-	-	-	-
Genomsnittlig räntebindningstid (år)	1,9	1,3	3,5	2,5

Not 23, Kortfristiga skulder

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Kortfr skulder till konc företag	32,1	32,1	0,0	0,0
Leverantörsskulder	47,1	56,2	66,2	78,7
- Varav koncerninterna	1,3	1,3	0,2	1,3
Semesterlöneskuld inkl arb giv avg	33,4	32,1	36,3	34,5
Upplupna löner inkl arb giv avg	1,4	1,5	1,4	1,5
Upplupen särskild löneskatt	15,5	16,2	16,5	16,8
Personalens källskatter	9,5	8,9	10,0	9,5
Arbetsgivaravgifter (december)	12,1	11,3	12,6	11,9
Avgiftsbestämd pension	16,6	16,4	14,4	16,4
Övrigt	27,7	35,3	57,5	62,5
Summa kortfristiga skulder	195,5	210,0	214,9	231,7

Not 24, Borgensåtagande/Ansvarsförbindelser

Habo kommun har i augusti 2001 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner som per 2025-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Habo kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2025-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 611 026 982 112 kronor och totala tillgångarna till 636 322 976 082 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 077 130 003 kronor (0,172628%) och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 117 758 873 kr (0,17566%).

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Koncernföretag				
Habo Bostäder	336,0	326,0	0,0	0,0
Habo Energi	202,5	202,5	0,0	0,0
Habo Kraft	92,0	92,0	0,0	0,0
Summa koncernföretag	630,5	620,5	0,0	0,0
Pensionsförmåner inarbetade före 1998, inkl löneskatt	163,4	170,3	163,4	170,3
Summa Ansvarsförbindelser	793,9	790,8	163,4	170,3

Not 25, Leasing

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Finansiella Leasingavtal				
Externa finansiella leasingavtal				
Fastigheter				
Totala Minimileaseavgifter	32,0	32,0	32,0	32,0
Nuvärde minimileaseavgifter	14,1	14,4	14,1	14,4
Därav förfall inom 1år	1,0	1,0	1,0	1,0
Därav förfall inom 1-5 år	4,7	4,7	4,7	4,7
Därav förfall senare än 5 år	9,5	9,8	9,5	9,8
Fordon				
Totala Minimileaseavgifter	2,1		2,1	
Nuvärde minimileaseavgifter	1,0		1,0	
Därav förfall inom 1år	0,3		0,3	
Därav förfall inom 1-5 år	,0		1,0	
Därav förfall senare än 5 år	-		-	

Not 26, Uppllysning om upprättade särredovisningar

Särredovisning enligt Lag (2006:42) om allmänna vattentjänster. Resultat och balansräkning för VA-verksamheten samt underlag till dessa förvaras på ekonomikontoret.

Not 27, Uppllysning om kostnader för räkenskapsrevision

	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Kommun- koncernen 2025	Kommun- koncernen 2024
Totalkostnad revision (tkr)	1 175	1 035	1 445	1 305
Därav räkenskapsrevision (tkr)*)	240	210	480	450

Driftredovisning

I tabellen nedan redogörs för nämnder och förvaltningars ekonomiska utfall för år 2025 i förhållande till budget och föregående år.

Nämnd/ förvaltning	Budget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse	Bokslut 2024	Förändring *
Kommunfullmäktige	952	805	147	798	7
Revision	1 414	1 175	239	1 035	140
Överförmyndare	1 550	1 271	279	1 268	3
Kommunstyrelse	7 142	7 567	-425	7 212	355
Räddningstjänsten	10 707	10 119	588	9 211	908
Kommunlednings- förvaltningen	36 294	35 899	395	35 192	707
Tekniska förvaltningen	61 489	61 803	-314	46 031	15 772
Byggnadsnämnden	4 557	4 330	227	4 441	-111
Fritids- och kultur- förvaltningen	29 529	29 084	445	28 265	819
Barn- och utbildnings- förvaltningen	555 457	547 807	7 650	540 401	7 406
Socialförvaltningen	263 108	259 098	4010	249 679	9 419
Vatten- och avlopps- verksamheten	2 226	3 192	-966	4 076	-884
Miljöförvaltningen	5 524	3 917	1 607	4 373	-456
Exploatering	90	-4 325	4 415	1 566	-5 891
Övrigt		-9 583	9 583	2 452	-12 035
Summa	980 039	952 159	27 880	936 000	16 159
Finansiering och finansiellt netto	-1 009 883	-1 000 801	-9 082	-957 613	-43 188
Total summa	-29 844	-48 642	18 798	-21 613	-27 029

* Bokslut 2025 i förhållande till bokslut 2024

** Justering för generella statsbidrag vilka i internredovisning hänförs till berör förvaltning men i den externa redovisningen tas upp som under posten generella statsbidrag. Därutöver justering för poster som i internredovisning belastar förvaltningar.

Nämnderna redovisar ett nettokostnadsutfall som är ca 18,2 mnkr lägre än budget. De fyra verksamheterna som brukar sorteras in under politisk verksamhet redovisar ett budgetöverskott på 0,2 mnkr. Det föreligger inte några större avvikelser för några av dessa verksamheter.

Kommunledningsförvaltningen, tekniska förvaltningen, räddningstjänsten, byggnadsnämnden och fritids- och kulturnämnden redovisar relativt små avvikelser från budgeten. Resultatet för tekniska förvaltningen belastas med nedskrivningar om 3,2 mnkr till följd av gjorda utrangeringar.

Byggnadsnämnden redovisar ett överskott på 228 tkr. Intäkterna för bygglov m.m. var 575 tkr högre än förra året och kostnaderna för personal var ca 140 tkr högre än förra året.

Nämnden har tidigare år redovisat relativt stora budgetöverskott på grund av att bygglovavgifterna har överstigit budget samtidigt som personalkostnaderna på grund av vakanser och frånvaro har varit lägre än budgeterat. Under 2025 har ansökningar om bygglov ökat tydligt jämfört med 2024 vilket är bra för både enhetens ekonomi men även för kommunen som helhet.

Kommunens största nämnd, barn- och utbildningsnämnden, med en budgetomslutning på 556 mnkr redovisar ett budgetöverskott på 7,6 mnkr vilket motsvarar 1,3 procent av budgeten. Antalet barn och elever har under 2025 varit tydligt färre än budgeterat. I förskolan var det 27 färre, inom grundskolan 37 färre, inom gymnasieskolan 9 färre elever och på fritidshemmen var det 20 elever färre än budgeterat. Förskolan redovisar ett budgetöverskott på 2,4 mnkr. Förvaltningen hade räknat med att antalet elever i grundskola och gymnasieskola skulle öka under 2025 men utvecklingen gick åt andra hållet vilket visar svårigheten att förutse demografisk utveckling. Även för grundskolan har det varit färre barn än budget vilket medfört ett överskott om 2,8 mnkr. Detta har även påverkat fritidshem som har ett budgetöverskott om 2,2 mnkr. För gymnasieskolan, där elevantalet också varit lägre än budget, är utfallet negativt vilket till stor del på större prishöjningar än beräknat från den kommun vi köper tjänsten av än beräknat. Kostnad för anpassad grundskola uppgår till 593 tkr per elev vilket totalt blev 19,6 mnkr. För gymnasieskolan är kostnaden per elev 625 tkr och den totala kostnaden uppgick till 6,2 mnkr.

Socialnämnden redovisar ett överskott i förhållande till budget på 4,0 mnkr motsvarande 1,5 procent. Det är framförallt verksamheten för äldreomsorg och hälso- och sjukvård som visar överskott i förhållande till budget. Årets överskott är 5,4 mnkr vilket är i paritet med 2024. Nettokostnadsökningen för förvaltningen som helhet var 9,4 mnkr i förhållande till 2024. En förklaring, effekt om 2,1 mnkr, till budgetöverskottet är att efterfrågan på platser inom särskilt boende blivit lägre än beräknat vilket inneburit att den planerade särskilda boendeenheten Linden inte har öppnat. Verksamheterna för hemteam och dagverksamheten redovisar ett sammanlagt budgetöverskott på 1,0 mnkr. Hemtjänstverksamheten har ett budgetunderskott 2,1 mnkr exklusive statsbidrag på 3,1 mnkr för tidigare års arbete med att minska antalet timanställda. Inom hemtjänstverksamhet har personalkostnader ökat med 2,3 mnkr och därmed även arbetade timmar. Budgetöverskottet för hälso- och sjukvård är 1,7 mnkr vilket påverkats av ökade statsbidrag. Under 2025 blev kostnader för utskrivningsklara patienter 0,3 mnkr som är en ökning jämfört med 2024 då det inte uppkom några sådana kostnader. Funktionshinderomsorgen har ett budgetunderskott på 2,7 mnkr och här har nettokostnaderna ökat med 4,8 mnkr jämfört med 2024. Ökade kostnader beror bl.a. på ökad beläggning vid en av gruppboendena samt ökade kostnader för extern boendeplacering. Nettokostnaderna för individ- och familjeomsorg har ökat med 3,9 mnkr och den samlade budgetavvikelsen uppgår till 1,6 mnkr. Budgetavvikelsen beror i huvudsak på köpt institutionsvård för barn- och unga om 1,8 mnkr. Nettokostnader för övergripande personalkostnader samt annat verksamhetsrelaterat uppgår till -0,7 mnkr. Verksamheten flykting och integration som till stor del finansieras av medel från Migrationsverket redovisar ett positivt resultat om 1,3 mnkr.

Det negativa resultatet för vatten- och avloppsverksamheten förklaras huvudsakligen av högre kostnader för avskrivningar än budgeterat vilket beror på kostnader för förstudien som blivit högre än budgeterat.

Miljönämnden redovisar även 2025 ett mycket stort budgetöverskott i förhållande till verksamhetens omfattning. Överskottet beror framförallt på lägre personalkostnader till följd av vakanser och frånvaro.

På raderna Finansiering och finansiellt netto och Övrigt redovisas ett totalt budgetöverskott på 0,6 mnkr. Intäkterna för skatter och generella statsbidrag understiger budget med drygt 4 mnkr och pensionskostnaderna är drygt 5 mnkr högre än budgeterat. Kostnader för semesterlöneskuld är ca 0,5 mnkr lägre än budget och likaså är finansnettot ca 0,4 mnkr bättre. Budgeterade avskrivningar, arbetsgivaravgifter samt löne-medel har överstigit utfall med ca 8,5 mnkr. Utöver detta har justeringar gjorts från nämndernas driftsredovisning vilket påverkar med ca 9 mnkr.

Investeringsredovisning

Förvaltning	Budget	Utgift	Inkomst	Netto
Barn- och utbildningsförvaltningen	1 825	1 104		1 104
Kultur- och fritidsförvaltningen	6 893	4 503		4 503
Kommunledningsförvaltningen	17 727	6 517		6 517
<i>därav Räddningstjänsten</i>	7 264	2 556		2 556
Socialförvaltningen	3 242	639		639
Tekniska förvaltningen	54 331	44 417		44 417
<i>därav TK (adm.)</i>	5 616	1 935		1 935
<i>därav Fastighetsenheten</i>	23 403	17 863		17 863
<i>därav Gata/park</i>	25 312	24 661		24 661
Exploateringsverksamheten	10 043	3 332		3 332
Affärsverksamhet	65 129	46 111		46 111
Summa	159 190	106 665		106 665
Anslutningsavgifter VA			-2 532	-2 532
Investeringsbidrag			-1 222	-1 222
Totalsumma	159 190	106 665	-3 754	102 911

År 2025 uppgick kommunens nettoinvesteringsbudget till 159 mnkr. De faktiska nettoinvesteringarna blev 103 mnkr vilket utgör 65 procent av budgeten. Det är en andel i nivå med 2024 men högre än genomsnittet för den senaste femårsperioden där 59 procent av investeringsbudgeten har förbrukats. Cirka 56 mnkr av budgetöverskottet föreslås föras över till investerings-budgeten för 2025. Samtliga verksamheters faktiska investeringsutgifter understiger de budgeterade. Den största differensen finns på affärsverksamheten (VA) där bland annat arbete kopplat till nytt reningsverk om 8,9 mnkr samt arbeten koppla till ledningar om 4,8 mnkr kommer reserveras till 2026. Vid kommunledningsförvaltningen finns budget för kommunens IT-investeringar och här kommer ca 4,5 mnkr flyttas till 2026.

Investeringsbudgetar (netto) och utfall för perioden 2020-2025.

År 2025 var budget lägre än närmast föregående år. Det är inom VA-verksamheten de största investeringarna har gjorts och detta avser främst nytt reningsverk, dubblerad huvudvattenledning samt förnyelse av ledningar. Andra delar av verksamheten som har gjort stora investeringar är gata/park- samt fastighetsverksamheten. För dessa verksamheter handlar det främst om investeringar i anslutning till stationsområdet, reinvesteringar i gator, periodiskt underhåll av befintliga fastigheter, Hagabodaskolan samt Kulturskolan.

Nämndernas verksamhetsberättelser

Kommunfullmäktige

Ordförande: Lisbet Bärenholdt
Förvaltningschef: Sandra Lidberg

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Fullmäktige beslutar bland annat om övergripande visioner, mål och budget. Kommunfullmäktige har 35 ledamöter och 19 ersättare från de olika partierna.

Årets ekonomiska resultat

Nämnd	Budget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse	Bokslut 2024
Kommunfullmäktige	952	806	147	798

Kommunfullmäktige redovisar ett budgetöverskott för år 2025 på 147 tkr. Överskottet avser till största delen valnämndens verksamhet.

Nyckeltal

Nyckeltal	2025	2024	2023	2022	2021
Nettokostnad/invånare (kr)	60	75	79	63	56
Verksamhetens andel av total nettokostnad (%)	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Nya motioner under året	4	8	10	11	5
Besvarade motioner under året	5	7	11	7	9
Obesvarade motioner under året	3	4	3	3	1
Kostnad för politisk verksamhet (tkr)*	9 359	8 858	9 000	8 112	8 586
Politisk verksamhet, kostnad per invånare (kr/inv.)	693	664	683	627	677

Revisionen

Ordförande: Anders Hellman

Den kommunala revisionen är ett demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska och pröva ansvarstagandet inom kommunen. Revisionen är oberoende och genomförs på uppdrag av kommunfullmäktige i enlighet med kommunallagen och god revisionssed. Revisionens arbete inte är en del av kommunens interna styrning, utan sker självständigt och oberoende från de verksamheter som granskas. För att säkerställa en professionell granskning har revisionen under 2025 anlitat Deloitte som sakkunnigt biträde.

Årets ekonomiska resultat

Nämnd	Budget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse	Bokslut 2024
Förtroendevalda	503	268	+235	275
Biträden	911	907	+4	760
Summa	1 414	1 175	+239	1 035

Revisionens resurser har under året varit tillräckliga för att genomföra granskningarna i enlighet med gällande regelverk och revisionsplan. Inga väsentliga resursbrister har identifierats som har påverkat revisionsuppdragets omfattning.

Årets revisionsarbete

Under året har de förtroendevalda revisorerna genomfört granskningar av kommunstyrelsen och nämnderna enligt god revisionssed. Revisionen har följt kommunens ekonomiska styrning genom löpande granskning av redovisning, intern kontroll och budgetuppföljning. Granskningen har fokuserat på att säkerställa att resurser används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Revisionen har regelbundet sammanträtt och genomfört dialogmöten med presidierna för kommunstyrelsen och samtliga nämnder.

Två fördjupade granskningar har genomförts under året med stöd av Deloitte: kvalitetsarbete inom äldreomsorgen samt implementering av program för hållbar miljö.

Fördjupade granskningar och övriga revisionsiakttagelser har dokumenterats i separata rapporter och i revisionens verksamhetsberättelse, där revisorerna analyserar och bedömer resultaten. Revisionen har även genomfört granskning av kommunens delårsrapport, årsredovisning samt måluppfyllelse och god ekonomisk hushållning. Lekmannarevisorerna har följt och granskat Habo kommuns bolag. Revisionen har dessutom närvarat vid kommunfullmäktiges möten enligt ett rullande schema och följt verksamheten genom protokollsläsning.

Efter att revisionen överlämnat revisionsberättelsen till kommunfullmäktige fattar fullmäktige beslut om ansvarsfrihet för styrelse och nämnder utifrån de iakttagelser och bedömningar som framkommit i revisionens granskning.

Nyckeltal

Nyckeltal	2025	2024	2023	2022	2021
Nettokostnad/invånare (kr)	87	100	64	73	59
Andel av kommunens totala nettokostnad (%)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Överförmyndaren

Ordförande: Gunnar Pettersson

I varje kommun ska det finnas antingen en överförmyndare och en ersättare eller en överförmyndarnämnd vars uppgift är att utöva tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns förvaltning. Tillsynen ska ge garantier mot rättsförluster för personer som själva inte kan tillvarata sin rätt eller förvalta sin egendom. Det är Föräldrabalken som styr överförmyndarens verksamhet, samt, i tillämpliga delar förvaltningslagen.

Årets ekonomiska resultat

Nämnd	Budget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse	Bokslut 2024
Överförmyndaren	1 550	1 271	279	1 268

Överförmyndaren redovisar ett budgetöverskott på 279 tkr för 2025. Kostnaderna har ökat under en lång följd av år men 2024 minskade dock kostnaderna i förhållande till föregående år och under 2025 är kostnader på samma nivå som 2024. Det är framförallt kostnaderna för arvoden till förmyndare och konsultarvoden för förvaltartjänster där det är överskott jämfört med budget.

Samverkan

Sedan 1 januari 2015 samverkar kommunen med Jönköpings överförmyndarenhet. Det innebär att de flesta praktiska uppgifter sköts av deras medarbetare i nära kontakt med kommunens överförmyndare. Samverkansmöten sker i princip månatligen.

Verksamheten

Uppdraget som god man eller förvaltare är i grunden ett ideellt åtagande. Ett normalt årsarvode inklusive sociala avgifter är ca 13 000 kronor. Anhöriga, som är gode män, tar inte alltid ut arvode. Hur höga arvodeskostnaderna blir beror på hur många ställföreträdare som får sin ersättning av kommunen. Huvudmannen, den som har god man eller förvaltare, får själv betala arvodeskostnaderna om man har en inkomst överstigande 2,65 ggr prisbasbeloppet (155 820) eller har ett kapital på sammanlagt två prisbasbelopp (117 600). I annat fall står kommunen för arvodeskostnaden till ställföreträdaren.

Nyckeltal

Nyckeltal	2025	2024	2023	2022	2021
Nettokostnad/inv kr	94	95	113	92	110
Verksamhetens andel av nettokostnad	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Kommunstyrelsen inklusive kommunledningsförvaltningen

Ordförande: Susanne Wahlström

Förvaltningschef: Sandra Lidberg

Kommunstyrelsen är efter kommunfullmäktige kommunens ledande politiska organ och har huvudansvar för utveckling och ekonomi. Kommunstyrelsen bereder ärenden till kommunfullmäktige. Kommunledningsförvaltningen består av enheterna: kommunledning, kansli- och kommunikation, ekonomi, HR och IT.

Årets verksamhet (kommunledningsförvaltningen)

Kansli- och kommunikationsenheten har under året utvecklat den externa webbplatsen för att bland annat förbättra navigeringen för mobilanvändare. Workshop har också hållits med alla webbredaktörer för att påminna om vikten av klarspråk, aktualitet och tillgänglighet. Tillsammans med HR och IT har en ”preboardingprocess” tagits fram och implementerats i syfte att göra introduktionen för nyanställda enklare. Kommunikation och HR har också tagit fram en budskapsplattform för arbetsgivarvarumärket. Under året slutredovisades platsvarumärkesarbetet och nästa fas – implementeringen – tog vid. Som ett led i detta har workshop hållits med vissa nyckelfunktioner och en film om Habo spelades in.

I slutet av 2024 bytte kommunen växelsystem och 2025 har arbetet fortgått med att utveckla och anpassa det till vår egen verksamhet. Arkivtillsyn har genomförts hos de helägda bolagen. Ett stort arbete har genomförts med att kartlägga alla arbetsuppgifter som har med valadministrationen att göra och dessa har förts in ett årshjul. Dessutom har ett för enheten stort arbete med att upphandla leverantör för utskick av politiska handlingar genomförts.

HR-enheten har tillsammans med förvaltningarna gjort en rad insatser för att Habo ska vara en attraktiv arbetsgivare, exempelvis gällande chefers förutsättningar, fortsatt arbete med friskfaktorer, tidig omställning etc. Kompetensutmaningen är en av de största utmaningarna framöver och ett av de viktigaste strategiska områdena för HR-enheten att arbeta vidare med. Att arbeta förebyggande mot välfärdsbrottslighet och otillåten påverkan har också varit ett prioriterat område under året. Utbildningsinsatser för chefer och medarbetare har genomförts, liksom framtagande av nya rutiner för rapportering.

IT-enheten har under året jobbat med att uppgradera viktiga delar i kommunens infrastruktur, bland annat genom att byta brandväggar. Personalens datorer har uppgraderats till Windows 11 och en ny version av Office-paketet har rullats ut till alla de som hade en äldre version. Personal på IT-enheten har också deltagit i SKR:s initiativ ”Handslaget” och har i dessa tagit fram information och vägledande dokument gällande digitala lösningar för alla Sveriges kommuner. I slutet av året tecknades även avtal med Mullsjö kommun om att etablera en gemensam IT-drift, vilket är ett projekt som därefter påbörjats.

Ekonomienheten har under året påbörjat kommunövergripande förändringsarbete kopplat till att stödja verksamheterna i att utveckla budgetprocessen vilket förväntas medföra positiva effekter på kommunens ekonomistyrning från 2026. En väl fungerade ekonomistyrning

är grundläggande viktigt och i högsta grad något som kommer till nytta för kommunens medborgare. Förändringsarbetena handlar bland annat om att utveckla metod för att ta fram befolkningsprognoser, utveckla budgetprocess för investeringsplanering samt tidigare lägga delar av den övergripande budgetprocessen. Upphandlingsfunktionen har under året fortsatt arbetet med att hålla en god avtalstrohet, stödja förvaltningar i att kunna genomföra korrekta inköp och regelrätta upphandlingar samt genomfört kompetenshöjande beställarutbildningar. Därutöver har ett byte av verksamhetssystem för upphandling inletts.

Årets ekonomiska resultat

Verksamhet	Budget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse	Bokslut 2024
Kommunstyrelsen	7 141	7 566	-425	7 552
Ekonomienheten	12 994	12 315	679	12 973
HR-enheten	10 889	10 698	191	9 660
IT-enheten	289	367	-78	1 826
Kommunledning, kansli och kommunikationsenheten	12 121	12 518	-397	12 219
Summa kommunledningsförvaltningen	36 293	35 898	395	36 678

Kommunstyrelsen redovisar ett högre kostnadsläge än budget om ca 0,4 mnkr. Detta är främst hänförbart till köp av verksamhet från annan kommun samt personalkostnader. Bedömning är att det behövs en översyn av budgettilldelningen. Inför 2025 sänktes budgetramen med ca 500 tkr och det har inte varit möjligt att sänka kostnader i samma takt.

Kommunledningsförvaltningen redovisar ett budgetöverskott på 395 tkr. Kommunledning samt kansli- och kommunikationsenheten redovisar tillsammans ett underskott om 397 tkr vilket till övervägande del förklaras av något högre personal-kostnader. För ekonomienheten är det ett överskott om 679 tkr vilket beror på lägre personalkostnader om ca 1 mnkr som förklaras av sjukskrivningar. Situationen med sjukskrivningar har börjat stabilisera sig och läget ser bättre ut inför 2026. Under 2025 har bristen på personal lösts genom köp av konsulttjänster och dessa kostnader överstiger budget med ca 700 tkr. HR-enheten har ett visst överskott om 191 tkr. Vid denna enheten finns kostnader om cirka 1 mnkr kopplat till kostnader för förmånscyklar som avser kommunen som helhet. Kostnad för förmånscyklar bärs av HR-enheten och denna har ökat relativt mycket under senare år. På totalen ska cyklarna vara kostnads-neutrala för kommunen, kostnaden ligger dock på HR-enheten men kostnadsreduktioner sker där de som har förmånscykel är verksamma. IT-enhetens utfall är i linje med lagd budget. Det bör dock noteras att licenskostnader är ca 1,6 mnkr högre än budget vilket är en kostnad av temporär karaktär.

Investeringar

Investeringsbudget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse
10 463	3 964	6 499

De största investeringarna som genomförts under året avser stationära och bärbara datorer till personal och elever. Investeringar som inte utförts under 2025 avser främst serverlösning, lagringssystem samt ny lösning i kammarsalen och dessa planeras nu i stället till 2026.

Nyckeltal

Nyckeltal	2025	2024	2023	2022	2021
Nettokostnad per invånare	2 659	2 726	2 623	2 330	2 239
Förvaltningens andel av total nettokostnad (%)	3,8	3,9	4,1	3,8	4,0

Förvaltningens andel av kommunens totala nettokostnader uppgår till 3,8 procent. Om justering görs för ökade kostnader under senare år för förmånscyklar om 300 tkr samt för den temporära ökningen av licenskostnader om 1 mnkr som skett så blir andelen 3,6 procent. Snittet för åren 2021 till och med 2024, är en andel om 4 procent.

Om kommunledningsförvaltningen under 2025 skulle haft en nettokostnadsandel i paritet med åren 2024 till och med 2024 så skulle kostnaderna under 2025 varit 3,9 mnkr högre. Det är tydligt att kommunledningsförvaltningens kostnader, i förhållande till verksamheten i övrigt, har minskat under 2025.

Framtiden

Utifrån det rådande säkerhetspolitiska omvärldsläget, ställs allt större krav på insatserna inom informations- och IT-säkerhetsområdet. Olika former av attacker pågår ständigt mot kommunens digitala infrastruktur och det skapar utmaningar både tekniskt och personellt. Förvaltningarnas pågående digitalisering av sina processer bidrar också till ett ökat tryck på IT-enheten. Ny lagstiftning inom informations- och cybersäkerhetsområdet kräver även det resurser, men skapar också goda möjligheter för kommunen att öka sin medvetenhet och bygga mer robusta processer och strukturer. Samarbetet med Mullsjö gällande IT-drift, kommer bidra till en förbättrad förmåga och höjd kvalitet i samtliga av IT-enhetens uppdrag.

Omvärldsläget innebär också att övrigt arbete med att stärka det civila försvaret behöver intensifieras, exempelvis genom kontinuitetsplanering och planering av krigsorganisation. Förvaltningen har med dess ledning deltagit vid krisledningsövningar under året.

Personalförsörjningen är ett av de viktigast strategiska områdena för HR-enheten att arbeta vidare med. Tillsammans med förvaltningarna görs en rad insatser för att Habo ska vara en attraktiv arbetsgivare, exempelvis gällande chefers förutsättningar, kompetenshöjande insatser såsom äldreomsorgslyftet och andra strategiska insatser via Omställningsfonden. Även arbetsmiljöarbetet och friskare arbetsplatser samt strategisk lönebildning är viktiga

områden i detta arbete. Vidare finns en medvetenhet om att förvaltningen har ett högt resultat i föregående års medarbetarenkät. Dock finns det alltid utvecklingsområden och en handlingsplan har tagits fram för att fortsätta stärka det förvaltningsövergripande arbetet men också strategier för att arbeta med det som behöver utvecklas.

Habo kommun beräknas fortsätta att växa även om det förmodligen kommer att ske i långsammare takt än i tidigare prognoser. Demografiska förändringar i form av lägre fruktsamhetstal och minskad invandring i kombination med höga byggkostnader och relativt sett höga räntor bromsar nybyggnadstakten såväl i riket som i Habo kommun. Kommunen har under flera år haft mycket stora investeringsutgifter och investeringstakten kommer vara fortsatt hög vilket kommer innebära en ökad skuldsättning vilket kan mötas med goda ekonomiska resultat. De närmaste åren förväntas således kommunen ha fortsatt stora investeringsbehov, bl a i samband med renovering och nybyggnad av reningsverk. Osäkerheten kring befolkningstillväxten, stora investeringsbehov och ökade risker i omvärlden ställer bl a stora krav på kommunens processer för ekonomi och verksamhetsutveckling. Det kommer förmodligen vara en framgångsfaktor att ha smidiga, enkla system och modeller som fångar och tillåter snabba förändringar och omprioriteringar. Därav kommer förvaltningen att ta fram en ny beräkningsmodell för befolkningsprognoser.

Vad gäller näringsliv så har tydliga aktiviteter arbetats fram under föregående år. Ett fortsatt arbete gällande service och bemötande kommer att ske. En tydlig LOTS-funktion är på väg att inrättas och strukturer kommer att skapas inom organisation för att underlätta för de företag som kommer i kontakt med Habo kommun.

Kommunen har ett fortsatt gott resultat utifrån de analyser som gjorts i förhållande till program för hållbar miljö. En gemensam miljögrupp med representation från samtliga förvaltningar har skapats med syfte att framöver stärka arbetet kopplat till miljöfrågor. Vidare kommer förvaltningen ta fortsatt ansvar för att väva in Agenda 2030 än mer i övriga förvaltningars grunduppdrag och verksamhetsplaner. Ett fortsatt utvecklingsarbete kommer att ske under 2026 med hur utvärdering och analys av detta ska ske.

Förvaltningen tar ett fortsatt ansvar i arbetet med strategisk plan. En tydligare målstyrning med en likvärdighet mellan förvaltningarna kommer att skapas under året. Vidare har förvaltningen ett ansvar för att följa upp de tre strategiska målområdena för att visa på en förflyttning inom dessa.

Avslutningsvis bör poängteras att verksamheterna inom förvaltningen fungerar till stora delar stödjande i förhållande till kommunens övriga verksamheter. Enheterna på kommunledningsförvaltningen har också en viktig funktion när det gäller att skapa goda förutsättningar för att skapa samhällsutveckling tillsammans med olika externa myndigheter, organisationer, företag och övriga aktörer. Kommunen har framöver stora investeringsbehov vilket innebär vissa verksamhetsmässiga och ekonomiska utmaningar. Då krävs ett bra stöd, via kommunledningsförvaltningens personal, till kommunens olika verksamheter när det gäller exempelvis ekonomiuppföljning, personalfrågor i dess olika former, it-stöd, digitalisering och kommunikation. Förvaltningen har också en väldigt viktig roll i att stötta den demokratiska processen och de förtroendevalda som har olika uppdrag inom den. Nämnas bör att linjeorganisationen vuxit de senaste åren medan stödorganisation inte gjort det i samma takt.

Tekniska förvaltningen

Ordförande: Susanne Wahlström
Förvaltningschef: Svante Modén

Tekniska förvaltningen är en förvaltning under kommunstyrelsen. Förvaltningen ansvarar för bygglov, mark- och planärenden, vattenavlopp, grönytor, gatudrift och trafikfrågor, gatu- och VA-entreprenader, fastighetsförvaltning av kommunens egna fastigheter, byggentreprenader och produktion av mat till skolor, äldreomsorg med mera.

Årets verksamhet

Fastighetsenheten: Under 2025 har Fastighetsenheten fortsatt arbetet med att ta fram underlag inför en framtida ombyggnation av Haga Södra. Bygglov beviljades före årsskiftet, men beslutet har överklagats av närboende.

Moduler flyttades från Solhöjdens och Fagerhults förskolor till Hagabodaområdet och byggdes om till fyra klassrum samt administrativa ytor anpassade för högstadiesverksamhet. Takomläggning genomfördes även på delar av vårdcentrum.

Utvecklingen av fastighetssystemet har fortsatt och möjliggjort en förbättrad uppföljning. Planerade underhålls- och energibesparingsåtgärder genomfördes enligt årsplan, och behovet av akut underhåll låg i nivå med tidigare år.

Efter klagomål på inomhusluften vid vårdcentralen genomfördes utredningar som avslutades utan att brister kunde konstateras. Arbetet med att säkerställa en god inomhusmiljö fortsätter.

Belysningsarmaturer har bytts ut i flera fastigheter och kompletterats med närvarostyrning för att minska energiförbrukningen. Ny reservkraft vid vårdcentrum, färdigställd 2024, slutbesiktigades och godkändes i december 2025.

Gata/parkenheten: Gata- och parkverksamheten har fortsatt arbetet med att skapa trygga färdvägar för oskyddade trafikanter. På Kråkerydsvägen slutfördes etapp 2 av 3 med trafik-säkerhetshöjande åtgärder, med särskilt fokus på hållplatsläget vid Kråkeryd.

Brobytet på det regionala cykelstråket mellan Habo–Bankeryd och vidare mot Jönköping slutfördes under året. Den gamla betongbron ersattes med en ny gång- och cykelbro i trä, och den tidigare länsvägen anpassades till en fyra meter bred gång- och cykelväg.

Södra Stationsparken, enhetens största projekt, genomfördes tillsammans med Plan- och exploateringsenheten och omfattade en total ombyggnation av stationsområdet söder om stationen. Projektet visade sig vara mer komplext än förväntat, vilket ledde till längre genomförandetid och ökade kostnader.

Kostenheten: Under året har enheten arbetat med nya rutiner för att minska risken för undernäring inom äldreomsorgen. Arbetet med att minska matsvinnet har pågått och resulterat i minskat serveringssvinn från 11 % 2024 till 8 % 2025. Tallrikssvinnet är oförändrat.

Enheten har haft en stor personalomsättning och svårt att rekrytera fr.a. till centralköket

vilket inneburit stora utmaningar. Digitalisering har genomförts av egenkontrollprogram samt de externa förskolornas måltidsbeställningar. Upphandling av kostdatasystem har genomförts.

Årets ekonomiska resultat

Verksamhet	Budget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse	Bokslut 2024
TK Admin	6 031	6 385	-354	5 977
Exploatering	90	-4 326	4 415	1 566
Fastighetsenheten	7 847	9 662	-1 815	8 842
Gata-/ parkenheten	46 725	46 683	42	34 277
Kostverksamheten	760	188	572	-14
Lokalvård	0	-1 046	1 046	-2 852
Vaktmästeri	126	-68	194	-246
Total	61 579	57 478	4 101	47 550

Tekniska förvaltningens administration redovisar en negativ avvikelse mot budget med 354 tkr. Konsultkostnaderna för undersökningar av förorenad mark, trafikbuller-, dagvatten- och geotekniska utredningar blev 507 tkr högre än budgeterat. Därtill tillkom obudgeterade kostnader för detaljplan (Furusjö 2:1 och Kyrkeryd 6:2) om 170 tkr. Detta har delvis kompensats av lägre lönekostnader till följd av uppsägning och föräldraledighet motsvarande 326 tkr.

Exploateringsverksamheten redovisar en positiv avvikelse mot budget med 4 415 tkr vilket förklaras av intäkter från fem tomtförsäljningar på Bränninge.

Fastighetsenheten redovisar en negativ avvikelse mot budget med -1 815 tkr. Avskrivningskostnaderna blev 390 tkr lägre än budgeterat. Anläggningar med ett sammanlagt restvärde om 1 492 tkr har ersatts av nyinvesteringar och har därför skrivits ned. Därutöver tillkom även obudgeterade rivningskostnader om 1 500 tkr. Med hänsyn till vattentornets skick på Mölekullen, som inte längre bedöms möjligt att åtgärda, har beslut fattats om att riva anläggningen. Behovet av akuta underhållsåtgärder har resulterat i ett budgetöverskridande om 1 000 tkr. Kostnaderna för akuta åtgärder under året på Vårdcentrum (åtgärder efter skyfall, snörasskydd på äldreboende) har uppgått till 1 332 tkr. vilket motsvarar 38 procent av budgeten för akuta åtgärder. Betydande kostnader för akuta underhållsåtgärder har även uppstått på Alléskolan (reparation av storköksutrustning), Bränningskolan (oförutsedda kostnader i samband med golv- och fönsterrenovering av klassrum), Hagabodaskolan (skadegörelse, brandskyddsåtgärder) och Solhöjdens förskola (åtgärder avseende utebelysning och värmesystem). Även kostnaderna för planerat och löpande underhåll blev 222 tkr högre än budgeterat samt kostnaderna för vatten och avfall med 267 tkr. De ökade och oplanerade kostnaderna har delvis kompensats av lägre elkostnader (1 042 tkr) och lägre kostnader för fjärrvärme (1 109 tkr) än budgeterat.

Gata-/parkenheten redovisar en positiv avvikelse mot budget med 42 tkr. Det positiva utfallet beror främst på lägre kostnader för vinterväghållning om 1 891 tkr, vilket i huvudsak kan hänföras till den milda vintern i början av året. Elkostnaderna blev 107 tkr lägre än budgeterat. Till följd av pensionsavgång och föräldraledighet understeg lönekostnaderna budget med 508 tkr. Försäljningsintäkterna från avyttring av en personbil och en sopmaskin

sammanlagt 554 tkr bidrar också positivt till årets resultat. Efter genomgång av enhetens anläggningsregister konstaterades att anläggningar till ett värde om 1 675 tkr saknar servicepotential eller har ersatts av nya investeringar och har därför skrivits ned. Under året har en ackumulerad negativ avvikelse mot budget uppstått hos Transportcentralen om -302 tkr, vilket förklaras av en bokslutsjustering av lagersaldo för HVO-diesel, vilken inte budgeteras löpande. Under året uppstod även obudgeterade kostnader som har belastat resultatet negativt avseende skyfallsutredning om 641 tkr, licenskostnader för fleetsystemet om 241 tkr och ombyggnation av lokal för bränsleförbrukning om 126 tkr.

Kostverksamheten redovisar för året ett resultat som är 572 kr bättre än budget. Det finns två huvudsakliga orsaker till detta. På intäktssidan har förskola och fritidshem köpt fler portioner frukost och mellanmål än vad som budgeterats och på kostnadssidan att det under året funnits vakanta tjänster. Livsmedelskostnaderna landar ca 4,5 procent över budget, delvis som en följd av ökade inköp kopplat till ökad försäljning, men också som en följd av ökade livsmedelspriser.

Lokalvårdsverksamheten redovisar en positiv avvikelse mot budget med 1 046 tkr. Den ackumulerade sjukfrånvarotiden under 2025, trots en minskning med 0,1 procentenheter, uppgår till 10,3 procent av den tillgängliga ordinarie arbetstiden för lokalvårdens personal. Till följd av detta höga sjukfrånvarotal blev lönekostnaderna 931 tkr lägre än budgeterat. Även kostnaderna för förbrukningsmaterial, köpta tjänster och utbildning blev sammanlagt 109 tkr lägre än budgeterat.

Vaktmästeriverksamheten redovisar en positiv avvikelse mot budget med 194 tkr. Till följd av sjukfrånvaro och föräldraledighet blev lönekostnaderna 232 tkr lägre än budgeterat. Detta har kunnat kompensera för kostnaderna för köpta maskintimmar från Gata-/parkenheten, vilket blev högre än budgeterat.

Investeringar

Investeringsbudget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse
64 374	46 596	17 805

Tekniska förvaltningen har förbrukat 72 procent av årets investeringsbudget. Av de 17 805 tkr som inte nyttjats reserveras 22.887 tkr och 1.915 tkr förskötteras till nästkommande år.

Kvarstående medel i projekt 60010 Utökad markreserv (5.937 tkr) och projekt 60014 Exploateringskostnader V:s Solhöjden E3 (2.000 tkr) kommer inte att nyttjas under 2025 och reserveras därför för 2026.

Förhandlingen med byggentreprenören med anledning av kostnadsökningar i projekt 22064 Förskola Söderkulla/Solhöjden (Kärnekulla) är ännu inte avslutad. Därför reserveras kvarstående medel på 4 751 tkr till 2026.

Projekt 25003 Lekmiljöer, reinvestering samt investering har en förändrad tidplan och genomförandet av projektets delar flyttas till 2026. Därför reserveras kvarstående medel på 1 423 tkr till 2026.

I projekt 22039 Ombyggnad Högspänningsanläggning VC reserveras kvarstående medel på 1 120 tkr för slutfakturerings från leverantörer.

Till följd av en fördröjd upphandlingsprocess har genomförandet av projekt 22110 Cykelparkering Skolor inte påbörjats under 2025. Budgeterade medel på 1 000 tkr reserveras därför till 2026.

Det eftersläp som uppstod under 2024 till följd av försenad projektering i flerårsprojektet 22090 Kulturskola - enhetlig lokalisering har nu arbetats in, och projektet följer planen.

Projekt	Investeringsbudget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse
60010 Utökad markreserv	8 043	2 106	5 937
22064 Förskola Söderkulla/Solhöjden (80 barn)	4 763	12	4 751
21990 Ospecificerat	5 231	1 775	3 456
60014 Exploateringskostnader V:x Solhöjden E3	2 000	0	2 000
25003 Lekmiljöer, reinvestering samt investering	2 950	1 527	1 423
22039 Ombyggnad Högspänningsanläggning VC	1 475	355	1 120
22110 Cykelparkering skolor	1 000	0	1 000
22090 Kulturskola - enhetlig lokalisering, start 230101	728	2 038	-1 310

Flerårsprojekten 25005 Stationsområdet (utbyggnad pendelparkering etc) och 22104 Hagabodaskolan avslutades under 2025 med redovisade budgetöverskridanden. Projekt 25005 överskred budgeten med 1 833 tkr på grund av fördyrade projektkostnader. För projekt 22104 uppgick budgetöverskridandet till 1 555 tkr, vilket berodde på upphandlingssvårigheter samt fördyrade arbeten med VA-ledningar.

Projekt	Investeringsbudget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse
25005 Stationsområdet (utbyggnad pendelparkering etc)	6 150	7 983	-1 833
22104 Hagabodaskolan	2 800	4 355	-1 555

Nyckeltal

Nyckeltal	2025	2024	2023	2022	2021
Belägningsunderhåll, m2	21 637	40 085	19 890	16 830	28 200
Vägyta inkl. GC-vägar, m2	716 068	713 705	709 509	670 277	635 872
Antal lagade dagsportioner	287 574	288 775	210 350	176 176	159 919
Antal dagsportioner/årsanställda i centralköket	6 725	6 336	4 505	5 351	
Skolmåltidskostnad/elev	30,63	30,25	32,86	39,50	39,26

Antalet kvadratmeter ligger i år, jämfört med 2024, på en mer normal nivå sett till tidigare år. Även antalet kvadratmeter väg ökar något, vilket bland annat beror på att en ny gång- och cykelväg har byggts vid Fågelvägen/Kråkeryd.

Det totala antalet dagsportioner har minskat något med anledning av färre barn på förskolan. Att antal dagsportioner/årsanställd är högre trots lägre totalt antal beror på färre antal årsarbetare pga. vakanser. Detta påverkar även att kostnaden för skollunch bara blev något högre då personalkostnaden är en stor del av den totala kostnaden. Livsmedelskostnaden per skolportion har minskat trots fortsatt prisökning. Detta är en effekt av fler tillagningskök som kan förvalta maten på ett effektivt sätt samt ett resultat av minskat matsvinn.

Framtiden

Fastighetsenheten: Det finns kännedom om fuktproblem i delar av fastighetsbeståndet, vilket innebär risk för akuta problem som kan kräva stora ekonomiska och personella insatser. Tekniska förvaltningen har prioriterat åtgärder som inte ger alltför stora konsekvenser på lång sikt, men fortsatt ökade insatser behövs för underhåll av klimatskalen, till exempel tak- och fönsterbyten samt markdräneringar.

Planerade åtgärder under 2026:

- Fortsatt stambyte på avdelningarna.
- Fortsatt fönsterbyte på resterande delar av Kärrsgården.
- Byte av tryckimpregnerade syllar i delar av Familjecentralen och andra delar av Kärrsgården.
- Utbyte av flera ventilationsaggregat.

Gata/parkenheten: Gata/Park ser med tillförsikt på framtiden. Under 2026 planeras projektering av en ny utformning av Norra stationsområdet. Ett betydande fokus kommer också ligga på dagvattenåtgärder inom Kärrs industriområde. Insatserna är en del av ett större projekt för att säkerställa kommunens dagvattenhantering vid skyfall.

En av de största utmaningarna för enheten är att upprätthålla den dagliga verksamheten i en växande kommun med en stram budget. Hur omvärldsläget påverkar enhetens arbete under 2026 är i dagsläget oklart. Stigande bränslepriser och eltariffer är exempel på osäkerhetsfaktorer.

Parallellt med den löpande verksamheten fortsätter arbetet med kommunens kontinuitetsplanering under 2026.

Kostenheten: Rekrytering av personal är den fortsatt största utmaningen för Habo kost. Hållbarheten minskar med den arbetsbelastning det innebär med vakanta tjänster. Under 2026 kommer arbetet med att få en attraktiv organisation där medarbetarna trivs och nya vill ha anställning att fortsätta.

Osäkerheten i omvärlden är fortsatt stor och påverkar såväl pris som tillgång på livsmedel. Under 2026 kommer arbetet med krisberedskap, minskat matsvinn och hållbara måltider fortsätta.

VA-verksamheten

Ordförande: Susanne Wahlström

Förvaltningschef: Svante Modén

VA-enheten på tekniska förvaltningen ansvarar bland annat för kommunens dricksvattenförsörjning och avloppsvatten. Enheten driver, sköter och underhåller avloppsreningsverk, dricksvattenverk och ledningsnät.

Årets verksamhet

Under 2025 har arbetet i projektet med om- och tillbyggnad av Habo reningsverk tagit fart ordentligt. Infartsvägen till reningsverket har breddats och försetts med separat GC-väg för ökad säkerhet. För att komma till rätta med bräddningar vid verket har projekteringen fokuserats till förbehandlingssteg och utloppspumpstation. Byggstart av dessa delar planeras till slutet av 2026. Investeringsprojektet med den sista etappen av dubblad överföringsledning (dricksvatten) från Jönköping har slutförts under året. Ledningsförnyelsen har fokuserats till Skyttevägen och beräknas slutföras under första delen av 2026. Den stora investeringsvolymen innebär framgent ökat ansvar för VA-verksamheten.

Projektet med framtida Habo avloppsreningsverk genererar flera delprojekt som drivs parallellt. Under året har en ny detaljplan antagits och tillståndsansökan om nytt miljötillstånd skickats in. Ny (ytterligare) överföringsledning för det renade avloppsvattnet har handlats upp och byggnationen genomförs under 2026.

Reinvesteringar på avloppssidan har fokuserats till Furusjö reningsanläggning, avloppspumpstationer och en förstudie som visar att det krävs en om- och tillbyggnad av Fagerhults reningsverk för att ta emot spillvattnet från Baskarps reningsverk. Driftstörningar har inträffat under året och anmälts till tillsynsmyndighet.

På dricksvattensidan har flera utredningar och åtgärder fortsatt för att trygga vattenförsörjningen bland annat upprustning av Baskarps vattenverk, kris- och kontinuitetsplanering, säkerhetsarbete samt den slutförda dubblingen av överföringskapacitet från Jönköping. Antalet vattenläckor på kommunens ledningsnät är för året ett mindre antal (6 st). Analyser av det kommunala dricksvattnet visar att 97 procent av dricksvattenproverna uppfyller ställda krav.

Övergången till digital avläsning av vattenmätare har fortsatt och 75 procent av vattenmätarna hos våra kunder är nu digitala. Under året har möjligheterna för enklare digital avläsning förbättrats och en modul för effektivare sökning efter vattenläckor har installerats.

Enheten har också ett pågående arbete med hantering av skadeärenden efter skyfallet sommaren 2024 samt deltagande i projekt för att begränsa skyfallsskador genom klimatanpassning.

Årets ekonomiska resultat

Verksamhet	Budget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse	Bokslut 2024
VA	2 226	3 192	-966	4 076
Total	2 226	3 192	-966	4 076

Avvikelsen mot budget förklaras av att den fördjupade förstudien för Habo ARV aktiverades tidigare än vad som var budgeterat för, vilket gör att kapitalkostnaderna för året är högre än beräknat.

Investeringar

Investeringsbudget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse
65 129	46 111	19 018

Upparbetningsgraden för året är 71 procent. Av de 19 mnkr som inte upparbetats under året reserveras 18,5 mnkr till nästkommande år, då avvikelsen beror på förseningar i projekten.

Projekt	Investeringsbudget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse
71055 Ombyggnation Habo ARV	29 680	20 794	8 886
71012 Förnyelse, ledningar	11 262	6 487	4 775
71033 Reinvestering VA	5 570	3 900	1 670
71061 Enstaka nyanslutningar	1 500	310	1 190
71074 Stormagärdet VA	2 384	1 301	1 083

Nyckeltal

Nyckeltal	2025	2024	2023	2022	2021
Nettokostnad/invånare	237	305	171	191	-69
Täckningsgrad VA	91	88	91	90	101
Antal åtgärder-vattenläckor	6	10	8	13	11

Nettokostnaden per invånare är högre än budgeterat som en följd av att kapitalkostnader för fördjupad förstudie Habo ARV belastat resultatet under året. Även täckningsgraden påverkas av detta.

Antalet vattenläckor på kommunens ledningsnät är för året ett mindre antal (6 st).

Framtiden

Projektet med om- och tillbyggnad av Habo tätorts avloppsreningsverk kommer att medföra mycket stora investeringar under kommande 5-årsperiod vilket får stor påverkan på VA-verksamheten både vad gäller personal (arbetsbelastning) och ekonomi (VA-taxa). Projektet är mycket komplext och de olika delprojekten kommer att befinna sig i olika skeden och omfattning under flera år framöver. Under 2025 har en ny detaljplan för området antagits och ansökan om nytt miljötillstånd har skickats in till miljöprövningsdelegationen. Ett nytt miljötillstånd med krav på kväverening är avgörande för genomförandet av den sista delen av planerad om- och tillbyggnad.

Omvärldsläget ger ett fortsatt fokus på behovet av kris- och krigsberedskap. Sammantaget med förväntad framtida tillväxt i kommunen är det nödvändigt för VA-verksamheten att planera, reinvestera och utveckla verksamheten för att klara grunduppdragen dricksvattenförsörjning och avloppshantering. Även klimatförändringar är en viktig faktor att beakta i planeringen för framtiden vilket inte minst erfarenheter från de senaste årens extremväder uppmärksammar oss på.

För att möta utmaningarna krävs engagemang, långsiktig planering, samarbete och resurser.

Resultaträkning VA-verksamheten 2025, mnkr

	2025	2024
Verksamhetens intäkter (not 1)	32,6	29,0
Verksamhetens kostnader	-21,4	-22,8
Avskrivningar	-9,3	-6,9
Verksamhetens nettokostnad	1,9	
<i>Därav jämförelsestörande</i>		
Finansiella kostnader (not 2)	-5,1	-3,4
Årets resultat	-3,2	-4,1

Balansräkning VA-verksamheten 2025, mnkr

	2025	2024
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
-Immateriella tillgångar	1,1	1,0
-Mark, byggnader och anläggningar	310,9	272,4
-Maskiner och inventarier	0,9	0,1
-Pågående investeringar	54,8	57,1
Summa anläggningstillgångar	367,7	330,6
Omsättningstillgångar		
Kundfordringar	2,2	4,2
Kortfristiga fordringar kommunen	-0,9	2,1
Summa omsättningstillgångar	1,3	6,3
Summa tillgångar	369,0	336,9
Avsättningar och skulder		
Avsättningar		
Avsättningar pensioner	0,4	0,4
Avsättningar övrigt		0,3
Långfristiga skulder		
Långfristiga skulder, kommunen	270,9	235,8
Kortfristiga skulder		
Kortfristiga skulder	1,4	1,4
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	96,3	99,0
Därav förutbetalda intäkter från överuttag (not 3)	-2,0	1,2
Därav förutbetalda intäkter från anslutningsavgifter (not 4)	98,3	97,8
Summa kortfristiga skulder		100,4
Summa avsättningar och skulder	369,0	336,9

	2025	2024
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Periodiserade anslutningsavgifter	2,1	1,9
Intäkter från taxor	29,2	26,2
Övriga intäkter	1,3	0,9
Not 2 Finansiella kostnader		
Räntekostnad Anläggningar	-7,5	-5,7
Tillgodoförd ränta Skuld anslutningsavgifter	2,4	2,3
Not 3 Ingående förutbetalda intäkter överuttag	1,2	5,3
Årets förändring	-3,2	-4,1
Utgående förutbetalda intäkter överuttag	-2,0	1,2
Not 4 Ingående förutbetalda intäkter anslutningsavgifter	97,8	89,6
Årets förändring	0,5	8,3
Utgående förutbetalda intäkter anslutningsavgifter	98,3	97,8

Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning och de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning, samt med beaktande av Lagen om allmänna vattentjänster.

Beskrivning av Habo kommuns redovisningsprinciper återfinns i kommunens årsredovisning. Nedan följer en beskrivning av väsentliga redovisningsprinciper för VA-verksamheten

Prissättning för VA-verksamhetens tjänster regleras i VA-lagen enligt självkostnadsprincipen. När avgifterna överstiger/understiger kostnaderna särredovisas dessa som en skuld/fordran till abonnentkollektivet under rubriken "Förutbetalda intäkter från överuttag"

Under 2025 har kommunstyrelsen beslutat om höjda VA-avgifter för att därigenom återställa det underskott som uppkommit samt att framgent tillse att intäkter täcker verksamhetens kostnader

Anslutningsavgifter ska täcka avskrivningar på nyinvesteringar i ledningsnät, räntekostnad för nyanläggning i ledningsnät, samt direkta kostnader vid anslutning samt administration.

Anslutningsavgifter periodiseras med 1/50-del per år. Anslutningsavgifter bokförs som en förutbetald intäkt.

Anläggningar inom VA-verksamheten debiteras under 2025 en räntekostnad på 2,5% av bokfört värde. Detta gäller också den anläggningsgrupp som administrerar anslutningsavgifterna, varvid tillgodoförd ränta debiteras.

Kommungemensamma kostnader såsom HR, ekonomi debiteras inte ut till förvaltningarna och inte heller till VA-verksamheten. IT-tjänster debiteras VA-verksamheten utifrån användarens kostnadsställe. Vissa gemensamma kostnader för administration TK debiteras till VA-verksamheten.

Räddningstjänsten

Ordförande: Susanne Wahlström

Förvaltningschef: Samuel Nyström

Räddningstjänsten ansvarar för brandskyddsfrågor, operativ räddningstjänst, krishantering och samordning av kommunens arbete med skydd mot olyckor.

Årets verksamhet

Mycket har hänt under 2025. För att få en överblick delas texten in i räddningstjänsten olika ansvarsområden.

Säkerhet och beredskap

Räddningstjänsten har tillsammans med länsstyrelsen varit med och arrangerat en stor totalförsvarsövning där kommun, bolagen, försvarsmakt, polismyndigheten med flera var involverade. Många lärdomar gjordes och tas med i fortsatta planering för bland annat krisledning. Som en uppföljning till detta genomförde KDLG en mindre krisledningsövning/uppstartsövning under hösten 2025. Planering för krisövning med kommunstyrelsen planeras till våren 2026. Flertalet mindre övningar för olika verksamheter i kommunen har skett som exempelvis övning för kostverksamheten under beredskapsveckan och övning med reservkraft.

Anställning av ny (utökning) resurs säkerhets- och beredskapssamordnare gjordes strax innan sommaren för att kunna möta de nya behov och krav som lagts in i uppdraget.

En stor utbildningsinsats i PDV (pågående dödligt våld) för Hagabodaskolans personal genomfördes innan sommaren i samband med införande av säkerhetsappen Co-Safe. Det här har sedan spridit sig vidare till fler anställda inom barn och utbildningsförvaltningen.

Kontinuitetsplanering fortgår i dialog med alla förvaltningar. Mycket material har köpts in för att höja vår beredskap i kommunen och mer är på väg. Arbete med trygghetspunkter fortsätter. Arbete med att skriva kontinuitetsplan, rutiner och instruktioner pågår parallellt med inköpen.

Arbete fortskrider med att bli egen signalskyddsorganisation, avtal är skrivet med Myndigheten för civilt försvar. Målet med detta handlar om säkra upp våra kommunikationer med andra myndigheter och aktörer som vi behöver samverka med kring känsliga eller säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.

Operativ räddningstjänst

Tre nya deltidsbrandmän har anställts för att täcka upp framtida avgångar samt för att täcka upp vakanser som uppstår. En deltidsbrandman har slutat strax innan sommaren.

En ny släckbil har efter mycket övning och utbildning tagits i drift i början av året vilket gett positiva effekter på personalens arbetsmiljö vilket i slutändan är mycket positivt för allmänheten.

Nytt lokalt kollektivavtal för RIB-personal (räddningstjänstpersonal i beredskap) har förhandlats fram centralt och lokalt.

Några lite större (för Habos mått mätt - 2 500 m²) skogsbränder inträffade i Habo. (Äskedalen april 10 000 och Älgafall i maj 2 600 och norr om Brandstorp 2 500 i början av augusti). Vi förstärkte även Hylte kommun i juni när en stor skogsbrand hade inträffat där. 25 juli hade vi ett skyfall som påverkade kommunen till del. Räddningstjänsten var ute på några fåtal händelser i samband med detta samt samverkade med tekniska förvaltningen.

En av Habos beredskapsgrupper fick en praktisk övning i PDV (pågående dödligt våld) i Eksjö under maj i ett länsgemensamt projekt med alla blåljusaktörer. Inom ett par år ska samtliga brandmän ha fått genomföra utbildningen.

Förebyggande arbete

Arbete fortgår med tillsynsarbete över verksamheter. Även mycket internt arbete sker i gruppen för ”gemensamma ärenden” där bygglov, miljö med flera ingår. Remisser för plan och bygg löper på med kontinuerligt inkomna ärenden.

Räddningstjänsten var med på studiebesök i Vårgårda för att se mer hur det går att utveckla kultur och bemötande mot företagare och verksamheter. Som ett led i detta har kommunen startat en LOTS-gruppen där räddningstjänsten finns med. Gruppens uppgift är att vägleda företagare in i den kommunala myndighetssfären.

Ny lagstiftning inom PBL (plan och bygglagen), utbildning och anpassning har under året genomförts för att kunna möta de nya reglerna.

Inom området utbildning har både brand och HLR-utbildningar (ca 750 personer) genomförts enligt den fastlagda plan som finns i kommunens säkerhetspolicy. Räddningstjänsten har anpassat utbildningarna efter önskemål från verksamheter om webbutbildningar och/eller fysiska träffar.

Tillsynsplan för det brandförebyggande arbetet har tagits fram för vilka verksamheter och fokusområden som ska få sitt brandskydd kontrollerat under 2026.

Under året har räddningstjänsten genomfört en kartläggning av det pågående arbetet med suicidprevention i syfte att få en samlad bild av befintliga insatser, samverkansstrukturer och utvecklingsbehov. Kartläggningen har omfattat samtliga kommunens verksamheter och genomförts genom dokumentgenomgång, intervjuer och dialogmöten.

Under året har POSOM-gruppen genomfört en utbildningsinsats för att stärka kompetens till det psykosociala omhändertagandet vid allvarliga händelser. Utbildningen riktade sig till berörda medarbetare och syftade till att höja kunskapsgrunden inför en krishändelse.

Årets ekonomiska resultat

Verksamhet	Budget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse	Bokslut 2024
Räddningstjänst	10 707	10 119	588	9 211
Total	10 707	10 119	588	9 211

Räddningstjänsten visar vid årets slut en positiv avvikelse på 588 tkr. Verksamheten redovisar ett överskott på personalkostnader (heltidspersonal) pga. att tillsättning av resurs inom säkerhet och beredskap gjordes vid halvårsskiftet. Det inkom även mer medel i form av statsbidrag än vad som budgeterats.

Det sker en ökning i övningsverksamheten kopplat till räddningstjänst under höjd beredskap vilket ger ökade personalkostnader (deltidspersonal) på operativa sidan. Även kostnader för räddningstjänstens övergripande ledning (Räddningstjänstssamverkan Småland Blekinge) har ökat och därmed belastar budgeten.

Underskott på övriga kostnader beror på generella kostnadsökningar pga. rådande inflation samt nödvändiga inköp av material.

En god ekonomisk hushållning har hållits under året där varje inköp har prioriterats noga.

Investeringar

Investeringsbudget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse
Räddningstjänsten Material	107	28
Kompressor högtryck för andningsluft	204	- 204
Förstärkt krisberedskap	2 193	4 936
Radio + reservkraft	52	-52
Totalt	2556	4 708

Kompressor högtryck för andningsluft - Räddningstjänsten har investerat i högtryckskompressor för att stärka beredskapen för den operativa verksamheten. Påfyllnad av luft är avgörande vid större bränder vilket nu kan skötas på brandstationen i Habo.

Förstärkt krisberedskap - Många upphandlingar, arbetsmöten och inköp har gjorts under 2025 för att ytterligare stärka Habo kommuns robusthet gällande civil beredskap. Här nedan listas åtgärderna som låg till grund för budget 2025–2027 med utfall och kommentar:

- Uttag för inkoppling av reservkraft till krisskolor och krisförskolor - Arbete är beställt och åtgärdas under 2026
- Trygghetspunkt Habo Arena - Material inköpt och uttag för inkoppling av reservkraft är beställt, klart 2026. Rutiner och instruktioner arbetas fram 2026.
- Rakelterminaler (kommunikation) för krisledning samt trygghetspunkter - inköpta, klart 2025
- Kommunikation - Jaktradioapparater, ny analys behövs för att ta fram vilket kommunikationssätt (internt) kommunen ska använda sig av.
- Beredskapslager för livsmedel 2 veckor - klart 2025, lagerhållning, logistikflöden och rutiner arbetas fram 2026
- Nödvattentankar inkl. logistik - Nödvattentankar (10m³ och 2 m³) samt släp för transport inköpta och dellererade, blir helt klart 2026.
- Nödvattentankar 1m³ - Arbete och planering med nödvattenplan pågår parallellt. Inköp planeras 2026.

- Reservvattentäkt Dykärr - Beställt handske för inkoppling av reservkraftverk, åtgärdas 2026 enligt plan.
- Nödvattenbrunn Kärrsgården - utredning genomförd 2025, analysarbete 2026 inför åtgärd 2027.
- LSS-boende - beställt handske för inkoppling av reservkraft, åtgärdas 2026
- Beredskapslager sanitet/hygien - Analysarbete under 2025, inga inköp har gjorts.
- Reservdelslager fordon - material inköpt och levererat 2025
- Reservdelslager avlopp - en del reservpumpar inköpa och levererade 2025, fortsättning sker 2026
- Reservdelar vatten - en del reservpumpar inköpa och levererade 2025, fortsättning sker 2026
- Mobila reservkraftverk - Upphandling och inköp sker 2026
- Beredskapslager diesel - Avtal signerat och klart 2025

Ytterligare beredskapshöjande åtgärder

Kommunen har utöver alla inköp stärkt upp ytterligare genom att öppna upp ett beredskapsförråd där förvaring av material för krisberedskap samt civilt försvar samlats.

I samverkan med Habo Energi har kommunen arbetat med reservförmåga för värmeleveranser vilket stärkt kommunens robusthet.

Överskott av medel från 2025 års investeringsbudget behöver flyttas över till 2026 då arbetet med kommunens beredskap fortsätter.

Nyckeltal

Nyckeltal	2025	2024	2023	2022	2021
Antal anställda heltid	5	4	4	3	3
Antal anställda deltid	31	28	28	28	22
Beredskapsstyrka	1+4	1+4	1+4	1+4	1+4
Antal tillsynsobjekt (med frist LSO+LBE)	165	149	149	160	150
Antal tillsyner enl Lag om skydd mot olyckor	19	15	10	5	3
Antal tillsyner enl. Lag om brandf och expl varor	7	4	0	0	0
Antal utbildade i brandskyddsutbildning	308	364	372	349	231
Antal utbildade elever (grundskola) i brandskyddsutbildning	350	350	351	481	140
Antal utbildade i sjukvårdsutbildning (HLR)	456	199	281	522	68
Antal räddningstjänstinsatser	208	223	196	205	182
-varav brand i byggnader i Habo	10	9	9	9	7

Nyckeltal	2025	2024	2023	2022	2021
-varav trafikolyckor i Habo	31	38	24	41	42
-Insatser till annan kommun (förstärkning)	26	32	39	41	28
Totalt antal persontimmar Habo resurser (Alla larm inkl. förstärkning)	1093	1381	920	987	888
Totalt antal persontimmar vid insatser i Habo kommun (Alla resurser) (NY 2022)	1466	1612	1088	1119	-

Antalet deltidsbrandmän (reserver) har rekryterats och därmed ökat med ett antal individer. Detta för att säkra upp framtida behov som uppstår i form av sjukskrivningar, personer som slutar mm.

Antalet tillsynsobjekt har ökat pga. verksamhetssystemet har gått igenom och några ytterligare har tillkommit. Fler tillsyner har genomförts både inom LSO (lagen om skydd mot olyckor) samt LBE (Lagen om brandfarliga och explosiva varor).

Utbildningar inom brandskydd och HLR har genomförts enligt plan och ligger i fas enligt kommunens säkerhetspolicy.

Antalet räddningsinsatser ligger i nivå med föregående år med en viss liten nedgång, både vad gäller antal insatser men också persontimmar kopplat till det. Typolyckorna brand och trafikolycka ligger i nivå med tidigare år.

Framtiden

En allt mer orolig och spänd omvärld kommer påverka kommunen påtagligt under de kommande åren. Uppdraget att förstärka kommunens civila beredskap som Kommunfullmäktige beslutade hösten 2024 är ytterligare ett steg återuppta förmåga inom civil beredskap. Tillsammans med övriga kommunala förvaltningar, samverkande myndigheter och civilsamhälle är detta ett fokusområde som växer än mer framöver. Förutom kommunens eget kontinuitetsarbete inom grunduppdragen, kommer kommunen få ytterligare uppdrag inom ramen för civil beredskap.

Med tanke på omvärldsläget har räddningstjänsten fått tillkommande uppdrag inom RUHB (Räddningstjänst under höjd beredskap). Personalen har och kommer få lägga mer tid på övning inom områdena ammunitionsshantering, sök i rasmassor och hantera farliga ämnen.

Inom det brottsförebyggande arbetet kommer kommunen behöva fortsätta ta ett större ansvar. Förutom samordningen och det förebyggande arbetet finns tydliga signaler att även ordningsuppdraget successivt förväntas hanteras av kommunen. Räddningstjänsten har tillsatt en resurs 2025 för att samordna det brottsförebyggande arbetet som ett led i att möta denna utmaning.

Den nya lagstiftning avseende övergripande ledning av operativa händelser som antogs 2020 påverkade svensk räddningstjänst på flera olika sätt. Förmågan till samverkan är central men där även ett gemensamt nationellt ledningssystem med krav på ständig bemannad övergripande ledning har bidragit till bildandet av RSB (Räddningstjänstsamverkan Småland

Blekinge). I framtiden förväntas större och djupare samarbeten inom den operativa räddningstjänsten.

Tydligare krav vad gäller kommunens tillsyn av brandskydd ställs nu i och med den nya föreskriften från Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB). Här har räddningstjänsten fått resurser att möta de nya kraven.

En av de största utmaningarna generellt för räddningstjänsten i Sverige är att personalförsörja till deltidsorganisationen. I Habo kommun har räddningstjänsten under ett antal år haft mycket goda förutsättningar med att rekrytera och behålla personal. Det gäller att räddningstjänsten även fortsättningsvis ska uppfattas som en attraktiv arbetsplats och att deltidsbrandmännens huvudarbetsgivare tydligare får uppleva en nytta med att ha en brandman anställd i sin organisation.

En utmaning räddningstjänsten står inför är att brandstationen i Habo börjar bli något trångbodd gällande kontors och samverkansytor, då den både ska inhysa den tillsvidareanställda administrativa personalen såväl som de anställda deltidsbrandmännen som arbetar på distans på brandstationen när de har sina beredskapsveckor. En utredning för att se över möjligheterna till om/utbyggnad har genomförts under 2025.

Fordonsparken som räddningstjänsten förfogar över fungerar och har hittills bytts ut enligt plan. Med den fortsatta planering för utbyte av fordon som finns är kommunen redo att möta allmänhetens förväntan av att hantera olyckor och kriser även framöver.

Byggnadsnämnden

Ordförande: Andreas Skiöld
Förvaltningschef: Svante Modén

Byggnadsnämnden behandlar ärenden enligt plan- och bygglagen, trafikärenden och strandskyddsärenden. Byggnadsnämndens tjänstemän jobbar på tekniska förvaltningen där även nämndens administration finns.

Årets verksamhet

Plan- och exploateringsenheten har under året antagit detaljplan för utbyggnad av avloppsreningsverket samt detaljplan för bostäder och cirkulationsplats på Västra Solhöjden. Byggnadsnämndens beslut att anta detaljplanen utmed Munkvägen vann laga kraft då landsbygds- och infrastrukturdepartementet beslutade att bifalla kommunens överklagan av länsstyrelsen beslut om att upphäva planen.

Arbetet med att ta fram en detaljplan för bostäder inom området Kärnekulla del 2 pågår. Detaljplaner har även startats upp för att möjliggöra byggnation av fler bostäder i området Kyrkeryd/Kråkeryd inom Habo tätort samt i Furusjö tätort. Även detaljplaner för att möjliggöra en utbyggnad av Habo camping och utbyggnad av industri i Brandstorp pågår.

Under året har 3 planbesked handlagts och beslutats om. Två av dessa innebar önskemål om bostadsbyggnation och det tredje om att utöka samlingslokaler för kultur- och fritidsverksamhet.

Arbete med förberedelser för att kunna publicera samtliga detaljplaner digitalt har utförts. Inväntar nu en uppdatering av programmet Geosecma (som sedan kommer att heta Gaida) för att kunna genomföra publiceringen.

Det har inkommit något färre bygglovsansökningar under året. Samtidigt har det fleråriga arbetet med att avsluta äldre ärenden slutförts. Genom omfattande handpåläggning, påminnelser och uppmaningar har vi lyckats stänga över 800 öppna ärenden. Det proaktiva arbetet har fortsatt, och under året har flera omgångar av påminnelser skickats ut för att undvika att nya tillsynsärenden behöver startas. Det gäller bland annat ärenden som saknar start- eller slutbesked, men även påminnelser om inlämning av protokoll för obligatorisk ventilationskontroll samt information om krav på laddstolpar vid vissa parkeringsplatser.

Mycket tid har också lagts på utbildningsinsatser och uppdatering av mallar och hemsida med anledning av de lagändringar som trädde i kraft under året. Plan- och bygglagen genomgick en större förändring den 1 december, samtidigt har ändringar införts i strandskyddslagstiftningen och Boverkets nya byggregler under året.

Bygglovsenheten har tagit fram tre nya e-tjänster för kontrollansvariga. Syftet är att förenkla processen så att en kontrollansvarig kan anmälas i ett ärende, själv komplettera ärenden och ansöka om slutbesked. Vi har även utvecklat en ny e-tjänst för tillsyn av laddplatser på parkeringsplatser.

Parallellt pågår arbetet med att strukturera och förbereda publiceringen av webbarkivet

(Documaster). Arbetet har fördröjts eftersom databasen administreras av HIT, men överföringen av avslutade ärenden från W3D3 till det digitala arkivet har nu påbörjats.

Vi har också inlett arbetet med att etablera en struktur för enheternas medverkan i kommunens Lotsgrupp, för att på ett bättre sätt kunna möta de förväntningar som finns från politik och näringsliv.

Under året har 35 tillsynsärenden startats, varav 13 stycken egeninitierats och 22 stycken efter inkomna anmälningar. 19 tillsynsärenden har behandlats vid byggnadsnämndens sammanträden, där 13 ärenden avsåg byggsanktionsavgifter. Vid årets slut hade ärendebalansen minskat från 110 till 83 öppna ärenden.

När det gäller trafikfrågor har nämnden i huvudsak hanterat parkeringstillstånd och lokala trafikföreskrifter.

Enheterna deltar i arbetet med att ta fram en grönplan samt riktlinjer för bostadsförsörjning. Under året beslutade kommunfullmäktige att anta framtiden cykelplan som enheterna har bidragit med att ta fram.

Årets ekonomiska resultat

Verksamhet	Budget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse	Bokslut 2024
Byggnadsnämnd	363	372	-9	363
Bygglov / Myndighetsutövning	2 261	1 967	294	2 509
Detaljplanering	1 668	1 660	8	1 249
Kartverksamhet	151	215	-64	205
Trafiknämnd	112	115	-3	114
Total	4 557	4 329	227	4 440

Nämnden redovisar ett överskott om 227 tkr. Resultatet förklaras främst av lägre personal-kostnader, 444 tkr, till följd av sjukskrivning och föräldraledighet. Även licenskostnaderna har varit 170 tkr lägre än budgeterat.

För att upprätthålla verksamheten under perioder med högre frånvaro har konsulter anlåtats, vilket har medfört kostnader som överstigit budgeten för denna post med 300 tkr. De positiva budgetavvikelserna har dessutom kompenserat för lägre bygglovsintäkter om 53 tkr och högre kostnader för kursavgifter som översteg budget med 34 tkr.

Nyckeltal

Nyckeltal	2025	2024	2023	2022	2021
Antal beviljade lov totalt	124	134	139	181	206
Antal bostäder, småhus	34	8	23	11	22
Antal lägenheter, flerbostads- hus	0	22	0	231	50
Antal anmälan	72	89	78	86	60
Beviljade strandskyddsdispen- ser	6	4	6	9	4
Positiva förhandsbesked	3	7	3	9	12
Antal öppnade tillsynsärenden	35	35	66	44	28
Antal planbesked	3	2	5	1	1
Antagna detaljplaner	2	3	1	3	1
Disponibel planlagd mark (ha), bostäder, Habo tätort	30	30	30	16	21
Disponibel planlagd mark (ha), industri, Habo tätort	4,9	4,9	2,9	2,5	5,0
Ekonomiska nyckeltal					
Nettokostnad/invånare (kr)	322	333	371	224	160
Nämndens andel av total nettokostnad (%)	0,5	0,5	0,6	0,4	0,3
Avgiftstäckningsgrad totalt (%)	49	45	38	60	82
Avgiftstäckningsgrad (%) bygglov id 2902	64	54	47	82	93
Avgiftstäckningsgrad (%) detaljplan id 2904	30	34	29	22	42

Framtiden

Byggnämndens verksamhet är till stor del intäktsberoende. En stor del av nämndens verksamhet, prövning av bygglov och framtagande av detaljplaner, styrs av initiativ utifrån.

Om det skulle uppstå arbetsbrist inom någon av verksamheterna så finns det goda möjligheter att tillfälligt organisera om personal för att förstärka upp andra delar av tekniska förvaltningen och finansiera detta genom minskade konsultkostnader åtminstone till viss del. Det finns dock en hel del öppna tillsynsärenden att bedriva och fördjupade utredningar som behöver utföras. Under en tid med ett lägre behov från den externa sidan av att ta fram detaljplaner, har kommunen en större möjlighet att arbeta mer proaktivt. Planändringar av gamla planer och strategiska utredningar kan tas fram i en större omfattning för att ha en god planberedskap.

Bedömningen är att kommunen framöver kommer att ha en fortsatt befolkningsökning, även om den just nu är låg och kommer att vara lägre än den har varit tidigare år. Det råder trots allt ändå en fortsatt efterfrågan på olika typer av bostäder inom kommunen. Det innebär att kommunen måste kunna svara upp mot detta när marknaden vänder. Det krävs att kommunen har en aktiv markplanering och en god planberedskap för bostäder, men också för verksamheter, offentliga verksamheter och utveckling av centrum. Allt eftersom

tätorterna växer uppstår även önskemål om att förändra nuvarande detaljplaner så att de kan tillåta en annan typ av markanvändning. Kommunen har en god planberedskap för att tillgodose bostadsförsörjning. Däremot är planberedskapen låg när det gäller mark planlagd för verksamhetsområde. Diskussioner om markförvärv har påbörjats som i ett steg att planlägga ny mark. Kommunen äger inte någon ytterligare mark som är lämplig för verksamhet/industri.

Åtgärder inom digitalisering är fortsatt prioriterade och viktiga att genomföra. Samhällsbyggnadsprocessen behöver bli mer digital vilket också är en tydlig nationell inriktning och därför arbetas detta med på en bred front. Sammantaget innebär digitalisering ett stort och krävande arbete, med nya arbetsrutiner, nya sätt att kommunicera med invånare, företag och sökanden. Samtidigt ger det också en möjlighet att bygga vidare med andra digitala tjänster kopplat till detta. Exempelvis nya e-tjänster och en uppdaterad webbplats som är enkel och tillgänglig. Men också vilka funktioner som finns i vårt ärendehanteringssystem. Där vi vill ligga i framkant för att kunna leverera en god service. Under år 2026 och framåt kommer arbetet fortsätta med att genomföra åtgärder inom digitalisering. Takten styrs av både tillgängliga ekonomiska medel, personal och arbetsbelastning. Förändringar i verksamheterna utifrån att vi digitaliserar allt mer tillsammans med ny lagstiftning är två parametrar som vi behöver förhålla oss till och vara uppdaterade kring.

En utmaning som gäller för båda enheterna är att säkra den framtida personalförsörjningen. Vi är små enheter och är sårbara. Det är och kommer fortsatt att vara av största vikt att Habo kommun är en god och attraktiv arbetsgivare. Erfaren och kompetent personal är den viktigaste faktorn för att få verksamheterna att fungera. Att vara konkurrenskraftiga och ha medarbetare som stannar kvar är avgörande för att klara nämndens grunduppdrag.

Fritids- och kulturnämnden

Ordförande: Karin Hultberg

Förvaltningschef: Adam Starck

Fritids- och kulturnämnden ansvarar för kommunens idrotts- och fritidsanläggningar, bibliotek, föreningsstöd, fritidsgårdsverksamhet och allmänkulturell verksamhet.

Årets verksamhet

Administration

Under 2025 har förvaltningen genomgått en omorganisation för en tydligare och effektivare struktur.

Förvaltningen har i samband med omorganisationen bytt namn till kultur- och fritidsförvaltningen och har en ny enhet, kultur- och fritidsservice som ersätter den gamla anläggningsenheten.

Vi har under året gjort en omfattande översyn av våra bidrag. En helt ny bidragsstruktur har tagits fram som bättre ska stämma överens med föreningarnas behov, och mer likna andra externa bidrag för att möjliggöra en ökad medfinansiering.

Vi har haft en ny process kring framtagandet av verksamhetsplan och internkontrollplan för 2026 tillsammans med ansvarig nämnd.

En omfattande upphandling kring nya skärmar vid infarterna till Habo är genomförd.

Hälsocenters verksamhet har under 2025 utökats och ca 50 personer har fått ta del av verksamheten.

Öppen fritidsverksamhet

Ett år genomfört med generösa öppettider på Fritidsgården (åk 4-17år) i fokus, plus lovprogram och Sommarlovskort. Större arrangemang kring skolavslutning och Klasskampen, i samverkan. Tyvärr ingen simskola under året p.g.a. renoveringar. En medarbetare som lämnat och därav en vakant tjänst under hösten. Motorgården har stått i fokus p.g.a. planerad nedläggning och omfördelning av budget

Biblioteket

Under året har vi haft ett projekt kring läsfrämjande mot 13–16 åringar. Där vi bland annat pratat med unga kring vad de vill ha på biblioteket för att de ska hitta till litteratur och läsning. Vi har också haft kompetensutveckling ihop med fritidsgårdens personal. Annars har vi jobbat på med vanlig verksamhet mot öppna förskolan, förskolan och skolan, äldreomsorg och funktionshinderomsorg. Vi har utökat våra programpunkter både för barn, unga och vuxna.

Kultur- och fritidsservice

Ett år som präglats av en omorganisation som under hösten tagit form.

- Ny chef för enheten under våren
- Ny arbetsledarfunktion hos idrottsplatsvaktmästare
- Rekrytering av kultur- och föreningsutvecklare
- Införandet av beredskapstjänst hos idrottsplatsvaktmästare
- Fortsatt arbete med att uppdatera Västra Vätterleden/Smålandsleden som en del av ett länsövergripande projekt.
- Varm vinter gjorde att is enbart fanns under en vecka.
- Mycket folk på våra kommunala badplatser, friluftsområden under sommaren ökar underhållsbehovet med mer sophantering och rengöring. Strandstädare köps in under 2026.

Projekt tillsammans med föreningsliv under året, nedan några exempel:

- Byte av nät och stolpar och påfyllning av sand på beachvolleyplaner i samarbete med Habo Wolley och RF SISU
- Projektering av MTB leder/cykel lekplatser i samarbete med Habo cyklisterna. Fortsätter under 2026.
- Iordningsställande av nya fotbollsplaner/ytor på Slättens IP, 5 mot 5 och 3 mot 3, nya läktare, nät. Samarbete med Habo IF
- Upprustning av paviljong vid friidrottsarenan, bl.a. ombyggnation av omklädningsrum. Samarbete med Habo friidrott och Habo Judoklubb.

Fortsatt arbete med att få ordning på mediaskärmar i Habo Arena. Möte planeras med ansvarig planeras under 2026.

Årets ekonomiska resultat

Verksamhet	Budget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse	Bokslut 2024
Administration	5 613	5 665	-52	5 554
Kultur- och fritidsservice	12 627	12 495	132	11 882
Fritidsgård	5 138	4 874	264	5 049
Bibliotek	6 152	6 051	101	5 779
Total	29 530	29 085	445	28 265

Administration

Ett litet underskott kopplat till stipendier och personalkostnader.

Biblioteket

På grund av en del korttidsfrånvaro och vård av barn i personalen har vi gått med ett litet överskott. Prognosen som gjorts under året har varit att vi skulle gå plus minus noll vilket vi hade gjort om det inte var för sjukdom och vab.

Öppen fritidsverksamhet

Överskottet är kopplat till vakant tjänst

Kultur- och fritidsservice

Avvikelsen i bokslutet beror på förändring i organisation kopplat till sen tillsättning av tjänster.

Investeringar

Investeringsbudget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse
6 893	4 503	2 390

Kultur- och fritidsservice

- Vår största investering under 2025 var underhållet av paviljong vid friidrottsbanan. Det gick enligt plan och med en tillskjutande budget för 2026 kommer det att fortsätta.
- Fortsatta arbeten med att förbättra området kring konstgräsplan.
- Fortsatta arbeten med att komplettera med inventarier i Habo Arena.
- Förberett för utegym i Furusjö men installation kommer att ske under 2026
- Nya musikanläggningar i sporthallar har i iordningställts.
- Investeringen som är kopplad till mtb och cykel kunde inte genomföras under 2025 men planeras under våren 2026.

Nyckeltal

Nyckeltal	2025	2024	2023	2022	2021
Ekonomiska nyckeltal					
Nettokostnad invånare/år	2 160	2 111	1 736	1 595	1 544
Förvaltningens andel av total nettokostnad (%)	3,1	3,0	2,7	2,6	2,6
Verksamhetens nyckeltal					
Föreningsstöd					
Kontant föreningsstöd (tkr)	1 315	1 457	1 252	1 256	1 066
Antal medlemmar i ungdomsorganisationer 5-25 år	2 791	3 359	2 650	2 590	2 349
Antal aktiviteter som erhållit lokalt aktivitetsstöd, period ht/vt	7 205	7 402	6 423	6 723	4 439
Sporthallar					
Öppethållandetimmar	8 088	5 060	4 929	4 896	4 518
Aktivitetstimmar, sept-april Habo Sporthall (mål 90%)	85	89	98	97	53
Aktivitetstimmar, sept-april, Habo Arena (%), start 2024	80	69			
Biblioteket					
Antal lån	72070	66 045	64 648	53 243	51 745
Antal aktiva låntagare	2 291	2 027	2 572	2 214	1 831
Antal besök	60 593	56 699	63 343	71 758	48 020

Nyckeltal	2025	2024	2023	2022	2021
Öppen fritidsverksamhet					
Antal besök, barn och unga fritidsgård/tillfälle	55	54	51	46	32
Antal besök E-sport tillfälle (årskurs 7->), start 2022	4	5	5	5	
Simkunnighet i årskurs 2 (anges i %, mål 80%)	xx	68	66	80	64
Kansli					
Bidrag till studieförbund (tkr)	416	400	373	373	373

Administration

Både vår budget och kommunens befolkning har 2025 inte särskilt sig så mycket ifrån 2024, därmed ser talen liknande ut. Vissa av våra bidrag har inte sökts fullt ut under 2025.

Biblioteket

Vi har ökat antal lån och besök. Även ökat i aktiva låntagare något från 2024 men inte kommit upp i 2023 års antal. Detta tyder på att de som besökare oss lånar mer helt enkelt. Vi jobbar mycket med att årskurserna i skolan ska komma till biblioteket. Det är så vi når alla barn och unga i Habo. Tyvärr ser vi att färre lärare tar med sina klasser till biblioteket när de blir inbjudna. Detta beror förmodligen inte på ointresse och att det inte känns viktigt men det prioriteras ner i allt annat som ska hinnas med i slimmade organisationer. Förskolorna kommer inte heller hit i samma utsträckning som innan pandemin. Det beror kanske också på slimmade organisationer med större barngrupper.

Öppen fritidsverksamhet

Antalet besökare är lik föregående år. Vi har totalt öppet 210 dagar för verksamhet (öppet på Fritidsgården eller annan aktivitet) vilket motsvarar 115550st besök. Många är stammar och återkommer flera gånger veckan, vilket gör att platsen blir väldigt viktig och central för en grupp barn och ungdomar. E-sports rummet används av högstadiet i stor sett som tidigare år. Kanske har intresset varit något svalare och fokus legat på annan aktivitet hos oss. (Men väldigt hög användning bland barnen i åk 4–6) Simskola har vi tyvärr inte kunnat bedriva under 2025 då det varit renoveringar och svårt att få tider på samtliga bad runt i kring oss.

Kultur- och fritidsservice

Aktivitetstimmarna i våra sporthallar har ökat något totalt sett jämfört med föregående år i Habo sporthall och Habo Arena. På veckodagarna när det är träningar så är det i princip 100 % beläggning. Något mindre på fredagarna och på helgerna då det nästan är uteslutande matchbokningar.

Öppethållande timmar uppvisar en annorlunda siffra gentemot tidigare år. Det handlar om att vi nu kan erbjuda fler bokningsbara tillfällen i och med att vi gjort sporthallen mer självgående för föreningarna att hantera. Det är kopplat till att vi infört beredskapstjänst hos våra idrottsplatsvaktmästare.

Framtiden

Administration

Vi ser flera samhällsutmaningar som gör att vi behöver stärka vår personal, samt kroka arm med övriga förvaltningar. Vi jobbar vidare med nya lokalerna för Fritidsgården. Vi ska vidareutveckla verksamheten inom Hälsocenter. Vår nya organisation ska landa och bli effektiv. Vi ska utveckla arbetet inom ledningsgruppen.

Biblioteket

Vi ser en utveckling i samhället där arbetsmiljön för personalen blir tuffare. Många ungdomsgång hänger på biblioteket och respekten för personalen vid tillsägelse finns inte alltid. Det skapar mycket stress och tid går till att hantera detta istället för vanliga arbetsuppgifter. Vi har kontinuerlig dialog minst varje vecka med fältare, polis och fritidsgård kring problematiken.

Förvaltningarna som vi behöver samverka med för att uppnå mål och lagkrav blir svårare och svårare att samverka med. Vår analys kring detta är att de är mer och mer slimmade organisationer och helt enkelt inte hinner fundera över samverkan/samarbete med oss. Detta tror vi i förlängningen kommer göra att färre hittar till biblioteket. Om vi inte får möjlighet att visa på vad biblioteket kan erbjuda Habos invånare, hur många invånare kommer då tycka att biblioteket är något viktigt som vi behöver ha i ett demokratiskt samhälle.

Öppen fritidsverksamhet

Vi ser en mer komplex verksamhet där bemötandet och relationsbyggandet är mer tidskrävande. Där personalen får en allt viktigare roll, där det tenderar att bli mer utav relation och aktivitet på individnivå. Detta leder till en känsla av att inte riktigt räcka till. Vi ser dessutom ”mellanrum” som vi skulle behöva vara och jobba i men inte har resurs till. Inför framtiden och kommande flytt hoppas vi kunna ha ett arbete om verksamhetens innehåll och nödvändiga utveckling.

Kultur- och fritidsservice

Våra idrottsplatsvaktmästare får hela tiden ett bredare uppdrag och med det måste vi anpassa vår verksamhet. Under 2025 så har vi genomfört en omorganisation där vi nu har beredskapstjänst i sporthallarna. Det är gjort för att effektivisera deras arbetstid, att lägga mer tid på där den behövs mest. Det har inneburit en del förändringar för våra verksamhetsföreningar i sporthallarna där vi har en ständig dialog för att hitta en bra form för det. Kommer att sättas under 2026.

Vi har under 2026 en pensionsavgång vilket gör att vi just nu ligger i en rekryterings fas och vi hoppas ha en ny på plats till maj månad.

Ombyggnation av personalutrymmen på Slätten + garage tält, inköp av åkgräsklippare, vertikal skärare är sånt som sker framåt.

Flera projekt framåt som blir spännande, bl.a. MTB/cykel-projekt tillsammans med Habo cyklister.

Under 2025 så anställdes en kultur- och föreningsutvecklare på enheten. Som tjänsten heter så ska den vara ett stöd för vårt föreningsliv att hitta vägar fram som leder till utveckling

inom sin verksamhet. Tjänsten ska också succesivt ta över kontakten till föreningarna när det gäller bokning av sporthallar, tränings- och matchfördelning, förenings träffar odyl. Tjänsten innefattar också att i samverkan inom förvaltningen men även med andra aktörer ansvara för våra evenemang till exempel valborg, nationaldag etc.

Med denna tjänst vill vi vara med och möta våra föreningars behov på ett bättre sätt. Vi har tidigare inte kunnat gå på djupet utan nu hoppas vi att komma närmre även den lite mindre föreningarna i Habo och se deras behov.

Barn- och utbildningsnämnden

Ordförande: Johanna Bergbom

Förvaltningschef: Åsa Wadling

Barn- och utbildningsnämnden är ytterst ansvarig för förvaltningens samtliga verksamhetsområden inom förskola, pedagogisk omsorg, fritidshem, skola, vuxenutbildning och kulturskola.

Årets verksamhet

Förskola och familjecentral

Den nedåtgående trenden i barnantal har fortsatt under året, vilket skapat osäkerhet kring framtida förskolestruktur och lett till planering för nedläggning av en förskola i kommunen. Samtidigt har den hotande övertaligheten, kopplad till minskande barnantal, inneburit att tillsvidareanställningar inte har kunnat erbjudas i den utsträckning som verksamheten haft behov av. Den upplevda arbetsmiljön har under året varit fortsatt ansträngd. Förskolorna har en hög närvaro bland barnen, både sett till antal barn per dag och långa vistelsetider. Öppna förskolan vid familjecentralen kompletterar de kommunala förskolorna genom att erbjuda en social mötesplats, stöd till föräldrar och en pedagogisk verksamhet för barn 0–6 år. Detta utgör en viktig del av kommunens framtida arbete med att främja tidigt stöd och stärka familjer.

Grundskola och fritidshem

Behörigheten till gymnasiet för elever i årskurs 9 uppgår i år till 87,8 % (153 av 172 elever) efter lovskola, vilket är något lägre än föregående läsår (88,5 %).

Betygsresultaten visar en fortsatt stark utveckling i svenska, med särskilt höga resultat i årskurs 9 där 95 % var godkända vid vårterminens slut. Engelska ligger stabilt högt, med en viss nedgång i årskurs 8 som återhämtades i årskurs 9. Matematik är fortsatt det mest utmanande ämnet; efter en nedgång till 82 % i årskurs 9 under höstterminen ökade andelen godkända till 85 % vid vårterminens slut.

Tydligaste förbättring: Svenska i årskurs 9. Störst utmaning: Matematik i årskurs 9.

Skolinspektionen har under året granskat Habo kommuns arbete som huvudman. Granskningen omfattade analys av studieresultat och trygghet samt huvudmannens kompensatoriska arbete. Habo kommun bedömdes i hög utsträckning uppfylla kvalitetskriterierna inom båda områdena. Granskningen avslutades därför utan krav på åtgärdsredovisning. I ett nationellt perspektiv är resultatet starkt: av 20 granskade huvudmän i landet bedömdes endast tre uppfylla kriterierna i hög utsträckning i båda områdena. Habo kommun tillhör därmed en liten grupp huvudmän med helt positiva bedömningar.

Anpassad grundskola

Verksamheten präglas av nöjda elever och vårdnadshavare samt personal som trivs. Utöver ordinarie verksamhet har tillsyn för de elever som ej längre har rätt till fritidshem, skett i samverkan med socialförvaltningen, i Ängens lokaler. Från höstterminens start har skolan

lämnat Hagenskolan och är nu en egen skola med en egen rektor. Utökningar i elevunderlag har varit större än prognosen, och personalen har utökats med fyra resurspedagoger och två lärartjänster. De tillfälliga lokalerna för skolan är nu utnyttjade till maxkapacitet. Lokaler på närliggande skola har tillgängliggjorts för rektorsexpedition och samtalsrum.

Gymnasiet

Habos elever hade 90% examinationsgrad. Fler flickor än pojkar når examen. (nedgång med -4 procentenheter). Ligger strax över Jönköpings kommuns genomsnitt, 89% (nedgång med -2 procentenheter. Mullsjö: 85% (-6 procentenheter) Aneby: 85% (-15 procentenheter) Vaggeryd: 79% (-15 procentenheter). Det är också färre elever på de yrkesförberedande programmen (81%) än på de högskoleförberedande programmen (97%) som når examen av Habos elever.

Det finns ett tydligt samband mellan närvaro och examenresultat - ju högre närvaro, desto större chans att klara examen. Närvaro är avgörande för studieresultat även för Habos elever. Cirka 40 procentenheters skillnad i examensresultat mellan hög och låg närvaro visar att frånvaro är en stor riskfaktor.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen bedrivs i samarbete med Jönköpings kommun där undervisningen sker. Verksamheten har präglats av hög efterfrågan på enskilda kurser, främst matematik och engelska som krävs för högskolebehörighet. Ett återkommande problem är att många elever inte klarar kurserna vid första tillfället och behöver läsa om. Antalet elever med utländsk bakgrund som efter SFI-studier läser upp grundläggande ämnen, särskilt svenska, har ökat markant under året.

Kommunalt aktivitetsansvar

Ungdomsarbetslösheten i Habo har varierat mellan 4,5–9,6 % de senaste fem åren. Svängningarna förklaras främst av pandemins effekter på ungas möjligheter till praktik och jobb, förändringar på arbetsmarknaden, ett begränsat lokalt utbud av ungdomsjobb samt matchningsproblem kopplat till utbildningsnivå och minskad vägledning under pandemin.

Kulturskola

Kulturskolan har genomfört årets större evenemang, bland annat Temakonsert och jubileumsföreställningen Lucia 40 år. Verksamheten har fortsatt erbjuda undervisning och uppspelningar för cirka 700–750 elever. Köerna till dansverksamheten kvarstår som ett utvecklingsområde. Under året har en ny verksamhetsplan tagits fram för att stärka struktur och kvalitet. Arbetet med underlag och ritningar för Haga Södra har påbörjats, där kommunen planerar att samlokalisera kulturskolan och fritidsgården.

Årets ekonomiska resultat

Verksamhet	Budget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse	Bokslut 2024
Fritidshem	33 437	31 227	2 210	31 064
Förskola	143 925	141 505	2 420	144 350
Gymnasieskola	75 371	77 516	-2 145	73 693
Anpassad gymnasieskola	6 217	6 250	-33	5 472

Verksamhet	Budget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse	Bokslut 2024
Kommunal kulturskola	7 023	7 160	-137	7 188
Nämnd, administration	14 164	11 094	3 069	11 420
Förskoleklass/Grundskola	253 202	251 704	1 498	245 186
Anpassad grundskola	20 925	19 571	1 354	20 427
Vuxenutbildning	1 193	1 779	-586	1 602
Total	555 457	547 807	7 650	540 401

Barn- och utbildningsnämnden lämnar in ett bokslut för 2025 med ett positivt resultat på 7 650 tkr vilket är en avvikelse mot budget med 1,4%.

I tertial 2 beräknades ett överskott på ca 4 000 tkr.

Barn- och elevprognosen har hållit relativt väl under året. Skillnaderna mellan budget och utfall har varit som följer

- Förskola 20 barn färre
- Fritidshem 20 barn färre
- Skola 37 elever färre
- Gymnasieskola 9 elever färre

Om man beräknar vad resultatet borde blivit med ovanstående elevförändringar så skulle det bli ca 6 700 tkr.

Investeringar

Investeringsbudget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse
1 825	1 104	721

Under hösten färdigställdes nya moduler på Hagabodaskolan för att få rum med det ökande antalet elever i åk 7–9. I samband med det investerades i möbler till klassrummen samt digitala skrivtavlor. Investering är gjord gällande uppgradering av digitala skrivtavlor. Ett par av förskolorna har delat upp sina lekgårdar med staket utifrån trygghet och säkerhet.

Nyckeltal

Nyckeltal	2025	2024	2023	2022	2021
<i>Antal barn elever</i>					
Förskola	875	894	930	920	941
Fritidshem	971	991	984	940	903
Förskoleklass och grundskola	2 187	2 187	2 141	2 131	2 081
Anpassad grundskola	33	30	25	15	15
Gymnasieskola	560	561	548	537	522
Anp. gymnasieskola	10	9	6	6	4
<i>Kostnad per elev (egen beräkning) tkr</i>					
Förskola	162	160	151	142	130
Fritidshem	32	31	28	27	26
Förskoleklass och grundskola	115	112	104	99	90
Anpassad grundskola	593	681	709	879	663
Gymnasieskola	138	131	127	126	125
Anpassad gymnasieskola	625	608	627	524	513
<i>Barn per årsarbetare, Förskola - N11010</i>					
Kommunal regi		5,6	5,6	5,5	5,8
Enskild i Habo N11011		4,7	4,7	5,2	5
Liknande kommuner, kommunala		5,5	5,4	5,5	5,5
Samtliga kommuner		5,1	5,0	5,0	5,4
<i>Årsarbetare med förskollärarexamen (%) - N11043</i>					
Kommunal regi		74	75	73	70
Enskild i Habo N11042		34	35	45	39
Liknande kommuner		45	50	47	47
Samtliga kommuner		46	46	45	45
<i>Antal elever per lärare (heltidstjänst) - N 15034</i>					
Grundskola, kommunal, preliminär		11,7	11,9	11,5	12
Liknande kommuner		12,3	12,6	12,3	13
Samtliga kommuner		11,3	11,3	11,4	11,5
<i>Lärare med pedagogisk högskoleutbildning - N15031</i>					
Grundskola, kommunal		94,8	94,8	95	95,4
Liknande kommuner		89,7	89,1	88,5	88,7
Samtliga kommuner		86,1	84,6	83,6	83,4

Nyckeltal	2025	2024	2023	2022	2021
<i>Andel behöriga till gymnasie exkl. nyinv. och okänd bakgrund - 15563</i>					
Samtliga i Habo	83,3	87,8	89,7	90,7	90,4
Liknande kommuner	90,5	90,9	91,4	93,1	93,5
Samtliga kommuner	82,5	82,7	84,9	84,4	86,3

Elevantal

Elevantalet stämmer relativt väl. Totalt skiljer sig elevantalet med 86 elever eller 1,8%

Nyckeltal förskola

Nettokostnaden per barn har ökat med endast 1,25 %. I denna ökning ligger bland annat löneökningar. Anledningen till den låga ökningen beror bl.a. på nedläggning av Laggets förskola, minskande kostnader för måltider samt ett överskott hos några rektorsområden.

Barn per årsarbetare håller sig ganska konstant 2021–2024 och förväntas inte ändras något drastiskt för 2025. Dessa tal redovisas till hösten för 2025. I jämförelse med alla kommuner i landet ligger Habo på ca 0,5 barn fler än genomsnittet.

Habo har exceptionellt bra siffror vad gäller utbildade förskollärare inom förskolan och ligger mycket över både liknande kommuner och om man jämför genomsnittet i alla kommuner.

Nyckeltal fritidshem

Nettokostnaden per barn har ökat med ca 3%. Ökningen innehåller en utökning av ca en tjänst samt löneökningar och uppräknings av matkostnader och förbrukning.

Nyckeltal förskoleklass/grundskola

Nettokostnaden per elev har ökat med 2,7%. I denna ökning inryms löneökningar, ökade kostnader för måltider och förbrukning.

Antal elever per lärare har sjunkit något under perioden 2021–2024. Detta beror främst på utökningar i budget vad gäller elever med särskilda behov (internt resursbelopp).

Andel lärare med pedagogisk högskoleutbildning håller sig konstant högt, både mot likande kommuner och samtliga kommuner.

Nyckeltal anpassad grundskola

Nettokostnaden har minskat med ca 13%. Beror både på vilka elever vi har i verksamheten samt att vi under 2024 köpte platser för fler elever än vi gjort 2025. Nu är nästan all denna verksamhet samlad i Habo vilket gör att kostnaden per elev sjunker.

Nyckeltal gymnasieskola

Nettokostnaden per elev har ökat med ca 5,3%. Man kan konstatera att den indexökning som vi räknade med inför budget 2025 som låg på 3% inte har räckt till den verkliga ökningen på ca 4,2%. Utöver detta så har det tillkommit kostnader för elever med särskilda behov på ca 1 200 tkr.

Nyckeltal anpassad gymnasieskola

En ökning per elev med ca 2,8%, vilket i stort sett motsvarar löneökningar och kostnadsökningar.

Behöriga till gymnasiet

Behörigheten i åk 9 till nationella yrkesprogram uppgick till 82% (143 av 175 elever)

Framtiden

Förskola och familjecentral:

Habo kommuns kommunala förskolor utvecklas mot allt modernare och mer hållbara lärmiljöer där barnens trygghet, delaktighet och lärande står i centrum. Fokus ligger på att förbättra lokaler, stärka pedagogiken enligt läroplanen och skapa goda förutsättningar för barnens hälsa och välbefinnande genom tydliga rutiner för omsorg, måltider och stöd. Genom samverkan med familjecentralen och den öppna förskolan förstärks det tidiga stödet till familjer, vilket bidrar till en sammanhållen och framtidsinriktad förskoleverksamhet.

Grundskola och fritidshem:

Oroande ökning av psykisk ohälsa hos ungdomar, ökning av elever med problematisk skolfrånvaro. Fortsatt strukturerat arbete tillsammans med elevhälsans professioner behövs. tillgänglig lärmiljö en del i detta är resursenhet.

Strategiskt målarbete/ökat samarbete mellan skola och socialtjänst. Den nya socialtjänstlagen, som trädde i kraft 2025, betonar vikten av förebyggande arbete och samverkan för att förbättra barn och ungas förutsättningar att fullfölja sina studier. Fokus på helhetssyn elevers behov, samordning av planerade insatser.

Stort antal nationella reformer med stor påverkan på våra verksamheter tex ny läroplan, nya kursplaner och ny betygsskala.

Anpassad grundskola:

Fortsätter att växa i elevantal och därmed utökningar i personalstyrkan. Investeringar i möbler och material kommer att behövas i parallell takt, samt ytterligare tillfälliga lokaler i väntan på den permanenta platsen för Habos anpassade grundskola.

Gymnasiet:

Habo kommun kommer framåt att fortsätta att stärka övergången till gymnasieskolan. 2025 antogs Habo-elever främst till högskoleförberedande program (54%), följt av yrkesprogram (32%), introduktionsprogram (13%) och anpassad gymnasieskola (1%). Behörigheten bland direktsökande åk 9 till nationella yrkesprogram uppgick till 82% (143 av 175 elever), medan 18% var obehöriga – ett läge som kräver fortsatt fokus på att minska inflödet till introduktionsprogram genom tydlig studie- och yrkesvägledning samt förstärkta övergångsinsatser.

Jönköpings tre gymnasieskolor deltar i ett tvåårigt forskningsprojekt (2025–2027) med Jönköping University för att utveckla konkreta metoder mot skolfrånvaro. Projektet kartlägger nuläget, genomför workshopar med lärare, kuratorer och skolsköterskor, och tar fram en praktisk åtgärdsmodell. Fokus är tvärprofessionellt samarbete och förebyggande insatser där personalen får verktyg att tidigt upptäcka varningssignaler och stötta elever. Målet är evidensbaserade metoder som ökar närvaron och examensresultaten.

Övergången till det nationella antagningssystemet Indra förbereds med projektstyrning, utbildningsinsatser och riskanalys. Sista gymnasievalet i Procapita sker 2026 och första valet i Indra 2027, vilket innebär ändrade arbetsprocesser och förbättrade möjligheter till uppföljning av val, antagning och resultat.

Vuxenutbildning:

Behovet av vuxenutbildning förväntas öka med stigande kostnader. Utmaningar framöver: förbättra genomströmning och minska andelen omläsningar. Den växande gruppen elever med utländsk bakgrund som läser grundläggande ämnen utan statsbidrag kräver ökade kommunala resurser och möjligen nya finansieringslösningar.

Kommunalt aktivitetsansvar (KAA):

KAA kommer framåt att fortsätta att arbeta för att ungdomar utanför gymnasiet erbjuds meningsfull sysselsättning och tydliga vägar vidare mot studier eller arbete. Fokus ligger på tidiga insatser och individanpassade aktiviteter som stärker ungas möjligheter att gå vidare. Den nya lagstiftningens aktivitetskrav kräver en fördjupad samverkan med socialtjänsten för att ge ett samlat stöd, särskilt till ungdomar med mer omfattande behov. Trots låg arbetslöshet riskerar vissa ungdomar att hamna utanför, och arbetet kommer därför fortsatt att utgå från principen att alla räknas, med målet att varje ungdom ska få relevanta aktiviteter och vägledning.

Kulturskola:

Satsningen på Haga Södra kommer att skapa en gemensam mötesplats för barn och unga genom samlokalisering av kulturskolan och fritidsgården. Detta förväntas ge bättre förutsättningar för verksamhetsutveckling och samverkan. Utmaningen med köer till dansverksamheten kvarstår och behöver hanteras framöver.

Demografins utmaningar:

Barn- och elevunderlaget utvecklas fortsatt i olika riktningar inom verksamheten, vilket påverkar både lokalförutsättningar och personalplanering. Förskolan och grundskolans lägre årskurser har ett vikande underlag. Det innebär behov av löpande anpassningar av gruppstorlekar, bemanning och resursfördelning. Minskningen ställer krav på en långsiktigt hållbar personalplanering där kompetens säkras samtidigt som överkapacitet undviks.

Samtidigt är högstadiet och den anpassade grundskolan fortsatt trångbodd, med elevantal som överstiger befintlig lokalkapacitet. Den höga beläggningen innebär utmaningar för arbetsmiljö och undervisning, men medför också ett ökat behov av stabil och tillräcklig bemanning. Personalplaneringen måste därför balansera två motsatta behov: både neddragningar och omställningar i verksamheter med minskande underlag, och förstärkningar i de enheter där elevantalet växer och lokalerna är hårt belastade.

Samlat kräver utvecklingen en strategisk översyn av både lokaler och personalresurser för att säkerställa ändamålsenliga lärmiljöer och en hållbar organisation framåt.

Socialnämnden

Ordförande: Hans Jarstig
Förvaltningschef: Pernilla Ekstrand

Socialnämnden ansvarar för äldreomsorg, funktionshinderomsorg, individ- och familjeomsorg och flyktingverksamhet. Nämndens arbete utgår bland annat från lagstiftningen i Socialtjänstlagen (SoL), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS).

Årets verksamhet

Den nya socialtjänstlagen trädde i kraft den 1 juli 2025 och innebär att socialtjänsten ska vara mer förebyggande, lätt tillgänglig och kunskapsbaserad. Samhället har förändrats och med det också behoven. Flexibla arbetssätt behövs för att möta de utmaningar som socialtjänsten står inför. Ett omfattande arbete av förberedelser och förändringar har gjorts för att vara redo att påbörja det förändringsarbete som den nya lagens ikraftträdande ställer krav på.

Rambeslut i hemtjänsten startade i februari 2025 efter en längre tid av förberedelser. Rambeslut innebär att utförare får ett större och förtydligat ansvar för planering av insatser samtidigt som delaktigheten för den enskilde brukaren förstärks.

Förvaltningen har börjat förbereda organisationen inför det nya aktivitetskravet som beräknas träda ikraft den 1 juli 2026 och som kommer innebära att den som sökt försörjningsstöd ska vara i aktivitet senast två månader efter ansökan. Syftet med aktivitetskravet är att stärka vägen till arbete för personer som får försörjningsstöd. Målet är att fler ska kunna försörja sig själva. Förvaltningen har kartlagt vilka kommuninvånare som kan bli aktuella för aktivitetskravet. Samtliga förvaltningar i kommunen har fått i uppdrag att se över sina möjligheter att erbjuda platser inom ramen för aktivitetskravet.

Inom ramen för SKR:s handslag för digitalisering har arbete bedrivits med säker digital kommunikation (SDK) i syfte att stärka informationssäkerhet och effektiv samverkan mellan myndigheter.

Ett AI-baserat system har upphandlats i syfte att förenkla dokumentation för omvårdnadspersonal och socialsekreterare.

Ett arbete har inletts för att minska sjukfrånvaron och främja ett hållbart arbetsliv. Året avslutades med en gemensam föreläsning för samtliga medarbetare med temat ”Friskt jobbat”.

Inom funktionshinderomsorgen har fokus legat på kompetensutveckling, utvecklade arbetssätt och tydligare roller. Inom individ- och familjeomsorgen har arbetet koncentrerats på omställning inför ny socialtjänstlag, utveckling av öppenvård och förebyggande insatser samt förstärkt samverkan. Äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård har arbetat vidare med personcentrerade arbetssätt, vårdpreventivt arbete, digitalisering och förbättrad bemanningsstabilitet.

Årets ekonomiska resultat

Verksamhet	Budget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse	Bokslut 2024
Politisk verksamhet	708	576	132	549
Socialförvaltningen gemensamt	13 522	12 040	1 482	11 206
Äldreomsorg o Hälso- o sjukvård	150 758	145 343	5 416	144 318
Funktionshinderomsorg	60 668	63 367	-2 699	58 586
Individ- och familjeomsorg	37 416	39 033	-1 616	35 085
Flykting och integration	35	-1 261	1 295	-65
Total	263 108	259 098	4 010	249 679

Socialnämnden uppvisar för 2025 en avvikelse mot budget på totalt +4 010 tkr. Den totala nettokostnaden är 9,4 mnkr högre 2025 än 2024.

Kostnaderna för politisk verksamhet har ökat något jämfört med 2024. Jämfört med budget 2025 hamnade utfallet på +132 tkr. Detta beror till störst del på minskade arvodeskostnader.

Kostnaderna för förvaltningsövergripande poster har ökat med +834 tkr jämfört med 2024. En orsak är att lokalhyran för Träffpunkten 460 tkr bokförts här under 2025. Under året har även verksamheten förstärkts med en IT-samordnare. Överskottet jämfört med budget 2025 på +1 482 tkr på socialförvaltningen gemensamt beror till stora delar på vakanser +500 tkr samt vissa statsbidrag som exempelvis Förebygga brottslighet +900 tkr.

Äldreomsorgen och hälso- och sjukvårdsenhetens nettokostnader har ökat med ca 1,0 mnkr mellan 2024 och 2025. Att kostnadsökningen inte är så stor beror delvis på att cheferna har arbetat aktivt och anpassat personalens scheman än mer efter verksamhetens behov. Även sjukfrånvaron har minskat vilket också syns på kostnadssidan.

Äldreomsorgens och hälso- och sjukvårdens samlade budgetavvikelse 2025 hamnade på + 5 416 tkr. Förklaringen till detta är att avdelningen Linden har inte behövt öppnas under året +2 117 tkr. Personalkostnaderna inom hemtjänsten har ökat med 2,3 mnkr motsvarande 6,2 procent. Ökningen förklaras till lika delar av mer arbetade timmar och löneökningar enligt avtal. Under 2025 utfördes nära 54 000 timmar hemtjänst i egen regi, vilket är en ökning med 4,2 procent sedan 2024. Verksamheterna för hem-team och dagverksamhet redovisar ett sammanlagt budgetöverskott på +1 000 tkr. Budgetunderskottet inom hemtjänsten är - 2 161 tkr men har vägts upp med ett statsbidrag för tidigare arbete med att minska andelen timanställda +3 153 tkr. Vakanser inom ledning ÄO/HS + 1 900 tkr. Hälso- och sjukvårdsenheten visar ett överskott på +1 735 tkr och det beror delvis på ökade statsbidrag. Kostnaden för utskrivningsklara har under året varit 257 tkr.

Funktionshinderomsorgens nettokostnader är ca 4,8 mnkr högre 2025 än 2024. Den samlade budgetavvikelsen för motsvarar -2 699 tkr. Gruppboenden Ringvägen har en avvikelse på -3 763 tkr och detta beror på högre beläggning än vad som har väntats. Däremot har

gruppboenden Solhöjden ett överskott på 909 tkr. Inom bostad med särskild service vuxna så är det externa placeringar som har ett redovisat underskott på - 1 738 tkr. Övriga verksamheter står för en samlad avvikelse på +1 893 tkr där minskade kostnader inom bostad med särskilt stöd och barnboende vägs upp av ökade kostnader inom daglig verksamhet, korrtidsvistelse, ungdomsfritids och kontaktpersoner bl.a.

Nettokostnaderna för individ- och familjeomsorgen har ökat med ca 3,9 mnkr 2025 jämfört med 2024. Den samlade budgetavvikelsen motsvarar -1 616 tkr. Avvikelsen mot budget beror främst på kostnader för köpt institutions-vård för barn och unga och motsvarar -1 791 tkr. Familjehemsvård visar ett överskott på + 962 tkr. Beredskapsarbete/arbetsmarknadsåtgärder -548tkr vilket inkluderar bidrag till Bruk för alla. Öppenvården visar ett överskott på 867 tkr detta härrör sig främst till minskade personalkostnader och minskade kostnader för köpta insatser. Nettot av övriga övergripande kostnader för personal och annat verksamhetsrelaterat motsvarar -667 tkr.

Verksamheten flykting och integration finansieras helt av bidrag från staten och redovisar ett positivt resultat med +1 295 tkr. I samband med årsbokslutet har det bedömts att det inte, med undantag för mottagna från Ukraina, finns något behov av att periodisera intäkter till kommande år.

Investeringar

Investeringsbudget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse
3 242	639	2 603

Överskottet på 2 603 tkr beror bl.a. på följande:

Budgeterat belopp för möbler och inventarier för hela förvaltningen uppgår till 1 094 tkr. Av dessa har bara 75 tkr nyttjats under 2025. Det avser kostnader för kontorsmöbler och möbler till boende. En del av överskottet kommer föras över till 2026 då nya behov kommer uppstå.

Sängar särskilt boende hade en budget på 796 tkr varav 360 tkr nyttjats under året.

Uppfräschning av Kärrsgården har fortsatt under 2025 och här återstår 884 tkr av den totala budgeten på 1 068 tkr.

Det finns också ett överskott på projekten som rör nya moduler i Hypergene där totalt 190 tkr återstår.

Installering av sensor ljus SÄBO kommer ske under nästkommande år så därför kommer överskottet på 75 tkr föras över till 2026.

Nyckeltal

Nyckeltal	2025	2024	2023	2022	2021
Nettokostnad/inv (kr)	19 282	18 711	17 418	15 577	15 224
Antal årsarbetare (TV)	310	306	298	574	250
Sjukfrånvaro (%) Korttidssjukfrånvaro	3,4	4,1	4,3	4,7	4,3
Sjukfrånvaro (%) Långtidssjukfrånvaro	4,6	5,0	5,0	6,3	7,1
Sjukfrånvaro (%) Totalt	8,1	9,2	9,3	11,1	11,4
Äldreomsorg					
Andel tid hos brukare av arbetad tid inom hemtjänsten (%)	57	56	55	57	51
Kostnad per utförd timme i hemtjänst egen regi (kr)	668	724	744	697	704
Kostnad per belagd plats äldreboende inkl korttid o växelvård, exkl natt (kr)	648 354	668 052	662 661	622 791	671 328
Kostnad per belagd plats demensboende, exkl natt (kr)	756 457	835 196	746 586	684 197	717 346
Funktionshinderomsorg					
Kostnad per tim personlig assistans egen regi (kr)	391	470	419	417	449
Individ- o familjeomsorg					
Nettokostnad försörjningsstöd per hushåll (tkr)	52	53*	40	34	43
Flykting och integration					
Nettokostnad försörjningsstöd per hushåll (tkr)	45	39	31	24	32

*2024 års siffra är ändrad på grund av felaktigt beräknat antal.

Nettokostnaden per invånare för förvaltningen är 3,1 % högre 2025 än 2024. Inflationen spelar viss roll i detta men i övrigt är det ingen större avvikelse då ökade lönenivåer är en del av detta.

Antalet tillsvidareanställda årsarbetare har ökat med 4 st till totalt 310 st. Ökningarna beror på ökade behov inom verksamheterna.

Den totala sjukfrånvaron har minskat jämfört med tidigare år till 8,1 % vilket är den lägsta sedan 2018 (8,9 %). Långtidssjukfrånvaron ligger på 4,6 % vilket är en minskning jämfört med 2024 innan dess är den lägsta siffran från 2017 då den var 4,2 %.

Brukartiden inom hemtjänsten uppgick i snitt till 57 % under 2025. Målet för 2025 var satt till 57 %. Verksamheten uppnådde målet under 7 månader på året. Som högst var utfallet 58 % vilket det var i 5 av årets månader.

Kostnaden per utförd timme i hemtjänsten har minskat med 8,4 % jämfört med föregående år. Riktningen kring arbetet med schema och rutt-planering har setts över och givit ett positivt resultat. Det visar sig även positivt med kontinuiteten hos brukarna.

Kostnaden per belagd plats inom särskilt boende har minskat jämfört med föregående år. Förklaringen till detta är att det under året funnits utmaningar med att minska sjukskrivningar bland personalen samt att anpassa sig till arbetssättet med heltid som norm för att undvika dubbelbemanning på tider som inte kräver det. Under första halvåret har det varit låg beläggning på korttidsenheten vilket medför lägre personalkostnader.

Kostnaden för försörjningsstöd per hushåll inom individ- och familjeomsorgen ligger på samma nivå mellan 2024 och 2025. Antalet hushåll är också ungefär på samma nivå mellan åren. Inom flykting o integration har kostnaden för försörjningsstöd ökat trots att antalet hushåll med försörjningsstöd minskat. Anledningen till den ökade kostnaden bedöms till stor del att det är flertalet äldre som har fått fullt försörjningsstöd i väntan på annat bidrag.

Framtiden

Regeringens initiativ om en aktivitetskravsreform kommer att genomföras. Samtidigt som kommunerna måste börja förbereda sig är regelverket inte klart. I mars kommer regeringen att lämna en proposition till riksdagen om hur uppdraget ska utformas. Reformen föreslås träda i kraft 1 juli 2026. Förslagen innebär en skyldighet för kommuner att tillhandahålla aktiviteter för personer som får försörjningsstöd och ett krav att delta i aktiviteter.

Demografiska förändringar, ökande behov och högre krav på kvalitet ställer krav på långsiktig planering, kompetensförsörjning och resurseffektivitet. Därför behöver nya arbetssätt utvecklas så att samma mängd resurser kan tillgodose fler och ökande behov. Det finns behov av att analysera och förändra hur medarbetares kompetens används på bästa sätt. Genom strategiska prioriteringar, utvecklingsarbete och samverkan finns det goda möjligheter att möta dessa utmaningar.

För att effektivisera arbetet och därmed använda resurserna mer ändamålsenligt behöver nya arbetssätt prövas. Genom att stärka det förebyggande arbetet kan behovet av mer omfattande och kostsamma insatser längre fram minskas. Samverkan med skola, hälso- och sjukvård och civilsamhälle blir här en central framgångsfaktor. Digitalisering och nya arbetssätt bedöms spela en central roll i framtida utveckling.

För att kunna möta utmaningen med kompetensförsörjning behöver förvaltningen arbeta aktivt för att vara attraktiv som arbetsgivare genom strategier för kompetensutveckling och förbättrad arbetsmiljö. Satsningar på feriepraktikplatser, handledning, vidareutbildning och tydliga karriärvägar kan bidra till både rekrytering och att behålla medarbetare.

Under 2025 genomfördes på uppdrag av kommunens revisorer en fördjupad granskning av kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen. Granskningen har uppmärksammat behovet av att nämnden i större utsträckning efterfrågar resultat och analys av kvaliteten i verksamheterna. Förvaltningen har därför fått i uppdrag att arbeta fram en struktur och ansvarsfördelning för att säkerställa att ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete etableras och används i praktiken.

Miljönämnden

Ordförande: Johnny Wismén

Förvaltningschef: Anna Lundberg

Habo och Mullsjö kommuner har en gemensam miljönämnd. Nämnden ansvarar framförallt för miljöförvaltningens arbete med tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagen. Miljöförvaltningen har också en rådgivande funktion och fungerar som remissinstans. Nämnden har även viktiga funktioner inom naturvård.

Årets verksamhet

Tillsyns- och kontrollarbetet har följt verksamhetsplanen för 2025, denna är målstyrd utifrån nationella/regionala miljömål och nationella mål på livsmedelsområdet. Samverkan sker inom länet genom Miljösamverkan och genom vissa gemensamma projekt. Dessa utgår i allt större omfattning från den Nationella tillsynsstrategin som anger nationellt prioriterad tillsyn. Förändringar utifrån verksamhetsplanen kan ibland ske under året genom exempelvis ändrade lagkrav, nya direktiv från olika myndigheter eller andra specifika händelser. Bedömningar och prioriteringar görs löpande för att våra befintliga resurser ska användas effektivt och flexibelt. På grund av bristande resurser (vakanser och sjukskrivningar) har vissa omprioriteringar och justeringar av planeringen för året fått göras främst inom områdena hälso- och miljöskydd.

Nedan följer en genomgång och summering av vad som skett under året för respektive ämnesområde.

Miljötillsyn: Tillsynen inom området är i fas med vad som har planerats. Under året har 103 stycken inspektioner genomförts på 77 stycken olika tillsynsobjekt. Tillsynen avsåg miljöfarlig verksamhet, animaliska biprodukter (ABP), bekämpningsmedel, förorenade områden, miljöolyckor samt kortare återbesök på redan besökta objekt. Utöver planerad tillsyn har flera klagomål om bl.a. nedskräpning samt ett tillsynsärende med löpande uppföljningar tagit mycket tid. Miljörapporter för fyra B-objekt har handlagts. Genom LOVA-bidrag har båtbottnfärgmätning genomförts i de större hamnarna i Vättern. Årets köldmedierapporter har handlagts, 8 stycken har inte inkommit i tid, vilket har resulterat i miljö sanktionsavgifter. 35 anmälningar av värmepumpar har hanterats.

Små avlopp: Löpande arbete med uppföljningar från tidigare tillsyn har genomförts. 36 stycken ansökningar om nya avlopp har inkommit under året. Tillsynen har fokuserats på avlopp som fått anmärkning vid slamtömning och uppvisat brister. En mer omfattande områdesvis tillsyn har inte kunnat bedrivas på grund av förändrade personalresurser.

Förorenade områden: Två projekt med statligt bidrag från Naturvårdsverket pågår på fastigheter där ansvariga saknas. En huvudstudie för att utreda föroreningsituation och behov av eventuell sanering. Det andra avser åtgärdsförberedelser inför sanering och där har en ansökan om statligt stöd för sanering lämnats till länsstyrelsen. Vidare har ett förorenat område inne i Habo tätort uppmärksamats där Habo kommun har finansierat en miljöteknisk undersökning och därefter lämnat in en ansökan till länsstyrelsen om statligt bidrag till huvudstudie för fortsatta undersökningar. Miljöförvaltningen har finansierat

markundersökningar på två fastigheter i Mullsjö kommun för att möjliggöra ansökningar om bidragsprojekt. Ett tiotal ärenden rörande inventering och/eller undersökning enligt MIFO-metodiken har utförts av ansvariga verksamheter.

Naturvård: Kalkningen för 2025 utfördes som planerat. 514 ton kalk spreds i mitten av september. I samarbete med länsstyrelsen och verksamhetsutövarna vid Ryfors vattenkraftverk pågår förprojekteringar för att uppnå fria vandringsvägar i Tidan. Förutom Ryfors är förprojektering av miljöanpassning för Ryds kvarn samt Hallaströmmen klar. Arbetet med dessa kommer fortsätta under 2026. Med hjälp av LONA- medel är underlag för att återställa en utdikad mosse (Nolmossen) färdigt, arbetet med genomförandet återstår.

Arbete med ett antal trumbyten ibland annat Krikån, Häldeholmsbäcken och Holmån har utförts. Ett gemensamt LOVA- projekt med bidrag från länsstyrelsen och Vätternvårdsförbundet angående övergödning i mindre tillflöden till tre av Vätterbäckarna fortskrider som planerat och blir klart under våren 2026.

Hälsoskydd: Tillsynen för hälsoskyddsområdet har följt årets plan. Tillsyn på 7 stycken bassängbad är gjord och uppföljning pågår. 7 Idrottsanläggningar har fått tillsyn under våren samt kommunernas fritidsgårdar. Samtliga skolor, 12 stycken, i kommunerna har fått besök under hösten med fokus på höga temperaturer och UV-skydd samt hantering av avfall. Lokaler för vuxenutbildning har fått tillsyn. Uppföljning av radonmätningar på flerbostadshus pågår. Fastighetsbolag planerar radonmätningar under pågående mätsäsong. 6 anmälningspliktiga verksamheter har startat och fått tillsyn. 36 klagomål har inkommit under perioden. Provtagning och tillsyn av kommunernas 10 badplatser har genomförts och är avslutat, extra provtagning p g a av dåliga resultat har genomfört vid en badplats.

Beräkningar har genomförts i kommunerna över luftkvalitén där sammanställningen visar att värdena är långt under de miljökvalitetsnormer som är satta för utomhusluft.

Livsmedel: Kontrollerna inom området har utförts enligt plan. Totalt har 107 planerade kontroller genomförts. Dessutom har 40 uppföljande och 3 händelsestyrda kontroller genomförts. 15 stycken anmälan om registrering av livsmedelsanläggning och 3 anmälan om registrering av dricksvattenanläggning har inkommit och handlagts.

Tillsyn på rökfria lokaler och serveringar enligt tobakslagstiftningen har utförts på de serveringar som besökts. Även hanteringen av avfall, främst med avseende på ABP, har kontrollerats.

Uppdrag: Hittills har 47 vattenprover för enskild brunn lämnats in för analys. Mätsäsongen för radon pågår och hittills har radondosor för 11 st. bostäder förmedlats.

Årets ekonomiska resultat

Verksamhet	Budget 2025	Bokslut 2025	Avvikelse	Bokslut 2024
Skattefinansierat	7 447	5 526	1 921	5 588
Ersättning från Mullsjö	-2 684	-1 995	-689	-2 034
Externfinansierat	761	386	375	819
Total	5 524	3 917	1 607	4 373

Miljönämnden redovisar ett budgetöverskott för helåret på 1,6 mkr. Eftersom nettokostnaden blivit mindre än budgeterat för de skatte- och intäktsfinansierade delarna så justeras Mullsjös andel av denna och återförs därmed.

Den huvudsakliga förklaringen till överskottet på helåret är att förvaltningen haft flera vakanser, hög sjukfrånvaro samt övrig frånvaro vilket gör att vi har ett större överskott på lönesidan. I överskottet ligger även del av en konsultpott som inte fullt ut arbetats upp på grund av att fullt fokus för tillgängliga resurser har varit att utöva tillsyn och handläggning. Att anlita konsulter kräver också sitt arbete i form av upphandling, planering och handledning vilket inte mäktats med.

Visst konsultstöd har dock använts för att vi ska kunna utföra vårt uppdrag enligt plan vilket vi huvudsakligen också gjort. Det betyder att vi ligger enligt budget på intäktssidan och inom området miljöskydd t o m något över budget. Under 2025 har intäkter från större faktureringar rörande föregående års tillsyn kommit in liksom bidrag för administrativt arbete i ett LOVA projekt.

Inom såväl biologisk återställning som området förorenad mark har inte alla bidragsmedel arbetats upp under året varför de har periodiserats till kommande år, det sker i dialog med Länsstyrelsen. Projekten är fleråriga och består av statliga bidragsmedel samt viss kommunal delinsats. I och med att alla åtgärder inte genomförts under året har ej heller den kommunala delinsatsen upparbetats.

Nyckeltal

Nyckeltal	2025	2024	2023	2022	2021
Nettokostnad per invånare (kr/invånare)	291	328	296	311	296
Förvaltningens andel av verksamhetens nettokostnader (%)	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6
Antal upprättade ärenden	990	1154	1251	1269	1102
Antal delegationsärenden	413	552	574	406	382
Kostnadstäckningsgrad (%)	61	51	56	58	61

För hela den redovisade femårsperioden är nettokostnaden per invånare nära nog oförändrad, i år något lägre.

Med anledning av den resurssituation som varit under året med vakanser och övrig frånvaro har lönekostnaderna blivit lägre. Samtidigt har intäktssidan i stort sett varit enligt budget. Kostnadstäckningsgraden har därmed blivit högre. Kostnadstäckningsgraden anges som avgiftsintäkt genom lönekostnader inkl. PO pålägg. Lönekostnader som hör till området biologisk återställning och kalkning ingår inte.

Antalet upprättade ärenden har blivit något lägre än föregående år på grund av vakanser och övrig frånvaro.

Framtiden

Utöver vår ordinarie riskbaserade tillsyn och kontroll får den nationella tillsynsstrategin allt större betydelse för tillsynens inriktning framåt. Projekt som arrangeras via länets Miljösam-

verkan utgår numer huvudsakligen från den nationella tillsynsstrategin. I tillsynsstrategin anges nationellt prioriterad tillsyn och en ny målperiod gäller från år 2026–2029. De fokusområden och tillsynsaktiviteter som framgår av strategin arbetas in i våra tillsynsplaner och för 2026 märks bland annat områdena illegal avfallshantering och avfallsbrottssamordning, förorenade områden med fortsatt fokus på objekt med riskklass 1 och 2, PFAS förorenade brandövningsplatser samt legionella i kyltorn. Viss tillsyn kommer även att göras med andra myndigheter, s k samtillsyn.

Inom livsmedelsområdet väntas avgörande besked om kontrollen ska fortsätta drivas i kommunal verksamhet eller inte. Detta med anledning av utredningen ”En ny kontrollorganisation i livsmedelskedjan – för ökad effektivitet, likvärdighet och konkurrenskraft” (SOU 2025:64) där följande förslag på förändringar har lagts fram: Centralisering av kontrollen från kommunal till statlig regi, finansiering i högre grad via skattemedel och förenklingar för mikro och småföretag. Reformen ska enligt förslaget vara införd senast 1 januari 2028. Många synpunkter har dock lämnats på förslaget och det återstår att se vad det blir av det, besked borde rimligen komma under första halvan av 2026. I övrigt har en kontrollplan för livsmedelskontrollen 2026 antagits med nya fokusområden: ”Riskbaserad och likvärdig kontroll”, ”Beredskap” samt ”Spårbarhet”. Miljöförvaltningen kommer under våren 2026 stå som värd för det årliga länsmötet.

Genom den s k Behovsutredningen, lagstadgad enligt miljöbalken och miljötillsynsförordningen, framgår det årsvisa tillsyns- och kontrollbehovet, vilka resurser som krävs för att genomföra detta och vilka resurser som finns tillgängliga. Det verktyg vi använt under många år för genomförande av utredningen är i stort behov av utveckling och innehållsmässig kvalitetssäkring av uppgifter. Utvecklingsarbetet planeras att starta upp under 2026, i det ingår omvärldsbevakning och dialog med andra kommuner.

Resursmässigt går vi in i det nya året med en vakans och en resursbrist som hänger kvar från 2025 framförallt inom området små avlopp. En strategisk diskussion behöver föras inom förvaltningen främst i miljöskyddsgruppen avseende behov, prioriteringar, arbetsuppgifter och fördelning av arbetsuppgifter. Vi har under flera år haft svårt att rekrytera rätt kompetens vilket vi inte är ensamma om. Antalet utbildningsplatser och examinerade miljöinspektörer minskar på nationell nivå. Frågan diskuteras löpande inom länets Miljösamverkan men även på det nationella planet genom Miljösamverkan Sverige. I länet görs nu en satsning på ett gemensamt kompetensförsörjningsprojekt där en projektledare anställs för kommande år. Tanken med projektet är framförallt att kunna erbjuda kompetensutveckling för befintliga medarbetare men även en gemensam lösning för introduktion av nya inspektörer. Med tanke på svårigheterna att rekrytera är det viktigt att arbeta för att behålla befintliga medarbetare och att kunna erbjuda en attraktiv arbetsplats, en del i detta är möjligheter till löpande kompetensutveckling och erfarenhetsöverföring men även en god arbetsmiljö i stort. Med ett brett grunduppdrag och specifika kompetenser för olika ämnesområden är vi sårbara vid vakanser och längre tids sjukskrivningar.

En del i arbetet med att skapa en god arbetsmiljö är att arbeta med utveckling av grupp- och individ, ett arbete som påbörjades under hösten 2025 och kommer fortgå under 2026. En ny handlingsplan för det systematiska arbetsmiljöarbetet inför 2026 har arbetats fram, i denna har även resultatet utifrån medarbetarenkäten arbetats in.

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse

